

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ
ΛΥΣΕΙΣ Α.Ε.

Οδηγός Νέων Διοικήσεων Δήμων

Δεκέμβριος 2023 Vol.: 1.13

ANABAΘMISH

Αγαπητές φίλες,

Αγαπητοί φίλοι,

Αξίζουν συγχαρητήρια σε όσες και όσους έδωσαν τη μάχη των δημοτικών εκλογών βασισμένες-οι σε αρχές, αξίες και οράματα, με γνώμονα τη διαμόρφωση έξυπνων, βιώσιμων και ανθεκτικών Πόλεων, αντάξιων των σύγχρονων αναγκών.

Οι ευθύνες που αναλαμβάνετε είναι μεγάλες, καθώς καλείστε στο σύντομο χρονικό διάστημα των 5 ετών να παράξετε έργο, ξεπερνώντας τις πολυάριθμες δυσκολίες που δημιουργούν η οικονομική πραγματικότητα, η κλιματική κρίση καθώς και το πολυδαίδαλο θεσμικό πλαίσιο. Καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων σας θα παίξει, κατά τη γνώμη μας, η διαμόρφωση επιτελείων τεχνοκρατών γύρω από τις διοικήσεις, με πολυετή εμπειρία στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η **ANABAΘMISH ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ Α.Ε.** υποστηρίζει 20 και πλέον έτη φορείς του Δημοσίου Τομέα, μετασχηματίζοντας τη γνώση και την εμπειρία της για το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους, σε αξία για τη δημόσια διοίκηση, τους εργαζόμενους και τους πολίτες. Σήμερα παρέχει ένα ολοκληρωμένο φάσμα υπηρεσιών και προϊόντων που καλύπτουν κάθε ανάγκη Λογιστικής, Φορολογικής, & Συμβουλευτικής φύσης των φορέων του Δημοσίου, αξιοποιώντας τη σύγχρονη τεχνολογία.

Προσεγγίζουμε τον κάθε φορέα ως ξεχωριστή περίπτωση δίνοντας έμφαση στις ιδιαιτερότητές του. Αναλύουμε σε βάθος τα δεδομένα του οργανισμού, μελετάμε τις δυνατότητές του, χρησιμοποιούμε τεχνολογίες αιχμής, διαμορφώνουμε πάντοτε σε στενή συνεργασία με τους ίδιους τους φορείς και υλοποιούμε την πλέον ολοκληρωμένη, καινοτόμα, εφαρμόσιμη και βιώσιμη λύση. Βασικοί πυλώνες υλοποίησης της μεθοδολογίας μας είναι το άρτια εκπαιδευμένο διεπιστημονικό ανθρώπινο δυναμικό της εταιρείας, καθώς και το ευρύ δίκτυο κορυφαίων στο είδος τους συνεργατών της.

Το μεγάλο εύρος των υπηρεσιών που παρέχει η ANABAΘMISH, καθώς και η εκτεταμένη εμπειρία των στελεχών μας αντικατοπτρίζονται στο εντυπωσιακό πελατολόγιο μας που περιλαμβάνει φορείς του Δημοσίου τομέα σε όλη την Ελλάδα, οι οποίοι αντιστοιχούν σε ένα πολύ υψηλό ποσοστό του συνόλου. Η ANABAΘMISH, **αναδεικνύεται σταθερά από το 2019 έως**

σήμερα 1η εταιρεία συμβουλευτικής & λογιστικής υποστήριξης των Δήμων και μια από τις μεγαλύτερες του Δημόσιου Τομέα.

Ο οδηγός που κρατάτε στα χέρια σας, είναι ένα μικρό δείγμα της δουλειάς μας. Στη σύνταξή του μας οδήγησαν οι εξής λόγοι:

- Σε σύνολο 332 δημάρχων, 147 δήμαρχοι (ποσοστό 44,3%) αποτελούν νέες αναδείξεις, δεν διαθέτουν δηλαδή διοικητική εμπειρία από την δημοτική περίοδο 2019-2023.
- Συνολικά και οι 332, ακόμα και αν διαθέτουν διοικητική εμπειρία, καλούνται να διοικήσουν βασιζόμενοι σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο θεσμικό πλαίσιο. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτού είναι:
  - ✓ Το Π.Δ.54/2018 «Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης»
  - ✓ Ο Ν.5027/2023 «Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις»
  - ✓ Ο Ν.5043/2023 «Ρυθμίσεις σχετικά με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και άλλες επείγουσες διατάξεις»
  - ✓ Ο Ν.5045/2023 «Ενίσχυση του εισοδήματος των μισθωτών και άλλες επείγουσες διατάξεις»
  - ✓ Ο Ν.5056/2023 «Αναμόρφωση συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και άλλες διατάξεις»

Ειδικές ευχαριστίες για την πολύτιμη βοήθειά τους στην εκπόνηση του παρόντος, αποδίδονται στους κ.κ. **Θανάση Παζαρλόγλου**, τ.Διευθυντή του Συνδέσμου Δήμων Δυτικής Θεσσαλονίκης και τ. Γ.Γ. του Δήμου Ευόσμου – Κορδελιού, **Γαβριήλ Κουρή**, Γ.Γ. του Δήμου Μινώα Πεδιάδας, καθώς και στον Δρ. **Βασίλειο Αγγελή**, ομότιμο καθηγητή του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Ο Οδηγός αυτός δημοσιεύεται με την επιφύλαξη της έκδοσης των αναμενόμενων σχετικών εγκυκλίων από το Υπουργείο Εσωτερικών, που θα εξυπηρετούν στην ομαλότερη εφαρμογή των νέων νομοθετικών παρεμβάσεων.

Τέλος, σε όλες και όλους εσάς που αναδειχθήκατε στις διοικήσεις των Δήμων, ευχόμαστε καλή «αυτοδιοικητική» θητεία και ευελπιστούμε ότι ο οδηγός που κρατάτε στα χέρια σας είναι ένα πρώτο βήμα προς την επίτευξη των στόχων σας.

Με εκτίμηση,
Θάνος Πολύδωρος
Διευθύνων Σύμβουλος
ANABAΘMISΗ Α.Ε.

Περιεχόμενα

Ημερολόγιο Ενεργειών	6
Οδηγός Ενεργειών	12
Ανάληψη καθηκόντων νέας Δημοτικής Αρχής Τρίτη 2/1/2023	22
Ενημέρωση Δημάρχου, Τρίτη 2/1/2024	23
Αρμοδιότητες Δημάρχου	24
Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους αντιδημάρχους	27
Εκλογή Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου	28
Αρμοδιότητες Δημοτικού Συμβουλίου	32
Σύγκληση του Δημοτικού Συμβουλίου	33
Ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας δημοτικής αρχής	37
Συγκρότηση και Εκλογή Δημοτικής Επιτροπής	38
Αρμοδιότητες Δημοτικής Επιτροπής	41
Αρμοδιότητες Αντιδημάρχων	50
Κατάργηση ΝΠΔΔ και μεταφορά ως συνόλου αρμοδιοτήτων, οργανικών μονάδων και θέσεων προσωπικού στους Δήμους	53
Σχολικές Επιτροπές	57
Σύσταση Επιτροπών	58
Άλλες επιτροπές προς συγκρότηση	60
Αντιμισθία Αιρετών	61
Αποζημίωση συμμετοχής σε συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου	65
Δαπάνες μετακινούμενων εντός και εκτός επικράτειας	67
Εξοδα κίνησης προέδρων συμβουλίων δημοτικών κοινοτήτων και προέδρων δημοτικών κοινοτήτων	68
Γενικός Γραμματέας Δήμου	69
Αρμοδιότητες Γενικού Γραμματέα Δήμου	70
Ειδικοί Σύμβουλοι – Επιστημονικοί Συνεργάτες – Ειδικοί Συνεργάτες	72
Αποδοχές μετακλητών υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων	77
Αρμοδιότητες Συμβουλίων Κοινότητας	79
Αποφάσεις Οργάνων Διοίκησης Κοινοτήτων	87
Λειτουργία του Συμβουλίου της Κοινότητας	89
Προετοιμασία Κατάρτισης Προϋπολογισμού	91
Λειτουργία του Δήμου χωρίς εγκεκριμένο προϋπολογισμό κατά το πρώτο τρίμηνο .	96

Λειτουργία του Δήμου χωρίς εγκεκριμένο προϋπολογισμό μετά τη λήξη του πρώτου τριμήνου (από 01/04).....	99
Κατάρτιση 1ης Υποχρεωτικής Αναμόρφωσης Προϋπολογισμού έτους 2024	100
Νομοθετικό Πλαίσιο.....	103
Χρήσιμα Εργαλεία και Σύνδεσμοι.....	103
Παράρτημα.....	104
Καθεστώς Γενικών Γραμματέων, Ειδικών Συνεργατών, Επιστημονικών Συνεργατών, Ειδικών Συμβούλων.....	104
Γενικοί Γραμματείς.....	104
Αρμοδιότητες.....	105
Αποδοχές	107
Απαραίτητα Προσόντα	108
Ασυμβίβαστο.....	108
Διαδικασία Διορισμού και Απόλυσης.....	109
Ειδικό Συμβούλιο, Ειδικό Συνεργάτη, Επιστημονικό Συνεργάτη.....	110
Αρμοδιότητες.....	110
Αποδοχές Ειδικών Συμβούλων, Ειδικών Συνεργατών, Επιστημονικών Συνεργατών	111
Απαραίτητα Προσόντα	112
Ασυμβίβαστο.....	114
Δικαιολογητικά Διορισμού	115
Διαδικασίες Πρόσληψης & Λύσης Σύμβασης	116
Α. Διαδικασία πρόσληψης	116
Β. Διαδικασία απόσπασης από τον Δημόσιο Τομέα	116
Γ. Λύση σύμβασης εργασίας	116
Δ. Ενέργειες λύσης σύμβασης εργασίας	117
Μισθολογικά κλιμάκια και κατάταξη.....	119
Επιδόματα και λοιπές αποδοχές	120

Ημερολόγιο Ενεργειών

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
						Εως 31
						Ορκωμοσία νέας Δημοτικής Αρχής
01	02	03	04	05	06	07
	Ανάληψη καθηκόντων νέας Δημοτικής Αρχής Ενημέρωση Δημάρχου, Ορισμός Αντιδημάρχων. Εκδοση απόφασης Δημάρχου με την οποία ορίζεται ότι ο Δήμος εκπληρώνει τους σκοπούς των καταργούμενων Ν.Π. και εξυπηρετεί τις δραστηριότητες που αυτά ασκούσαν.					
Εως 08	09	10	11	12	13	14
Εκλογή Προεδρείου Δ.Σ. & Δ.Ε.						
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	Εως 31				
		Απόφαση Δημάρχου για την κατάταξη του προσωπικού των ανωτέρω Ν.Π. στο Δήμο. Δημοσίευση Πράξης Γραμματέα οικείας αποκεντρωμένης, διαπίστωσης της κατάργησης-λύσης ΝΠΔΔ-ΔΗΚΕ				

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
			01	02	03	04
05	06	07	08	09	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	Εως 29 Κατάρτιση 1ης Υποχρεωτικής Αναμόρφωσης. Επιλογή Συ- μπαρασάτη του δημότη και της επιχείρη- σης. Διεξαγωγή ει- δικής συνεδρίασης λογοδοσίας δημοτικής αρ- χής.			

ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
				01	02	03
				Απόφαση Δη- μάρχου για σύσταση Επι- τροπής Καταγραφής και Απογρα- φής.		
04	05	06	07	08	09	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	Εως 31
						Ετήσια Έκ- θεση Ελέγχου – Απόφαση Δ.Σ. για εξαι- ρεση των αρμοδιοτήτων Σ.Ε. από το Δήμο

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
01	02	03	04	05	06	07
08	09	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	Ολοκλήρωση του έργου της Επιτροπής Κα- ταγραφής και Απογραφής . -Ειδική συνε- δρίαση λογοδοσίας				

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

ΜΑΪΟΣ 2024

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
		01	02	03	04	05
06	07	08	09	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
					01	02
03	04	05	06	07	08	09
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	Εως 30
						Τροποποίηση του ΟΕΥ του Δήμου, εάν καταργήθηκαν ΝΠΔΔ ή λύθηκε Δημοτική Κοινοφελής Επιχείρηση -Κατάρτιση Επιχειρησιακού Προγράμματος. Πραγματοποίηση Απολογισμού Πεπραγμένων της Δημοτικής Αρχής. -Ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας

Οδηγός Ενεργειών

- 1) **Ορκωμοσία** νέας Δημοτικής Αρχής: **από 12/12/2023 έως 31/12/2023**¹
- 2) **Ανάληψη καθηκόντων** νέας Δημοτικής Αρχής: **Τρίτη 02/01/2024**.
- 3) **Αίτημα από το Δήμαρχο για παροχή έγγραφης και ενυπόγραφης ενημέρωσης** από πλευράς των Προϊσταμένων των Δημοτικών Υπηρεσιών για τα τρέχοντα θέματα, τις εκκρεμότητες και τον προγραμματισμό δράσης κάθε υπηρεσίας: **Τρίτη 02/01/2024**.
- 4) **Εκλογή Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου: έως Δευτέρα 08/01/2024**²
- 5) **Συγκρότηση και εκλογή Δημοτικής Επιτροπής: έως Δευτέρα 08/01/2024**³

A/A	Αριθμός μελών Δ.Σ.	Αριθμός μελών Δ.Ε.*	Αριθμός μελών Δ.Ε. προερχόμενα από παρατάξεις της μειοψηφίας
1	έως 19	5	2
2	έως 29	7	2
3	άνω των 29	9	3

* Στη Δημοτική Επιτροπή συμμετέχει υποχρεωτικά ο Δήμαρχος ή οριζόμενος από αυτόν Αντιδήμαρχος ως Πρόεδρος⁴.

- 6) Εκδοση **Απόφασης Δημάρχου** με την οποία ορίζεται ότι ο Δήμος εκπληρώνει τους σκοπούς των καταργούμενων Ν.Π. και εξυπηρετεί τις δραστηριότητες που αυτά ασκούσαν α) είτε με τις υφιστάμενες οργανικές μονάδες του Δήμου, β) είτε με τις οργανικές μονάδες των καταργούμενων Νομικών Προσώπων, οι οποίες μέχρι τη θέση σε ισχύ του νέου Ο.Ε.Υ. υπάγονται απευθείας στον Δήμαρχο ή σε αντιδήμαρχο που αυτός ορίζει⁴: **Τρίτη 02/01/2024**.

¹ Άρθρο 37 του Ν. 4804/2021

² Άρθρο 64 του Ν. 3852/2010, ως ισχύει

³ Άρθρο 74 του Ν. 3852/2010, ως ισχύει

⁴ Άρθρο 74 του Ν. 3852/2010 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 8 του Ν. 5056/2023 και ισχύει

⁴ Άρθρο 27 & 29 του Ν. 5056/2023.

7) Ορισμός **Αντιδημάρχων** και **μεταβίβαση αρμοδιοτήτων**⁵

A/A	Πληθυσμός Δήμου	Αριθμός Αντιδημάρχων
1	έως 5.000	έως 3
2	5.001 έως 20.000	έως 4
3	20.001 έως 50.000	έως 5
4	50.001 έως 100.000	έως 6
5	100.001 και άνω	έως 8

Ο αριθμός των αντιδημάρχων **προσαυξάνεται** ισάριθμα με τον αριθμό που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 207 του Ν. 3852/2010.^{6,7} Επίσης, για κάθε ένα νομικό πρόσωπο που καταργείται σύμφωνα με το Ν. 5056/2023, **αυξάνεται ο αριθμός των αντιδημάρχων κατά έναν (1)** στον οικείο δήμο, εφόσον ο μέσος όρος του προϋπολογισμού του καταργούμενου νομικού προσώπου των πέντε (5) τελευταίων ετών είναι μεγαλύτερος των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) ευρώ⁸. Επιπλέον, ο αριθμός των αντιδημάρχων της παρ. 2 του αρ. 52 του Ν. 3852/2010, αυξάνεται σε δήμους που προήλθαν από συνένωση, κατά έναν (1), αν ο αριθμός των δημοτικών ενοτήτων που συνενώθηκαν είναι από πέντε (5) έως και επτά (7), και κατά δύο (2), αν ο αριθμός των δημοτικών ενοτήτων που συνενώθηκαν είναι μεγαλύτερος ή ίσος από οκτώ (8)⁹. Τέλος, με απόφαση του Δημάρχου, δύναται να ορίζονται **άμισθοι αντιδήμαρχοι** σε αριθμό που δεν υπερβαίνει το ένα τρίτο (1/3) του αριθμού των αντιδημάρχων¹⁰.

Η απόφαση ορισμού αντιδημάρχων και μεταβίβασης σε αυτούς αρμοδιοτήτων για πρώτη φορά αποκτά νόμιμη υπόσταση και έχει έναρξη ισχύος μόνο με την ανάρτηση της απόφασης στον δικτυακό τόπο «Διαύγεια» σύμφωνα με το Κεφάλαιο ΙΑ' του Μέρους Α' του ν.4727/2020 και στην ιστοσελίδα του δήμου. Στο πλαίσιο αυτό,

⁵ Άρθρο 59 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 3 του Ν. 5056/2023.

⁶ Παράγραφος 2 του άρθρου 59 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 3 του Ν. 5056/2023

⁷ Αφού ληφθεί υπόψη η παράγραφος 1 του άρθρου 207 του Ν. 3852/2010:

«1. Στη δημοτική κοινότητα που εκτείνεται στην εδαφική περιφέρεια ενός νησιού, ο δήμαρχος ορίζει αντιδήμαρχο σύμβουλο της πλειοψηφίας, ο οποίος έχει εκλεγεί στην εκλογική περιφέρεια όπου ανήκει η νησιωτική δημοτική κοινότητα και σε περίπτωση που δεν υπάρχει στην πλησιέστερη εκλογική περιφέρεια. Ο αντιδήμαρχος της παρούσας παραγράφου είναι αρμόδιος:

α) για την υλοποίηση των προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης που αναφέρονται στη νησιώτικη δημοτική κοινότητα,

β) για την υλοποίηση προγραμμάτων απασχόλησης και τουριστικής προβολής της δημοτικής κοινότητας,

γ) για την παρακολούθηση της εκπόνησης μελετών, της εκτέλεσης έργων και προμηθειών που αναφέρονται στη δημοτική κοινότητα.

δ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που μπορεί να του μεταβιβάζει με απόφασή του ο δήμαρχος».

⁸ Άρθρο 30 του Ν.5056/2023.

⁹ Άρθρο 59 παρ. 2Α, του Ν. 3852/2010.

¹⁰ Παράγραφος 7 του άρθρου 59 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 3 του Ν. 5056/2023.

καταργείται οποιαδήποτε πρόβλεψη περί δημοσίευσης των σχετικών αποφάσεων σε ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα της πρωτεύουσας του νομού.

- 8) Ορισμός Εντεταλμένων **Δημοτικών Συμβούλων**¹¹.
- 9) Διορισμός Γενικού Γραμματέα Δήμου¹².
- 10) Πρόσληψη **Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών**, συνολικού αριθμού ίσου με τον αριθμό των Αντιδημάρχων¹³

A/A	Πληθυσμός Δήμου	Αριθμός Ειδικών Συμβούλων – Συνεργατών, Επιστημονικών Συνεργατών
1	έως 150.000	Ίσος με τον αριθμό των Αντιδημάρχων
2	150.001 και άνω	Ίσος με τον αριθμό των Αντιδημάρχων + 1
3	20.000 και άνω	Επιπλέον των παραπάνω, 1 θέση ειδικού συνεργάτη ειδικότητας «Δημοσιογράφου» ¹⁴

- 11) Παροχή εξουσιοδότησης από το Δήμαρχο προς αιρετά και υπηρεσιακά στελέχη για την υπογραφή εγγράφων και λοιπών πράξεων¹⁵.
- 12) Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για τον καθορισμό των δημοτικών συμβούλων που είναι δικαιούχοι οδοιπορικών για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου¹⁶.

¹¹ «1. Μπορεί να αναθέτει, χωρίς αμοιβή, την εποπτεία και το συντονισμό συγκεκριμένων δράσεων του δήμου σε μέλη του δημοτικού συμβουλίου», παρ. 1 του άρθρου 58 του Ν. 3852/2010.

¹² Άρθρο 161 του Ν. 3584/2007.

¹³ Όπως προκύπτει από το άρθρο 59 του Ν. 3852/2010, χωρίς σε αυτόν να προσμετράται ο αριθμός των επιπλέον αντιδημάρχων που δύναται να οριστούν λόγω κατάργησης/λύσης νομικών προσώπων βάσει των διατάξεων του Ν. 5056/2023.

Επιτρέπεται η ανάθεση καθηκόντων ειδικών συμβούλων σε έως δύο (2) επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες ειδικού αντικειμένου ή ανθρώπων με αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης για την επικουρία των δημάρχων, για ορισμένο χρονικό διάστημα και με συγκεκριμένα αντικείμενα, οι οποίοι υπηρετούν εθελοντικά και δεν λαμβάνουν μισθό ή αποζημίωση, πλην των εξόδων εκτός έδρας κίνησης, παρ. 11 του άρθρου 45 του Ν.3979/2011, όπως συμπληρώθηκε σε την παρ. 4 του άρθρου 11 του Ν.4674/2020.

¹⁴ Παράγραφος 1γ του άρθρου 163 Ν. 3584/2007, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 213 του Ν.4555/2018 και τροποποιήθηκε από την παρ.6 του άρθρου 78 του Ν.4604/2019 και από το άρθρο 18 του Ν.4674/2020.

¹⁵ Άρθρο 88 του Ν. 3463/2006.

¹⁶ Άρθρο 1 της ΚΥΑ 11836/17-04-2018 ΦΕΚ 1417Β/25.04.2018.

- 13) Πράξη του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης **έως 31/01/2024**, με την οποία διαπιστώνεται η κατάργηση των **ΝΠΔΔ** και τη λύση των **Κοινωφελών Επιχειρήσεων**.
- 14) Έκδοση **απόφασης Δημάρχου** και δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης **έως 31/01/2024**, για την κατάταξη του προσωπικού στις θέσεις, που συστάθηκαν αυτοδικαίως, με την κατάργηση των Ν.Π. του Δήμου βάσει του Ν. 5056/2023¹⁷.
- 15) Έκδοση απόφασης Δημάρχου, μετά από εισήγηση της Δημοτικής Επιτροπής, για τον ορισμό υπαλλήλων του Δήμου για τη γραμματειακή εξυπηρέτηση των οργάνων των κοινοτήτων, για τη στελέχωση των δημοτικών υπηρεσιών που εδρεύουν σε κοινότητες καθώς και για την παροχή «διοικητικής βοήθειας» των κατοίκων και για τη διάθεση κατάλληλων χώρων και εξοπλισμού για τις ανάγκες των κοινοτήτων¹⁸.
- 16) Έκδοση απόφασης Δημάρχου για τον ορισμό πρακτικογράφων συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου & Δημοτικής Επιτροπής και καθιέρωση υπερωριακής εργασίας¹⁹.
- 17) Απόφαση-Πρόταση ορισμού/διατήρησης ληξιάρχου Δήμου (η απόφαση ορισμού εκδίδεται από τον Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και αναρτάται υποχρεωτικά στο «Διαύγεια»)²⁰.
- 18) Συγκρότηση Επιτροπής Παιδείας²¹, η οποία καταργείται από 30.06.2024.
- 19) Εκκίνηση εντός πρώτου δεκαπενθήμερου Ιανουαρίου 2024 του **Α' Κύκλου Κινητικότητας**²².
- 20) Έγκριση από το Δήμαρχο του **Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου**, το αργότερο εντός ενός μηνός από την υποβολή του²³.

¹⁷ Άρθρο 27 & 29 του Ν. 5056/2023.

¹⁸ Άρθρο 84 παρ. 4 του Ν.3852/2010.

¹⁹ Άρθρο 48 & 49 του Ν. 3584/2007

²⁰ Άρθρο 2 του Ν. 344/1976, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 53 του Ν.5003/2022.

²¹ Άρθρο 50 του Ν. 1566/1985.

²² Άρθρο 6 του Ν. 4440/2016, και σε αναμονή έκδοσης σχετικής εγκυκλίου του ΥΠ.ΕΣ.

²³ Σύμφωνα με το αρ. 14 του Ν. 4795/2021: «Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου καταρτίζει, το αργότερο εντός του Ιανουαρίου κάθε έτους, το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών του έτους αυτού, βάσει των διαθέσιμων πόρων της Μονάδας, και το υποβάλλει στην Επιτροπή Ελέγχου, καθώς και στον επικεφαλής του φορέα, ο οποίος και το εγκρίνει, το αργότερο εντός μηνός».

- 21) Υποβολή στο Δήμαρχο και στην Επιτροπή Ελέγχου της **Ετήσιας Έκθεσης του προηγούμενου έτους** από τον Προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου έως **31/03/2024**.
- 22) Κατάρτιση **Δημοτικού Σχεδίου Μείωσης Εκπομπών** (ΔηΣΜΕ) εντός 2024 για Δήμους που δεν το έχουν καταρτίσει.
- 23) Απόφαση Δημάρχου για **σύσταση Επιτροπής Καταγραφής και Απογραφής** των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται στον Δήμο από την Κοινοφελής Επιχείρηση που λύεται, εντός **ενός (1) μηνός** από τη δημοσίευση της διαπιστωτικής πράξης του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης²⁴.
- 24) Ολοκλήρωση του έργου της Επιτροπής Καταγραφής και Απογραφής για την Κοινοφελή Επιχείρηση που λύεται εντός δύο (2) μηνών για τις Κοινοφελείς Επιχειρήσεις και έγκριση της έκθεσής της από το Δημοτικό Συμβούλιο.
- 25) Καταχώρηση της παραπάνω Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο ή υποθηκοφυλακείο ατελώς.
- 26) Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου (για Δήμους με περισσότερες από 100 σχολικές μονάδες) για εξαίρεση μεταφοράς αρμοδιοτήτων των Σχολικών Επιτροπών από τον Δήμο **έως 31/03/2024**²⁵.
- 27) Ολοκλήρωση του έργου της Επιτροπής Καταγραφής και Απογραφής για τα καταργούμενα ΝΠΔΔ εντός δύο (2) μηνών από τη σύστασή της για τα ΝΠΔΔ και έγκριση της έκθεσής της από το Δημοτικό Συμβούλιο.
- 28) Καταχώρηση της παραπάνω Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο ή υποθηκοφυλακείο ατελώς.
- 29) **Κατάρτιση Προϋπολογισμού έτους 2024** (σε περίπτωση που δεν έχει πραγματοποιηθεί έως 31.12.2023) **ή Κατάρτιση 1ης Υποχρεωτικής Αναμόρφωσης Προϋπολογισμού έτους 2024:** έως 29/02/2024.
- 30) Επιλογή Συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης (αφορά δήμους άνω των 20.000 κατοίκων και νησιωτικούς δήμους) έως 29/02/2024 (ενδεικτική ημερομηνία)²⁶.

²⁴ Άρθρο 27 & 29 του Ν. 5056/2023.

²⁵ Άρθρο 28 του ν. 5056/2023.

²⁶ Άρθρο 77 του Ν. 3852/2010.

- 31) **Υποχρεωτική τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας** του Δήμου: έως **30/06/2024**²⁷, για όσους δήμους καταργούν ΝΠΔΔ ή λύουν Κοινωφελείς Επιχειρήσεις.
- 32) Λήψη απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου για τη σύσταση Επιτροπών για την εύρυθμη άσκηση των αρμοδιοτήτων των καταργούμενων Νομικών Προσώπων του Δήμου²⁸.
- 33) Σύσταση λοιπών Επιτροπών Δήμου (με αποφάσεις Δημάρχου/Δημοτικού Συμβουλίου).
- 34) Κατάρτιση **Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου** έως 30/06/2024.²⁹
- 35) Κατάρτιση **Επιχειρησιακού Προγράμματος** Διαχείρισης Αδέσποτων Ζώων Δήμου: Περιοδική σύνταξη και υποβολή στο Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς του Υπουργείου Εσωτερικών³⁰.
- 36) Απολογισμός Πεπραγμένων της Δημοτικής Αρχής: α) σε Δήμους με πληθυσμό έως 50.000 κατοίκους πραγματοποιείται έως 30.06.2024, β) σε Δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο από 50.000 κατοίκους πραγματοποιείται μέχρι την 31^η.01.2025³¹.
- 37) Ειδική **συνεδρίαση λογοδοσίας** δημοτικής αρχής έως 29/02/2024 και μετά ανά δύο (2) μήνες³².
- 38) Σε περίπτωση που δεν έχει πραγματοποιηθεί, εκπόνηση και υποβολή Σχεδίου Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΣΕΑΚ)³³ στη Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναθεώρησή του ανά τέσσερα (4) έτη, **ως προαπαιτούμενο για την ένταξη των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης σε χρηματοδοτικά προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων** τους που αναφέρονται σε αυτά.

²⁷ Άρθρο 27 και άρθρο 29 του Ν. 5056/2023.

²⁸ Άρθρο 30 του Ν. 5056/2023.

²⁹ Άρθρα 203-207 του Ν. 3463/2006.

³⁰ Άρθρο 3 του Ν. 4830/2021 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 42 του Ν. 5056/2023.

³¹ Άρθρο 217 του Ν. 3463/2006, ως ισχύει.

³² Άρθρο 67Α του Ν. 3852/2010 όπως προστέθηκε με το άρθρο 7 του Ν. 5056/2023.

³³ Το ΣΕΑΚ περιέχει παρουσίαση των χαρακτηριστικών του κτιριακού αποθέματος, προτεραιοποίηση του κτιριακού αποθέματος όσον αφορά στην αναγκαιότητα δράσεων βελτίωσης ενεργειακής απόδοσής τους, τεχνοοικονομική ανάλυση επεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων, καθορισμό στόχου και πλάνου επίτευξης στόχου εξοικονόμησης ενέργειας, αρ. 7 του Ν. 4342/2015.

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

39) Προετοιμασία του Δήμου για την πλήρη εφαρμογή του νέου **Λογιστικού Πλαισίου Γενικής Κυβέρνησης από 01/01/2025.**

Ορκωμοσία νέας Δημοτικής Αρχής έως 31//12/2023³⁴

Χρόνος ορκωμοσίας	Σε ημερομηνία και ώρα που ορίζει ο εκλεγείς Δήμαρχος. Η ημερομηνία θα πρέπει να οριστεί κατά την χρονική περίοδο από 12 - 31/12/2023) ³⁵
Χώρος ορκωμοσίας	Η ορκωμοσία γίνεται στο κατάστημα του Δήμου ή σε άλλο δημόσιο κτίριο ή σε κατάλληλο δημόσιο χώρο εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου, σε δημόσια συνεδρίαση.
Υπόχρεοι ορκωμοσίας	Υπόχρεοι σε ορκωμοσία είναι: (α) ο Δήμαρχος, (β) οι τακτικοί Δημοτικοί Σύμβουλοι, (γ) οι τακτικοί Σύμβουλοι των Συμβουλίων Δημοτικών Κοινοτήτων άνω των 200 κατοίκων, (δ) οι Πρόεδροι των Δημοτικών Κοινοτήτων κάτω των 200 κατοίκων όπως αυτοί αναφέρονται στην απόφαση ανακήρυξης του οικείου Πολυμελούς Πρωτοδικείου.
Πρόσκληση ορκωμοσίας	Ο εκλεγείς Δήμαρχος απευθύνει πρόσκληση για ορκωμοσία σε όλα τα τακτικά μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, των Συμβουλίων Δημοτικών Κοινοτήτων άνω των 200 κατοίκων και στους Προέδρους των Δημοτικών Κοινοτήτων κάτω των 200 κατοίκων, η οποία θα πρέπει να κοινοποιηθεί τουλάχιστον 48 ώρες πριν από την ημέρα της ορκωμοσίας. Η πρόσκληση του εκλεγέντος Δημάρχου πρωτοκολλείται στο Δήμο και κοινοποιείται στους ενδιαφερόμενους με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο (συστημένη

³⁴ Άρθρο 37 του Ν. 4804/2021.

³⁵ Άρθρο 37 παρ. 3 του Ν. 4804/21.

	<p>επιστολή, επίδοση μέσω των υπηρεσιών του Δήμου, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, κλπ.) με το οποίο μπορεί να αποδεικνύεται ο ακριβής χρόνος που έλαβε γνώση αυτής το καθένα από τα ανωτέρω πρόσωπα, προκειμένου να μην υπάρξει οποιαδήποτε τυχόν αμφισβήτηση για την έγκαιρη ενημέρωσή τους.</p> <p>Η πρόσκληση <u>ΔΕΝ</u> απαιτείται να αναρτηθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ.</p>
Διαδικασία Ορκωμοσίας	<p>Από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν ορίζεται συγκεκριμένο τελετουργικό για την ορκωμοσία των εκλεγέντων αιρετών οργάνων του Δήμου.</p>
Πρακτικό Ορκωμοσίας	<p>Για την ορκωμοσία συντάσσεται πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τον Δήμαρχο, τους Δημοτικούς Συμβούλους, τους συμβούλους των δημοτικών κοινοτήτων άνω των 200 κατοίκων και τους προέδρους των δημοτικών κοινοτήτων κάτω των 200 κατοίκων που ορκίστηκαν. Το πρακτικό αυτό συντάσσεται σε δύο (2) αντίτυπα, από τα οποία το ένα παραμένει στον Δήμο και το άλλο αποστέλλεται στον Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.</p>
Μη ορκωμοσία αιρετού	<p>Αν η ορκωμοσία εκλεγέντος Δημοτικού Συμβούλου, συμβούλου ή προέδρου Δημοτικής Κοινότητας δεν πραγματοποιηθεί την ορισθείσα ημερομηνία για λόγους αντικειμενικής αδυναμίας, ο νεοεκλεγείς Δήμαρχος καλεί τον επιτυχόντα δημοτικό σύμβουλο, σύμβουλο, ή πρόεδρο Δημοτικής Κοινότητας προς ορκωμοσία εντός πέντε (5) ημερών αφότου του γνωστοποιήθηκε η άρση των λόγων.</p>

Γενικός όρκος που δίνεται στην τελετή ορκωμοσίας³⁶	<i>«Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου».</i>
--	--

Σε περίπτωση που έχει ασκηθεί ένσταση και έχει γίνει δεκτή, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν. 4804/2021 και τα άρθρα 244 έως 266 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), για τις διαφορές που αναφύονται κατά την εκλογική διαδικασία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και ακυρωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο η απόφαση επικύρωσης της εκλογής του άρθρου 36 του Ν. 4804/2021, η διαδικασία των άρθρου 37, παρ. 1 έως 5 του Ν. 4804/2021 επαναλαμβάνεται με πρωτοβουλία του δημάρχου που εκλέγεται με βάση τη δικαστική απόφαση.

---

³⁶ Στην περίπτωση αιρετών αλλοδαπών πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο όρκος που δίνεται είναι ο εξής: *«Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην Ελλάδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου».* Όποιος δεν επιθυμεί να δώσει όρκο, παρέχει, αντί όρκου, την ακόλουθη διαβεβαίωση: *«Δηλώνω, επικαλούμενος την τιμή και τη συνείδησή μου, ότι θα είμαι πιστός στην Ελλάδα, θα υπακούω στο Σύνταγμα και τους νόμους και ότι θα εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου».* Άρθρο 37 του Ν. 4804/2021.

Ανάληψη καθηκόντων νέας Δημοτικής Αρχής Τρίτη 2/1/2023

Ο Δήμαρχος προσέρχεται στο Δημοτικό Κατάστημα και αναλαμβάνει τα καθήκοντά του, με την σύνταξη σχετικού **Πρωτοκόλλου**, που αναγράφει:

«Στ.. ..... και στην έδρα του Δήμου ....., σήμερα ..... ημέρα ..... και ώρα ..... ο υπογραφόμενος ..... του ..... που εκλέχθηκα Δήμαρχος στις Δημοτικές Εκλογές της 8ης Οκτωβρίου 2023/ 15ης Οκτωβρίου 2023 και που ανακηρύχθηκα ως επιτυχών με την Απόφαση ....., προσήλθα σήμερα στο Δημοτικό Κατάστημα και αναλαμβάνω πλήρως τα καθήκοντά μου».

Ενημέρωση Δημάρχου, Τρίτη 2/1/2024

Προσοχή: Από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο **δεν προβλέπεται διαδικασία Παράδοσης – Παραλαβής της Δημοτικής Αρχής. Παρά ταύτα:**

- i. Μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, την πρώτη εργάσιμη ημέρα (Τρίτη 2/1/2024), ο Δήμαρχος μπορεί να καλέσει τους Προϊσταμένους των Υπηρεσιών και να ζητήσει **έγγραφο και ενυπόγραφο ενημέρωση** των θεμάτων που αυτοί χειρίζονται.
- ii. Με το δεδομένο ότι η οικονομική διαχείριση και η εκτέλεση του Προϋπολογισμού είναι ετήσια (1/1 - 31/12) μπορεί να ζητήσει το κλείσιμο του ταμείου με ημερομηνία 31/12/2023 για την εξαγωγή των διαθεσίμων (καταθέσεις – μετρητά), των απαιτήσεων, των υποχρεώσεων κλπ. (**Ταμειακός Απολογισμός 1/1/2023 - 31/12/2023 και την Εκτέλεση Προϋπολογισμού**).
- iii. Από την Τεχνική Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει την **εκτέλεση του Τεχνικού Προγράμματος οικονομικού έτους 2023**, το Τεχνικό Πρόγραμμα οικονομικού έτους 2024, τις υπό εκτέλεση συμβάσεις έργων, κλπ.
- iv. Από την Διοικητική Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει **Κατάσταση με τους υπηρετούντες υπαλλήλους ανά Υπηρεσία** του οικείου Ο.Ε.Υ. (με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ΔΔ, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ, ΕΘ), το **μηνιαίο κόστος μισθοδοσίας καθώς και τις ενέργειες που έχουν γίνει για νέες προσλήψεις**.

Αρμοδιότητες Δημάρχου³⁷

«1. Ο Δήμαρχος προασπίζει τα τοπικά συμφέροντα, κατευθύνει τις δράσεις του δήμου για την υλοποίηση του σχεδίου ανάπτυξης, διασφαλίζει την ενότητα της τοπικής κοινωνίας και ασκεί τα καθήκοντά του με γνώμονα τις αρχές της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας.

Ειδικότερα, ο δήμαρχος:

α) Εκπροσωπεί το δήμο στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή.

β) Εκτελεί τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου και της δημοτικής επιτροπής. Η μη εκτέλεση των αποφάσεων αυτών συνιστά σοβαρή πειθαρχική παράβαση καθήκοντος.

γ) Ορίζει τους αντιδημάρχους, συγκαλεί και προεδρεύει της δημοτικής επιτροπής και συντονίζει την υλοποίηση των αποφάσεών της.³⁸

δ) Είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του δήμου. Ως προϊστάμενος όλου του προσωπικού του δήμου εκδίδει τις πράξεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.

ε) Αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση όλων των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένων των πιστώσεων που εγγράφονται σε αυτόν με αναμόρφωση, με την έκδοση της σχετικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης. Για την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής δεν απαιτείται προηγούμενη απόφαση συλλογικού οργάνου, εκτός αν αυτή είναι απαραίτητη, προκειμένου να επιτευχθεί η απαιτούμενη εξειδίκευση της πίστωσης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση,

³⁷ Άρθρο 58 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει

³⁸ Από την αυτοδιοικητική περίοδο που άρχεται την 1η.1.2024, η οικονομική επιτροπή, η επιτροπή ποιότητας ζωής και η εκτελεστική επιτροπή των δήμων καταργούνται και τις αρμοδιότητές τους ασκεί η δημοτική επιτροπή που συγκροτείται και εκλέγεται με βάση το άρθρο 8 του Ν. 5056/2023. Ως εκ τούτου, όπου σε παλαιότερα νομοθετήματα γίνεται αναφορά σε αρμοδιότητες ή ενέργειες των παραπάνω και πλέον κατηργημένων επιτροπών, νοείται η δημοτική επιτροπή.

πριν από την απόφαση του δημάρχου, προηγείται σχετική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Εξειδικευμένη θεωρείται η πίστωση, όταν κατονομάζεται ρητά η συγκεκριμένη δαπάνη για την οποία προορίζεται και προσδιορίζεται στο αναλυτικότερο δυνατό επίπεδο κωδικοποίησης του προϋπολογισμού.

στ) Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο δήμος.

ζ) Εκδίδει τις άδειες που προβλέπονται από τις διατάξεις που διέπουν τις αρμοδιότητες του δήμου.

η) Εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογενειακής κατάστασης των δημοτών, καθώς και τις βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας.

θ) Συνιστά ομάδες εργασίας και ομάδες διοίκησης έργου από μέλη του δημοτικού συμβουλίου, υπαλλήλους του δήμου, υπαλλήλους του δημόσιου τομέα ή ιδιώτες για τη μελέτη και επεξεργασία θεμάτων του δήμου, καθορίζοντας τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους.

ι) Μπορεί να αναθέτει, χωρίς αμοιβή, την εποπτεία και το συντονισμό συγκεκριμένων δράσεων του δήμου σε μέλη του δημοτικού συμβουλίου.

2. Όταν δημιουργείται άμεσος και προφανής κίνδυνος ή απειλείται άμεση ζημία των δημοτικών συμφερόντων από την αναβολή λήψης απόφασης, ο δήμαρχος μπορεί να αποφασίσει για θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα της δημοτικής επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή οφείλει να υποβάλει προς έγκριση τη σχετική απόφασή του κατά την επόμενη συνεδρίαση της αντίστοιχης επιτροπής.

3. Σε περίπτωση όπου τα ιδιωτικά συμφέροντα του δημάρχου ή συγγενή του έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγκρούονται με τα συμφέροντα του δήμου, ο δήμαρχος υποχρεούται να απέχει και τα αντίστοιχα καθήκοντα ασκεί αντιδήμαρχος ή σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζεται από το δημοτικό συμβούλιο. Η μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά σοβαρή πειθαρχική παράβαση καθήκοντος.

4. Στις περιπτώσεις που ο δήμαρχος εκτελεί αποφάσεις σύμφωνα με τη ρύθμιση του εδαφίου β΄ της παραγράφου 1 του παρόντος, δεν υπέχει αστική, ποινική και πειθαρχική ευθύνη, εφόσον αυτές δεν έχουν ακυρωθεί, ανακληθεί ή ανασταλεί.
5. Ο δήμαρχος δεν θεωρείται υπόλογος κατά την έννοια του άρθρου 25 του π.δ. 774/1980 (ΦΕΚ 189 Α΄), όπως ισχύει, και σε βάρος του επιτρέπεται καταλογισμός μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια.
6. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 4 και 5 ισχύουν και για τους αντιδημάρχους όταν σε αυτούς ανατίθεται η άσκηση αρμοδιοτήτων του δημάρχου».

Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους αντιδημάρχους³⁹

Στους αντιδημάρχους, εκτός των καθ' ύλην αρμοδιοτήτων, ο δήμαρχος δύναται να μεταβιβάζει και κατά τόπο αρμοδιότητες που αφορούν και ασκούνται στα όρια συγκεκριμένης δημοτικής ενότητας και ιδίως: α) την ευθύνη της λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένες στη δημοτική ενότητα, β) την παρακολούθηση της εξέλιξης των έργων και των εργασιών που εκτελούνται στη δημοτική ενότητα, γ) τη μέριμνα για τη διατήρηση του εξοπλισμού, που βρίσκεται στη δημοτική ενότητα, σε κατάσταση καλής λειτουργίας, δ) την υπογραφή, με εξουσιοδότηση του δημάρχου, βεβαιώσεων, πιστοποιητικών και λοιπών διοικητικών εγγράφων, που εκδίδονται από τις δημοτικές υπηρεσίες που λειτουργούν στα όρια της δημοτικής ενότητας και ε) τη συνεργασία με τους προέδρους των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων και τους προέδρους των δημοτικών κοινοτήτων για την επίλυση των προβλημάτων τους.

Η απόφαση του δημάρχου, με την οποία ορίζονται οι αντιδήμαρχοι και μεταβιβάζεται σε αυτούς η άσκηση αρμοδιοτήτων αναρτάται στον δικτυακό τόπο «Διαύγεια» και στην ιστοσελίδα του δήμου.

---

³⁹ Άρθρο 59 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 3 του Ν. 5053/2023.

Εκλογή Προεδρείου Δημοτικού Συμβουλίου⁴⁰

«1. Το προεδρείο του δημοτικού συμβουλίου εκλέγεται για θητεία τριάντα (30) μηνών. Τη 2α Ιανουαρίου του έτους έναρξης της δημοτικής περιόδου και την 1η Ιουλίου του τρίτου έτους αυτής, το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται προς τούτο, ύστερα από **πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού και εκλεγέντος δημάρχου που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους** και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Στη συνεδρίαση αυτή προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο, ο οποίος αναθέτει τα καθήκοντα του ειδικού γραμματέα του συμβουλίου σε έναν από τους υπαλλήλους του δήμου.

2. Το προεδρείο του δημοτικού συμβουλίου συγκροτείται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τον γραμματέα, ως εξής:

α) Ο **πρόεδρος** προέρχεται από την παράταξη του εκλεγέντος δημάρχου,

β) Ο **αντιπρόεδρος** προέρχεται από την παράταξη που αναδείχθηκε, αντίστοιχα, δεύτερη σε εκλογική δύναμη,

γ) Ο **γραμματέας** προέρχεται από την τρίτη σε εκλογική δύναμη παράταξη. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν άλλες παρατάξεις, πλην αυτών των περιπτώσεων α' και β', ο γραμματέας προέρχεται από την παράταξη της περίπτωσης α'.

3. Ο επικεφαλής της κάθε παράταξης των περ. Α', β' και γ' της παρ. 2 με δήλωσή του προς τον προεδρεύοντα σύμβουλο, η οποία επιδίδεται πριν την έναρξη της συνεδρίασης, υποδεικνύει το δημοτικό σύμβουλο της παράταξής του, ο οποίος προτείνει προς το συμβούλιο ως υποψήφιο μέλους του προεδρείου. Σε περίπτωση που για οποιαδήποτε από

⁴⁰ Άρθρο 64 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 4 του Ν. 5056/2023.

τις ανωτέρω θέσεις δεν υπάρξει υποψηφιότητα που προέρχεται από την αντίστοιχη παράταξη, τότε ο δήμαρχος προτείνει δημοτικό σύμβουλο της πλειοψηφίας ως υποψήφιο για το αξίωμα αυτό.

4. Ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και ο γραμματέας του δημοτικού συμβουλίου **εκλέγονται** κατά τη συνεδρίαση της παραγράφου 1, **χωριστά και με φανερή ψηφοφορία**, σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

Ο υποψήφιος για κάθε αξίωμα εκλέγεται εφόσον συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του δημοτικού συμβουλίου. Εάν ο υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Εάν και κατά τη δεύτερη αυτή ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του δημοτικού συμβουλίου, διενεργείται τρίτη ψηφοφορία κατά την οποία εκλέγεται ο δημοτικός σύμβουλος τον οποίο πρότεινε ο επικεφαλής της παράταξής του, υπό την προϋπόθεση ότι έλαβε τουλάχιστον τις ψήφους του ενός τετάρτου του όλου αριθμού των μελών του δημοτικού συμβουλίου.

5. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, το συμβούλιο δεν συγκληθεί, όπως ορίζει η παράγραφος 1, συνέρχεται χωρίς πρόσκληση, για την πρώτη θητεία του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου, στις 3 Ιανουαρίου του έτους έναρξης της δημοτικής περιόδου, στις 20:00, στην αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου και, για τη δεύτερη θητεία του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου, στις 3 Ιουλίου του τρίτου έτους της δημοτικής περιόδου στις 20:00, στην αίθουσα συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου. Αν ο σύμβουλος του συνδυασμού του εκλεγέντος δημάρχου της παρ.1 απουσιάζει, τον αντικαθιστά ο επόμενος κατά σειρά επιτυχίας σύμβουλος του συνδυασμού του εκλεγέντος δημάρχου, κατά τη σειρά της επιτυχίας που προκύπτει από την απόφαση του δικαστηρίου.

6. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 5. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται, ανάλογα με την περίπτωση, οι σύμβουλοι που έλαβαν

κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε, από την αντίστοιχη παράταξη σύμφωνα με την παράγραφο 2. Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι των παρατάξεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, οι θέσεις καταλαμβάνονται από τους συμβούλους της παράταξης του δημάρχου, που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με την ίδια δικαστική απόφαση.

7. Τα πρακτικά της εκλογής διαβιβάζονται **μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής στον Επόπτη Ο.Τ.Α.**, ο οποίος, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη ενώπιόν του, η οποία ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής, αποφαινεται, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο αφότου παρέλαβε τα πρακτικά, για τη νομιμότητα της εκλογής.

8. Αν ακυρωθεί οποιαδήποτε εκλογή για τα ανωτέρω αξιώματα, επαναλαμβάνεται εντός τριών (3) ημερών, μετά την παραλαβή της ακυρωτικής απόφασης.

9. Η παραίτηση από το αξίωμα του προέδρου, αντιπροέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου υποβάλλεται στο δημοτικό συμβούλιο και γίνεται οριστική, αφότου πληρωθεί η αντίστοιχη θέση, ενώ το μέλος του προεδρείου συνεχίζει, έως τότε, να ασκεί τα καθήκοντά του. Ο παραιτούμενος παραμένει σύμβουλος.

Σε ειδική συνεδρίαση, η οποία πραγματοποιείται μετά από την υποβολή της παραίτησης και το αργότερο εντός τριών (3) ημερών από την υποβολή της, με τη διαδικασία των παρ. 2 έως και 8, το συμβούλιο προβαίνει, κατά περίπτωση, στην εκλογή νέου προέδρου, αντιπροέδρου ή γραμματέα. Αν μείνει κενή η θέση προέδρου, αντιπροέδρου ή γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου, λόγω ανεξαρτητοποίησης ή διαγραφής από την παράταξη, θέσης σε αργία, παραίτησης από το αξίωμα του δημοτικού συμβούλου, έκπτωσης ή θανάτου, για την εκλογή νέου μέλους εφαρμόζεται αναλόγως το προηγούμενο εδάφιο. Στην περίπτωση κένωσης της θέσης του προέδρου, την πρόσκληση εκδίδει ο σύμβουλος της παράταξης του δημάρχου που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

10. Η εκλογή στη θέση του αντιπροέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου **δεν συνεπάγεται κώλυμα** συμμετοχής στη δημοτική επιτροπή».

Αρμοδιότητες Δημοτικού Συμβουλίου⁴¹

«1. Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν το δήμο, εκτός από εκείνα που ανήκουν εκ του νόμου στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή άλλου οργάνου του δήμου ή το ίδιο το δημοτικό συμβούλιο μεταβίβασε σε επιτροπή του.

2. Το δημοτικό συμβούλιο εκφράζει τις θέσεις του σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος και γνωμοδοτεί όποτε δημόσιες αρχές ή αρμόδια όργανα ζητούν τη γνώμη του.

3. Ορίζει τους φόρους, τα τέλη, τα δικαιώματα και τις εισφορές.

4. Καταρτίζει με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του τον κανονισμό λειτουργίας του, με βάση τον πρότυπο κανονισμό του άρθρου 67 του παρόντος.

Αν δεν έχει θεσπισθεί κανονισμός λειτουργίας από το δημοτικό συμβούλιο, τότε ισχύει ο εν λόγω πρότυπος κανονισμός.

5. Ένα (1) μήνα πριν από τη διενέργεια των εκλογών και μέχρι την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών, το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει μόνο για θέματα που αναφέρονται σε έκτακτες περιπτώσεις εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης, καθώς και για θέματα που αφορούν στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων.

6. Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να μεταβιβάζει στη δημοτική επιτροπή αρμοδιότητές του σχετικές με το αντικείμενό τους».

Τέλος, με την περίπτ. 1' της παρ.1 του άρθρου 58 του Ν.3852/2010, όπως προστέθηκε με την παρ.3 του άρθρου 44 του Ν.3979/2011 (ΦΕΚ 138/16.06.2011 τεύχος Α'), ορίστηκε **ότι ο δήμαρχος μπορεί να αναθέτει, χωρίς αμοιβή, την εποπτεία και το συντονισμό συγκεκριμένων δράσεων του δήμου σε μέλη του δημοτικού συμβουλίου⁴².**

⁴¹ Άρθρο 65 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 72 του Ν. 4555/2018.

⁴² Σύμφωνα με τη ναιτιολογική έκθεση, με τη ρύθμιση της παραγράφου 3 παρέχεται η δυνατότητα στο δήμαρχο να αναθέτει σε δημοτικούς συμβούλους συγκεκριμένα καθήκοντα για δράσεις του δήμου, χωρίς αμοιβή, ώστε να διευκολύνεται στην παρακολούθηση του έργου του δήμου.

Σύγκληση του Δημοτικού Συμβουλίου

« 1. Το δημοτικό συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου τουλάχιστον **μία (1) φορά τον μήνα**. Η συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου είναι δημόσια, εκτός αν ληφθεί απόφαση με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνολικού αριθμού των μελών του, η οποία αιτιολογείται ειδικά και απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, ότι η συνεδρίαση πρέπει να διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών. Η συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να διεξάγεται: α) δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του δήμου, ή β) με τηλεδιάσκεψη, με κάθε πρόσφορο μέσο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ή γ) με μικτό τρόπο, διά ζώσης και με τηλεδιάσκεψη. Μία (1) τουλάχιστον συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου τον μήνα διεξάγεται υποχρεωτικά δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του δήμου, με εξαίρεση τους νησιωτικούς και ορεινούς δήμους.

2. α. Ο Πρόεδρος καλεί, επίσης, το συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όποτε το ζητήσει ο δήμαρχος ή η δημοτική επιτροπή ή το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του συμβουλίου. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται γραπτή αίτηση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Αν κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου (1/3) προκύπτει δεκαδικός αριθμός, τότε ο αριθμός αυτός στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα εφόσον πρόκειται για υποδιαίρεση μεγαλύτερη ή ίση του ημίσεος (0,5). Αν το συμβούλιο δεν προσκληθεί το αργότερο μέχρι την έκτη ημέρα από την υποβολή της αίτησης, συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση εκείνων που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τα θέματα για τα οποία είχε ζητηθεί η σύγκλησή του.

β. Εφόσον ζητείται να συζητηθεί εκ νέου θέμα για το οποίο λήφθηκε απόφαση, υποβάλλεται άπαξ γραπτό αίτημα προς τον πρόεδρο του συμβουλίου, στο οποίο αναφέρεται το θέμα που ζητείται να συζητηθεί εκ νέου, συνοδευόμενο από νεότερα στοιχεία, άλλως δεν γίνεται δεκτό από τον πρόεδρο.

3. Αν ο πρόεδρος παραλείψει αδικαιολόγητα δύο συνεχείς φορές να καλέσει το συμβούλιο, μπορεί να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος από το αξίωμα του προέδρου με απόφαση του Επόπτη Ο.Τ.Α., σύμφωνα με την πειθαρχική διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος.

4. Η πρόσκληση αναρτάται αυθημερόν στην ιστοσελίδα του δήμου και κοινοποιείται στους συμβούλους, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση.

Οι δημοτικοί σύμβουλοι αμέσως μετά από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών οφείλουν να δηλώσουν στον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους. Οι εισηγήσεις των θεμάτων γνωστοποιούνται έγκαιρα και το αργότερο δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου, με την επιφύλαξη της παρ. 5.

5. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση αυτή μπορεί να γνωστοποιηθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο η συνεδρίαση έχει κατεπείγοντα χαρακτήρα. Πριν από τη συζήτηση το συμβούλιο αποφαινεται για το κατεπείγον των θεμάτων με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Εφόσον ανακύπτουν θέματα κατεπείγοντος χαρακτήρα, για τα οποία είναι αναγκαία η άμεση λήψη απόφασης και βάσιμα πιθανολογείται κίνδυνος εκ της αναβολής, είναι δυνατόν, ύστερα από απόφαση του προέδρου, οι σχετικές διαδικασίες να λαμβάνουν χώρα διά περιφοράς, με τη συμμετοχή τουλάχιστον των δύο τρίτων των μελών δημοτικού συμβουλίου. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται κατά το προηγούμενο εδάφιο ανακοινώνονται από τον πρόεδρο του συμβουλίου στην πρώτη, μετά τη λήψη της απόφασης, τακτική συνεδρίαση.

6. Στις συνεδριάσεις του συμβουλίου προσκαλείται ο δήμαρχος, αλλιώς η συνεδρίαση είναι άκυρη. Ο δήμαρχος μετέχει στις συζητήσεις του συμβουλίου χωρίς ψήφο. Έχει το δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του κατά προτεραιότητα. Όταν ο δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται νομίμως. Στην περίπτωση όμως αυτή ο αναπληρωτής δεν στερείται του δικαιώματος της ψήφου κατά τη λήψη αποφάσεων από το συμβούλιο.

Στις συνεδριάσεις των δημοτικών συμβουλίων λαμβάνουν τον λόγο, εκτός του δημάρχου και του αρμόδιου αντιδημάρχου, οι επικεφαλής των παρατάξεων και ειδικοί αγορητές ανά θέμα, που ορίζονται από τις παρατάξεις με σχετική γραπτή δήλωσή τους στο προεδρείο πριν την έναρξη της συνεδρίασης. Με τον ίδιο τρόπο μπορούν να εγγραφούν ως ομιλητές και δημοτικοί σύμβουλοι που επιθυμούν να τοποθετηθούν ανά θέμα. Με τον κανονισμό λειτουργίας του δημοτικού συμβουλίου, επιβάλλονται πάντως αντίστοιχοι χρονικοί περιορισμοί για τις αγορεύσεις και τις συζητήσεις στο δημοτικό συμβούλιο, για τον δήμαρχο, τους αντιδημάρχους, τους επικεφαλής των παρατάξεων, τους ειδικούς αγορητές και τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου.

7. Ο πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη. Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και όλα τα θέματα που προτείνει ο δήμαρχος, καθώς και η δημοτική επιτροπή. Οι σύμβουλοι επικεφαλής δημοτικής παράταξης έχουν το δικαίωμα δύο (2) ημέρες προ της δημοσίευσης της πρόσκλησης της παρ. 4 να προτείνουν, για έως ένα (1) θέμα ο καθένας, τη συμπλήρωση της ημερήσιας διάταξης με επείγοντα θέματα, τα οποία ο πρόεδρος δύναται να εντάξει στα προς συζήτηση θέματα της ημερήσιας διάταξης. Το δημοτικό συμβούλιο έχει δικαίωμα να αποφασίζει, μετά από σχετική πρόταση-εισήγηση του προέδρου ή του δημάρχου και χωρίς συζήτηση, με την πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, ότι ένα θέμα το οποίο δεν είναι γραμμένο στην ημερήσια διάταξη είναι κατεπείγον, να το συζητήσει και να πάρει απόφαση για αυτό πριν από την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Κατά προτεραιότητα και πάντα μετά τον δήμαρχο εκφράζουν τις απόψεις τους οι επικεφαλής των παρατάξεων, σύμφωνα με τη σειρά εκλογής τους.

8. Στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, όταν συζητούνται θέματα που αφορούν αποκλειστικά δημοτική κοινότητα του δήμου, προσκαλείται και ο πρόεδρος του συμβουλίου ή ο πρόεδρος της αντίστοιχης δημοτικής κοινότητας, ο οποίος, στην περίπτωση αυτή, μετέχει στη συζήτηση με δικαίωμα ψήφου.

9. Με απόφασή του, η οποία λαμβάνεται με απλή πλειοψηφία των παρόντων μελών του, το δημοτικό συμβούλιο μπορεί να επιτρέψει να λάβουν το λόγο εκπρόσωποι φορέων ή πολίτες που παρευρίσκονται στη συνεδρίαση, εφόσον το ζητήσουν.

10. Το συμβούλιο έχει απαρτία όταν είναι παρόν το ήμισυ πλέον ενός του αριθμού των μελών του. Αν κάποιο μέλος του δημοτικού συμβουλίου αρνηθεί ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν κατά τη συνεδρίαση, μόνο για τον σχηματισμό της απαρτίας. Τόσο η άρνηση ψήφου όσο και η λευκή ψήφος δεν υπολογίζονται στην καταμέτρηση θετικών και αρνητικών ψήφων. Τα μέλη του συμβουλίου που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης και με την παρουσία τους υπήρξε απαρτία, ακόμα και αν αποχωρήσουν, λογίζονται ως παρόντα μέχρι το τέλος της συνεδρίασης, ως προς την ύπαρξη απαρτίας. Η απαρτία αυτή θεωρείται ότι συντρέχει για όλα τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης. Στην περίπτωση αυτή για τη λήψη απόφασης για κάθε συγκεκριμένο θέμα η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά την ψηφοφορία, αλλά βάσει του αριθμού των μελών που απαιτούνται για την απαρτία. Για τις συνεδριάσεις τηρούνται πρακτικά.

11. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, εκδίδεται πρότυπος κανονισμός λειτουργίας του δημοτικού συμβουλίου, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

12. Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει, εκτός της έδρας του, ύστερα από απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας του συνόλου των μελών του.»

Ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας δημοτικής αρχής

Με τη νέα διάταξη του άρθρου 7 του ν. 5056/2023 εισάγεται μια ειδική αλλά μη αποφασιστικού χαρακτήρα συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου, με σκοπό τον έλεγχο των πεπραγμένων της δημοτικής αρχής. Το **δημοτικό συμβούλιο συγκαλείται υποχρεωτικά κάθε δύο (2) μήνες**, προκειμένου για γίνει συζήτηση για τα θέματα που θέτουν οι δημοτικοί σύμβουλοι αλλά και οι πρόεδροι των δημοτικών κοινοτήτων. Στην εν λόγω ειδική συνεδρίαση δεν λαμβάνεται κάποια απόφαση και επομένως δεν εφαρμόζονται διατάξεις σχετικές με την τήρηση των κανόνων της απαρτίας.

Για τη συμμετοχή στη διμηνιαία ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας της δημοτικής αρχής προβλέπεται αποζημίωση των μελών του δημοτικού συμβουλίου, πλην αυτών που λαμβάνουν αντιμισθία, πέραν της αποζημίωσης που λαμβάνουν για τη συμμετοχή τους στις λοιπές συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου.

Συγκρότηση και Εκλογή Δημοτικής Επιτροπής

«1. Η δημοτική επιτροπή αποτελείται από τον δήμαρχο ή τον οριζόμενο από αυτόν αντιδήμαρχο ως πρόεδρο και από τέσσερα (4) μέλη, αν το συμβούλιο έχει έως και δεκαεννέα (19) μέλη, από έξι (6) μέλη αν το συμβούλιο έχει έως είκοσι εννέα (29) μέλη ή από οκτώ (8) μέλη, αν το συμβούλιο έχει πάνω από είκοσι εννέα (29) μέλη. Δύο (2) μέλη στις πενταμελείς και στις επταμελείς και τρία (3) μέλη στις εννεαμελείς δημοτικές επιτροπές εκλέγονται από τις δημοτικές παρατάξεις της μειοψηφίας. Η δημοτική επιτροπή εκλέγεται για θητεία τριάντα (30) μηνών.

2. Το δημοτικό συμβούλιο, μετά από την εκλογή του προεδρείου κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 64 και κατά τη διάρκεια της ίδιας συνεδρίασης, εκλέγει μεταξύ των μελών του με μυστική ψηφοφορία τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της δημοτικής επιτροπής. Τα μέλη της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας εκλέγονται ξεχωριστά από τα αντίστοιχα μέλη του δημοτικού συμβουλίου. Δεν επιτρέπεται να εκλεγεί μέλος της δημοτικής επιτροπής ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου.

3. Κάθε σύμβουλος της πλειοψηφίας ή της μειοψηφίας ψηφίζει υποψηφίους ισάριθμους με τον αντίστοιχο αριθμό μελών που εκλέγονται από την πλειοψηφία ή τη μειοψηφία. Οι σύμβουλοι της πλειοψηφίας ψηφίζουν μόνο τους υποψηφίους της πλειοψηφίας και αντίστοιχα οι υποψήφιοι της μειοψηφίας ψηφίζουν μόνο τους υποψηφίους των παρατάξεων της μειοψηφίας σε ξεχωριστό ψηφοδέλτιο, ανά κατηγορία (πλειοψηφίας και μειοψηφίας). Ως τακτικά μέλη εκλέγονται από την πλειοψηφία και τη μειοψηφία, αντίστοιχα, οι πρώτοι σε αριθμό σταυρών προτίμησης ανά κατηγορία. Αν σε οποιαδήποτε ψηφοφορία υπάρχει ισοψηφία, ο πρόεδρος του συμβουλίου ενεργεί κλήρωση στην ίδια συνεδρίαση. Εάν η μειοψηφία δεν υποδείξει υποψήφιο, τότε η παράταξη της πλειοψηφίας εκλέγει στη θέση του υποψήφιους συμβούλους από την παράταξή της. Οι υποψήφιοι που δεν εκλέχθηκαν θεωρούνται αναπληρωματικά μέλη κατά τη σειρά κατάταξής τους στην ψηφοφορία.

4. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται εντός τριών (3) ημερών και εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 2 και 3. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται, για τις θέσεις της πλειοψηφίας, οι σύμβουλοι που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης από τη δημοτική παράταξη της πλειοψηφίας, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε και για τις θέσεις της μειοψηφίας οι σύμβουλοι που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με την ίδια δικαστική απόφαση, από την παράταξη της μειοψηφίας που συγκέντρωσε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.
5. Τα πρακτικά της εκλογής διαβιβάζονται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη διενέργειά της στον Επόπτη Ο.Τ.Α., ο οποίος αποφαινεται, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο από την περιέλευση σε αυτόν των πρακτικών, για τη νομιμότητα της εκλογής.
6. Η επιτροπή στην πρώτη συνεδρίαση μετά από την εκλογή της εκλέγει μεταξύ των μελών της, με φανερή ψηφοφορία, τον αντιπρόεδρο, ο οποίος προέρχεται από τη μειοψηφία. Δικαίωμα ψήφου στην περίπτωση αυτή έχει και ο πρόεδρος της επιτροπής.
7. Τα αναπληρωματικά μέλη της δημοτικής επιτροπής ανά κατηγορία (πλειοψηφίας και μειοψηφίας) αναπληρώνουν, κατά τη σειρά εκλογής τους, τα τακτικά στις συνεδριάσεις της, εφόσον αυτά δεν συμμετέχουν για οποιονδήποτε λόγο.
8. Τα αναπληρωματικά μέλη ανά κατηγορία, με τη σειρά της εκλογής τους, καταλαμβάνουν τις θέσεις των τακτικών μελών που μένουν κενές κατά τη διάρκεια της θητείας τους. Αν έχει εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών μελών, διενεργείται νέα εκλογή για την κάλυψη των κενών εδρών της επιτροπής, με τη διαδικασία της παρ. 3. Στην περίπτωση κένωσης θέσης μέλους της μειοψηφίας, εφόσον δεν υπάρχουν αναπληρωματικά μέλη ή νέοι υποψήφιοι για την κάλυψη της κενής έδρας από την παράταξη της μειοψηφίας, τη θέση του καταλαμβάνει μέλος της πλειοψηφίας.
9. Όταν τα μέλη της δημοτικής επιτροπής παύουν για οποιονδήποτε λόγο να είναι μέλη των αντίστοιχων δημοτικών παρατάξεων, εκπίπτουν αυτοδικαίως από τη δημοτική επιτροπή και αντικαθίστανται, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος.

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

10. Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου δύναται να ορίζεται έως ένας (1) σύμβουλος από κάθε παράταξη που δεν εκπροσωπείται στη δημοτική επιτροπή, ο οποίος μπορεί να συμμετέχει στις συνεδριάσεις της δημοτικής επιτροπής, χωρίς δικαίωμα ψήφου.»

Αρμοδιότητες Δημοτικής Επιτροπής ⁴³

Σύμφωνα με το νέο νόμο, αναφορικά με την αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, ο οποίος ψηφίστηκε 03-10-2023, **από την αυτοδιοικητική περίοδο που άρχεται την 1η.1.2024, η οικονομική επιτροπή, η επιτροπή ποιότητας ζωής και η εκτελεστική επιτροπή των δήμων καταργούνται και τις αρμοδιότητές τους ασκεί η δημοτική επιτροπή που συγκροτείται και εκλέγεται με βάση το άρθρο 8 του Ν. 5056/2023.** Σε δήμους με πληθυσμό κάτω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων, στους οποίους οι αρμοδιότητες της επιτροπής ποιότητας ζωής ασκούνται από το δημοτικό συμβούλιο, από την αυτοδιοικητική περίοδο που άρχεται την 1η.1.2024, ασκούνται από τη δημοτική επιτροπή. **Ως εκ τούτου, όπου σε παλαιότερα νομοθετήματα γίνεται αναφορά σε αρμοδιότητες ή ενέργειες των παραπάνω και πλέον καταργημένων επιτροπών, νοείται η δημοτική επιτροπή.**

Βάσει των ανωτέρω, η Δημοτική Επιτροπή, είναι συλλογικό όργανο αρμόδιο για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της οικονομικής και διοικητικής λειτουργίας του Δήμου. Ειδικότερα, έχει τις ακόλουθες αποφασιστικές, ελεγκτικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες:

- ✓ Καταρτίζει και δημοσιεύει με Πράξη του Προέδρου της, τον κανονισμό λειτουργίας της. Συντάσσει και εισηγείται το σχέδιο του προϋπολογισμού και ελέγχει την πρόοδο υλοποίησής του. Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού και υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το δημοτικό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση των εσόδων και εξόδων του Δήμου.
- ✓ Εγκρίνει τον απολογισμό του Δήμου.
- ✓ Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο το πολυετές σχέδιο αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του δήμου και έχει την ευθύνη και την αποφασιστική αρμοδιότητα για

⁴³ Άρθρο 72 , 73 και 74 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 31 του Ν. 5013/2023, το άρθρο 10 του Ν. 5039/2023 και το άρθρο 9 του Ν. 5056/2023.

την υλοποίησή του. Για την ετήσια πρόοδο υλοποίησης του σχεδίου, ο Πρόεδρος της Επιτροπής ενημερώνει το δημοτικό συμβούλιο, σε ειδική συνεδρίαση, κατά το μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους.

- ✓ Αποφασίζει για την κατάρτιση των ορών, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν σε έργα, μελέτες, προμήθειες και υπηρεσίες, καθώς και τη συγκρότηση ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, υπαλλήλους του Δήμου ή δημόσιους υπαλλήλους.
- ✓ Ασκει τα καθήκοντα αναθέτουσας αρχής κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των συμβάσεων έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού, πλην των περιπτώσεων της απευθείας ανάθεσης, που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Δημάρχου και αποφασίζει για την έγκριση και παραλαβή των πάσης φύσεως μελετών του Δήμου, σύμφωνα με το άρθρο 189 του ν. 4412/2016 (Α' 147). Ειδικά για τις συμβάσεις που υλοποιούνται με σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα του ν. 3389/2005 (Α' 232) ασκεί τα καθήκοντα αναθέτουσας αρχής και κατά το στάδιο εκτέλεσης αυτών και αποφασίζει για την τροποποίηση του φυσικού ή/και οικονομικού αντικειμένου τους, κατά τους όρους της σύμβασης σύμπραξης και της, κατά περίπτωση, εφαρμοζόμενης νομοθεσίας.
- ✓ Αποφασίζει για την υποβολή προτάσεων εκ μέρους του Δήμου για τη χρηματοδότηση ή επιχορήγηση δράσεων, προγραμμάτων και αντίστοιχων έργων από εθνικούς πόρους, πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οποιουδήποτε άλλου φορέα και αποφασίζει, όπου απαιτείται, για την αποδοχή χρηματοδότησης ή επιδότησης ή επιχορήγησης πράξεων που εντάσσονται στα πάσης φύσεως αναπτυξιακά προγράμματα ή προγράμματα επιχορήγησης.
- ✓ Αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές και αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά, πλην των περιπτώσεων δικών που αφορούν

στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης μεταξύ εργαζομένων και του Δήμου, στις οποίες η άσκηση ενδίκων μέσων είναι υποχρεωτική. Επίσης, αποφασίζει τον συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο ποσό έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, πλέον ΦΠΑ. Όταν το αντικείμενο της δίκης είναι άνω του ποσού αυτού, τότε εισηγείται τη λήψη απόφασης από το δημοτικό συμβούλιο. Δεν επιτρέπεται συμβιβασμός ή κατάργηση δίκης για απαιτήσεις μισθών, επιδομάτων, αποζημιώσεων, εξόδων παράστασης, εξόδων κίνησης και γενικά μισθολογικών παροχών οποιασδήποτε μορφής, εξαιρουμένων εκείνων για τις οποίες το νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου. Η απόφασή της για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, πλην αυτών που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης κατά τα προβλεπόμενα στο πρώτο εδάφιο, λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η έλλειψη της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν η αρμοδιότητα ασκείται από το δημοτικό συμβούλιο.

- ✓ Αποφασίζει για: i. Τη μετακίνηση και την έγκριση της αποζημίωσης των δαπανών μετακίνησης του δημάρχου, των αντιδημάρχων και των δημοτικών συμβούλων, εκτός της έδρας του Δήμου για εκτέλεση υπηρεσίας. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις επιτρέπεται να μετακινηθεί εκτός έδρας ο Δήμαρχος, ο Αντιδήμαρχος ή μέλος του δημοτικού συμβουλίου χωρίς προηγούμενη απόφαση της δημοτικής επιτροπής. Στις περιπτώσεις αυτές, η επιτροπή αποφασίζει στην αμέσως επόμενη συνεδρίασή της, αν η μετακίνηση ήταν επιβεβλημένη ή όχι. ii. Την καταβολή εξόδων κίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης σε ιδιώτες μέλη επιτροπών ή ομάδων εργασίας ή ομάδων διοίκησης έργου για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, οι οποίες γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαρ. Δ.9 του ν. 4336/2015 (Α' 94).
- ✓ Αξιολογεί και μελετά την ανάγκη σύναψης δανείων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, διαπραγματεύεται με αυτά τον καθορισμό των όρων δανειοδότησης και υποβάλλει σχετική εισήγηση προς το δημοτικό συμβούλιο.

- ✓ Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων του Δήμου, με την επιφύλαξη της περ. βε΄ της παρ. 1B του άρθρου 73, αξιολογεί την υλοποίησή τους και εισηγείται τροποποιήσεις, όπου απαιτούνται. Οι κανονιστικές αποφάσεις αξιολογούνται υποχρεωτικά από τη δημοτική επιτροπή κάθε δύο (2) χρόνια, από την έναρξη ισχύος τους.
- ✓ Αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, σε όσους δήμους είτε δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι με μηνιαία αντιμισθία είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα δικαστήρια. Μπορεί, επίσης, να αναθέτει την παροχή γνωμοδοτήσεων, μόνο εφόσον δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία. Με απόφασή της, είναι δυνατή, κατ' εξαίρεση, η ανάθεση σε δικηγόρο, εξώδικου ή δικαστικού χειρισμού, ανά υπόθεση, ζητημάτων τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα του Δήμου και απαιτούν εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία. Στις περιπτώσεις αυτές η αμοιβή του δικηγόρου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 281 του ν. 3463/2006 (Α΄ 114).
- ✓ Αποφασίζει για:
  - ii. τη διευκόλυνση οφειλετών για ποσά άνω των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, κατά το άρθρο 170 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,
  - iv. την παραχώρηση εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και μέσων προς τις κοινωφελείς επιχειρήσεις, κατά την παρ. 4 του άρθρου 259 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.
  - ιστ) Αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών προς τον Δήμο.
  - ιη) Αποφασίζει για την αποδοχή πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεων, επιχορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένων κατανομών Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων, επιδοτήσεων, δωρεών προς τον Δήμο και αποφάσεων ένταξης πράξεών του σε αναπτυξιακά προγράμματα, καθώς και για την παροχή δεσμευτικής εισήγησης αναμόρφωσης του προϋπολογισμού, κατά τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου έκτου της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 161), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4722/2020 (Α΄ 177).
- ✓ Αποφασίζει για το σύνολο των αρμοδιοτήτων του Δήμου που έχουν ανατεθεί με τον ν. 4375/2016 (Α΄ 51) και την παρ. 10 του άρθρου 14 του ν. 4332/2015 (Α΄ 76).

- ✓ Αποφασίζει την αποδοχή των πάσης φύσεως μελετών που αφορούν σε έργα και παροχές τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες συντάσσονται από την τεχνική υπηρεσία του δήμου.

Επίσης, δια μέσου του Προέδρου της, υποβάλλει ανά εξάμηνο στο δημοτικό συμβούλιο έκθεση πεπραγμένων, η οποία συζητείται σε ειδική συνεδρίαση.

Ακόμη, η δημοτική επιτροπή καθίσταται αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο άσκησης αρμοδιοτήτων σχετικά με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος. Κατά την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της λαμβάνει ειδική μέριμνα για το σχεδιασμό δράσεων που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και εν γένει την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρίες.

Ειδικότερα:

- ✓ Αποφασίζει, με την επιφύλαξη του άρθρου 83, για:

αα. τη χορήγηση προέγκρισης ίδρυσης καταστημάτων και επιχειρήσεων μετά από πρό-έλεγχο του σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου,

αβ. την ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των καταστημάτων επιχειρήσεων και λοιπών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων αρμοδιότητας του Δήμου,

αγ. τη χορήγηση ή ανάκληση της άδειας παράτασης λειτουργίας μουσικής. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες αφότου περιέλθουν στην επιτροπή όλα τα νόμιμα δικαιολογητικά και στοιχεία,

αδ. τη χορήγηση, ύστερα από γνώμη του προέδρου της οικείας δημοτικής κοινότητας, θέσεων στάθμευσης στους δικαιούχους κατοίκους, με βάση την κείμενη νομοθεσία και τις κανονιστικές αποφάσεις του Δήμου ή με βάση ισχύον σύστημα ελεγχόμενης στάθμευσης, καθώς και την ανάκληση ή την τροποποίηση της χορήγησης αυτών,

αε. τον καθορισμό ή αναπροσαρμογή των τελών, δικαιωμάτων και γενικώς των εσόδων των δημοτικών κοιμητηρίων και των ιερών ναών, τα οποία προβλέπονται με τον Κανονισμό Λειτουργίας τους,

αστ. την παραχώρηση, κατασκευή και συντήρηση τάφων, την παραχώρηση ή παράταση του δικαιώματος χρήσης οικογενειακών τάφων και την παράταση του δικαιώματος χρήσης τάφων τριετούς ταφής.

✓ Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο:

βα. θέματα καθορισμού χρήσεων γης,

ββ. τα θέματα εφαρμογής των σχεδίων πολεοδομικού (ρυθμιστικού) επιπέδου, ανάπλασης περιοχών, πολεοδομικών επεμβάσεων, χρηματοδότησης προγραμμάτων ανάπλασης, ανασυγκρότησης υποβαθμισμένων περιοχών, πολεοδομικής αναμόρφωσης προβληματικών περιοχών, αποζημίωσης ρυμοτομούμενων, πολεοδομικών ρυθμίσεων, εισφοράς σε γη ή σε χρήμα, περιοχών ιδιωτικής πολεοδόμησης, και έγκρισης πολεοδομικών μελετών,

βγ. τη λήψη αποφάσεων για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος,

βδ. τη λήψη αποφάσεων για θέματα χωροθέτησης κοιμητηρίων, κατά τις προβλέψεις του ν. 2508/1997 (Α' 124), και κέντρων αποτέφρωσης νεκρών, καθώς και όλων των σχετικών με το αντικείμενο αρμοδιοτήτων,

βε. το σχέδιο κανονιστικών αποφάσεων των άρθρων 79 και 82 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,

βστ. τη διατύπωση γνώμης κατά την υποπερ. 2.3 της παρ. Α' του άρθρου 3 του ν. 4258/2014 (Α' 94),

βζ. την έναρξη της διαδικασίας εκπόνησης Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (ΤΧΣ) και Ειδικού Χωρικού Σχεδίου (ΕΧΣ) και

βη. περί της τύχης των ενστάσεων που αφορούν αναθεωρήσεις, τροποποιήσεις σχεδίου πόλης και κάθε άλλη μορφή ρύθμισης του χώρου,

βθ. ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Επιπλέον,

- ✓ Παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου.
- ✓ Συντονίζει την κατάρτιση και παρακολουθεί την εκτέλεση του επιχειρησιακού προγράμματος, το οποίο και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο.
- ✓ Καταρτίζει και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο το τεχνικό πρόγραμμα του δήμου και έχει την ευθύνη της υλοποίησής του.
- ✓ Συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών του δήμου στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την κατάρτιση του προϋπολογισμού.
- ✓ Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού.
- ✓ Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τα σχέδια: i) Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, ii) Κανονισμού μέτρησης και αξιολόγησης της απόδοσης των δημοτικών υπηρεσιών κατά την ισχύουσα νομοθεσία.
- ✓ Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο το Σχέδιο Χάρτης δικαιωμάτων και υποχρεώσεων δημοτών και κατοίκων και μεριμνά για την έκδοση, ενημέρωση και διακίνηση του Οδηγού του Δημότη, στον οποίο περιγράφονται οι διαδικασίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής των υπηρεσιών του δήμου σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- ✓ Εισηγείται τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και φυσικών καταστροφών, σε εναρμόνιση με τα αντίστοιχα σχέδια της περιφέρειας και του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.
- ✓ Παρακολουθεί, αξιολογεί και συντονίζει τη δράση των νομικών προσώπων και υπηρεσιών του δήμου και ενημερώνει σχετικά το δημοτικό συμβούλιο.

Μετά από εισήγησή της και με απόφαση δημάρχου ορίζονται υπάλληλοι του δήμου για τη γραμματειακή εξυπηρέτηση των οργάνων των κοινοτήτων, για τη στελέχωση των υπηρεσιών του δήμου που εδρεύουν σε κοινότητες, καθώς και για την παροχή "διοικητικής" βοήθειας των κατοίκων και διατίθενται κατάλληλοι χώροι και εξοπλισμός για τις ανάγκες των κοινοτήτων.

Τέλος, πλέον των παραπάνω αρμοδιοτήτων, η δημοτική επιτροπή αποφασίζει και για τα εξής:

- ✓ την υποβολή αιτημάτων πρόσληψης πάσης φύσεως προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των δικηγόρων και νομικών συμβούλων με σχέση έμμισθης εντολής και των συμβασιούχων μίσθωσης έργου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καθώς και για την αναγκαιότητα πρόσληψης του προσωπικού των άρθρων 206, 209, 211 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων [ν. 3584/2007 (Α' 143)] και 36 του ν. 4765/2021 (Α'6),
- ✓ την τροποποίηση του φυσικού ή οικονομικού αντικείμενου συμβάσεων, σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη σε κάθε περίπτωση νομοθεσία και την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής με αιτιολογημένη απόφασή της,
- ✓ την έγκριση των όρων και τη σύναψη κάθε είδους προγραμματικών συμβάσεων και συμβάσεων του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α' 147),
- ✓ τη διαγραφή χρεών και την απαλλαγή από προσαυξήσεις, μέχρι του ποσού των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, κατά το άρθρο 174 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [ν. 3463/2006 (Α' 114)],
- ✓ την επιστροφή από το Δήμο αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών,
- ✓ τη σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing) μηχανολογικού εξοπλισμού και οχημάτων του Δήμου,
- ✓ τις δωρεές εξοπλισμού, ειδών και οχημάτων σε άλλους δήμους ή κοινωφελείς οργανισμούς.

Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί, για θέματα ιδιαίτερα σοβαρά, με ειδική αιτιολογία, και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του να αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο αρμοδιότητες της παρ. 1. του άρ. 72 του Ν. 3852/2010, ως ισχύει, καθώς επίσης και όσες αρμοδιότητες προβλέπονται στο άρθρο 73 του Ν. 3852/2010. Ακόμη, με ειδική απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της μπορεί να παραπέμπει συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητάς της στο δημοτικό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητά του».

Αρμοδιότητες Αντιδημάρχων⁴⁴

«1. Τον δήμαρχο επικουρούν οι αντιδήμαρχοι. Αντιδήμαρχοι είναι οι σύμβουλοι της παράταξης του δημάρχου που ορίζει ο δήμαρχος και στους οποίους μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων καθ' ύλην.

2. Ο αριθμός των αντιδημάρχων ορίζεται ως εξής:

α) Σε δήμους με πληθυσμό έως πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους ορίζονται έως τρεις (3) αντιδήμαρχοι.

β) Σε δήμους με πληθυσμό από πέντε χιλιάδες έναν (5.001) έως είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους ορίζονται έως τέσσερις (4) αντιδήμαρχοι.

γ) Σε δήμους με πληθυσμό από είκοσι χιλιάδες έναν (20.001) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) κατοίκους ορίζονται έως πέντε (5) αντιδήμαρχοι.

δ) Σε δήμους με πληθυσμό από πενήντα χιλιάδες έναν (50.001) έως εκατό χιλιάδες (100.000) κατοίκους ορίζονται έως έξι (6) αντιδήμαρχοι.

ε) Σε δήμους με πληθυσμό από εκατό χιλιάδες έναν (100.001) κατοίκους και άνω ορίζονται έως οκτώ (8) αντιδήμαρχοι.

Ο αριθμός των αντιδημάρχων προσαυξάνεται ισάριθμα με τον αριθμό που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 207.

⁴⁴ Άρθρο 59 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 68 του Ν. 4555/2018, το άρθρο 98 του Ν. 4842/2021 και το άρθρο 3 του Ν. 5056/2023.

3. Στους αντιδημάρχους, εκτός των καθ' ύλην αρμοδιοτήτων, ο δήμαρχος δύναται να μεταβιβάζει και κατά τόπο αρμοδιότητες που αφορούν και ασκούνται στα όρια συγκεκριμένης δημοτικής ενότητας και ιδίως:

α) την ευθύνη της λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένες στη δημοτική ενότητα,

β) την παρακολούθηση της εξέλιξης των έργων και των εργασιών που εκτελούνται στη δημοτική ενότητα,

γ) τη μέριμνα για τη διατήρηση του εξοπλισμού, που βρίσκεται στη δημοτική ενότητα, σε κατάσταση καλής λειτουργίας,

δ) την υπογραφή, με εξουσιοδότηση του δημάρχου, βεβαιώσεων, πιστοποιητικών και λοιπών διοικητικών εγγράφων, που εκδίδονται από τις δημοτικές υπηρεσίες που λειτουργούν στα όρια της δημοτικής ενότητας και

ε) τη συνεργασία με τους προέδρους των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων και τους προέδρους των δημοτικών κοινοτήτων για την επίλυση των προβλημάτων τους.

4. Η θητεία των αντιδημάρχων δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός (1) έτους. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, οι αντιδήμαρχοι δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι μέλη του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου. Η ανάκληση ορισμού του αντιδημάρχου είναι δυνατή με απόφαση του δημάρχου οποτεδήποτε.

5. Η απόφαση του δημάρχου, με την οποία ορίζονται οι αντιδήμαρχοι και μεταβιβάζεται σε αυτούς η άσκηση αρμοδιοτήτων αναρτάται στον δικτυακό τόπο «Διαύγεια» και στην ιστοσελίδα του δήμου.

6. Αν ο αντιδήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τις αρμοδιότητές του ασκεί άλλος αντιδήμαρχος που ορίζεται από τον δήμαρχο με την απόφαση της παρ. 5 ή, αν δεν έχει οριστεί τέτοιος, ο ίδιος ο δήμαρχος.

7. Με την απόφαση της παρ. 5 και τηρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου αυτού, δύναται να ορίζονται άμισθοι αντιδήμαρχοι σε αριθμό που δεν υπερβαίνει το ένα τρίτο (1/3) του αριθμού των αντιδημάρχων της παρ. 2. Τυχόν κλάσμα στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραια μονάδα, αν ισούται ή υπερβαίνει το ήμισυ αυτής. Οι άμισθοι αντιδήμαρχοι δεν δικαιούνται αντιμισθίας ή οποιασδήποτε άλλης οικονομικής απολαβής

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

και ο αριθμός τους δεν προσμετράται για τον υπολογισμό των θέσεων ειδικών συμβούλων συνεργατών, κατά την παρ. 1 του άρθρου 163 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων».

Κατάργηση ΝΠΔΔ και μεταφορά ως συνόλου αρμοδιοτήτων, οργανικών μονάδων και θέσεων προσωπικού στους Δήμους

Με το νέο νόμο, αναφορικά με την αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού (Ν. 5056/2023), προβλέφθηκε η κατάργηση των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και η συγχώνευσή τους με τους Δήμους.

Πιο συγκεκριμένα, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που συστήθηκαν με οποιονδήποτε τρόπο από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού και λειτουργούν σύμφωνα με τα άρθρα 239 έως 242 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [ν. 3463/2006 (Α' 114)], καταργούνται αυτοδικαίως την 31η.12.2023 και οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από την 1η.1.2024 από τον οικείο δήμο. Εξαιρούνται από την κατάργηση τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία, ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, που ιδρύονται και λειτουργούν σύμφωνα με τα άρθρα 244 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και 28 του ν. 2738/1999 (Α' 180). Απαραίτητη είναι η πράξη του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός ενός (1) μηνός από την ως άνω ημερομηνία, με την οποία διαπιστώνεται η κατάργησή τους.

Σε σχέση με το προσωπικό, ισχύουν επιγραμματικά τα εξής:

Το μόνιμο προσωπικό, το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, οι νομικοί σύμβουλοι και οι δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής, που απασχολούνται στα νομικά πρόσωπα που καταργούνται, καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό του δήμου και παρέχει τις υπηρεσίες του με την ίδια σχέση εργασίας ή έμμισθης εντολής. Συμβάσεις μίσθωσης έργου συνεχίζουν να υλοποιούνται από τον δήμο μέχρι τη λήξη τους. Το μόνιμο προσωπικό και το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου κατατάσσεται σε αντίστοιχες με αυτές που ήδη κατείχε, ανά κατηγορία και κλάδο/ειδικότητα, οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις, οι οποίες συστήνονται αυτοδικαίως.

Η κατάταξη του προσωπικού στις θέσεις που συστήνονται με την παρούσα γίνεται με απόφαση του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου του δήμου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το αργότερο έως την 31η.1.2024 και ισχύει από την 1η.1.2024 για όλες τις έννομες συνέπειες.

Εντός έξι (6) μηνών από την κατάργηση των ως άνω νομικών προσώπων, οι οικείοι δήμοι τροποποιούν τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας τους σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων [ν. 3584/2007 (Α΄ 143)].

Η προβλεπόμενη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου της παρ. 2 του άρθρου 10 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων παρέχεται εντός είκοσι πέντε (25) ημερών, άλλως τεκμαίρεται ότι έχει παρασχεθεί.

Μέχρι την ως άνω τροποποίηση του οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας, με απόφαση του οικείου δημάρχου ορίζεται ότι ο δήμος εκπληρώνει τους σκοπούς του καταργούμενου νομικού προσώπου και εξυπηρετεί τις δραστηριότητες που ασκούσε,

α) είτε με τις υφιστάμενες οργανικές μονάδες του δήμου, β) είτε με τις οργανικές μονάδες των καταργούμενων νομικών προσώπων, οι οποίες μέχρι τη θέση σε ισχύ του νέου οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας υπάγονται απευθείας στον δήμαρχο ή σε αντιδήμαρχο που αυτός ορίζει.

Ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του νομικού προσώπου ισχύουν επιγραμματικά τα εξής:

Από την κατάργηση του οικείου νομικού προσώπου, **τα κινητά και ακίνητα περιουσιακά του στοιχεία περιέρχονται αυτοδικαίως στον δήμο που το συνέστησε, ο οποίος υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος σε όλα τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτού.** Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από τον δήμο ή κατά του δήμου χωρίς καμία ειδικότερη διατύπωση από μέρους του για τη

συνέχιση και χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή της δίκης. Οι αρμοδιότητες των καταργούμενων νομικών προσώπων, η ανάληψη ή η συνέχιση εκτελούμενων χρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή έργων ή υπηρεσιών από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους ή διεθνείς οργανισμούς συνεχίζουν να υλοποιούνται από τον δήμο.

Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου δύναται να καθορίζεται ο κανονισμός λειτουργίας για την άσκηση των αρμοδιοτήτων των καταργούμενων νομικών προσώπων από τις υπηρεσίες των δήμων. Μέχρι την έκδοση των νέων κανονισμών, για την εύρυθμη άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων εφαρμόζονται οι υφιστάμενοι κατά την 31η.12.2023 κανονισμοί λειτουργίας των νομικών προσώπων αυτών.

Σύσταση Επιτροπής Καταγραφής και Απογραφής

Εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 1, με απόφαση δημάρχου συστήνεται Επιτροπή Καταγραφής και Απογραφής των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται στον δήμο από το καταργούμενο νομικό πρόσωπο.

Η Επιτροπή αυτή αποτελείται από τον Προϊστάμενο και ένα (1) στέλεχος των Οικονομικών Υπηρεσιών του δήμου, τον αντιδήμαρχο οικονομικών ή άλλον αντιδήμαρχο, σε περίπτωση που δεν έχει οριστεί αντιδήμαρχος οικονομικών, έναν (1) σύμβουλο της παράταξης της πλειοψηφίας και τον απερχόμενο πρόεδρο του καταργούμενου νομικού προσώπου. Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ο Προϊστάμενος των Οικονομικών Υπηρεσιών του δήμου. Σε περίπτωση άρνησής του, η επιτροπή συστήνεται χωρίς τον Πρόεδρο του νομικού προσώπου και με την προσθήκη ενός επιπλέον συμβούλου της παράταξης της πλειοψηφίας. Για την υποβοήθηση του έργου της Επιτροπής δύναται να ανατίθεται, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η διεκπεραίωση συγκεκριμένων διαδικασιών και ενεργειών σε ορκωτούς λογιστές.

Η Επιτροπή ολοκληρώνει το έργο της καταγραφής και απογραφής μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη σύστασή της. Η έκθεση καταγραφής και απογραφής εγκρίνεται από το δημοτικό συμβούλιο. Η απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία συνοδεύεται από απόσπασμα της έκθεσης του έκτου εδαφίου που περιγράφει τα αποκτώμενα κατά κυριότητα από τον δήμο ακίνητα, καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, αποτελεί τον τίτλο για την καταχώρισή τους στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο ή υποθηκοφυλακείο ατελώς. Ταμειακά υπόλοιπα και υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών των νομικών προσώπων που καταργούνται, μεταφέρονται με απόφαση της οικείας δημοτικής επιτροπής σε λογαριασμό του δήμου. Με την ίδια ή όμοια απόφαση κλείνουν οι προαναφερθέντες τραπεζικοί λογαριασμοί των καταργούμενων νομικών προσώπων.

Τα παραπάνω ισχύουν και σε σχέση με τη λύση των κοινωφελών επιχειρήσεων των Δήμων, βάσει του άρθρου 29 του Ν. 5056/2023. Σε σχέση με την ολοκλήρωση του έργου, η Επιτροπή ολοκληρώνει το έργο της καταγραφής και απογραφής μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη σύστασή της. Σε σχέση με τη σύνθεση, η Επιτροπή αποτελείται από τον Προϊστάμενο και ένα (1) στέλεχος των οικονομικών υπηρεσιών του δήμου, τον αντιδήμαρχο οικονομικών ή άλλον αντιδήμαρχο, σε περίπτωση που δεν έχει οριστεί αντιδήμαρχος οικονομικών, έναν σύμβουλο της παράταξης της πλειοψηφίας και τον απερχόμενο Πρόεδρο της λυόμενης κοινωφελούς επιχείρησης. Σε περίπτωση άρνησής του, η επιτροπή συστήνεται χωρίς τον Πρόεδρο της κοινωφελούς επιχείρησης και με την προσθήκη ενός επιπλέον συμβούλου της παράταξης της πλειοψηφίας⁴⁵. Για την υποβοήθηση του έργου της Επιτροπής δύναται να ανατίθεται η διεκπεραίωση συγκεκριμένων διαδικασιών και ενεργειών σε ορκωτούς λογιστές.

---

⁴⁵ Η Επιτροπή Καταγραφής και Απογραφής σε περίπτωση λύσης κοινωφελούς επιχείρησης διαδημοτικού χαρακτήρα αποτελείται από τον Γενικό Διευθυντή Εσωτερικής Λειτουργίας ή έναν Διευθυντή της αποκεντρωμένης διοίκησης στην περιφερειακή ενότητα ως πρόεδρο, έναν (1) υπάλληλο της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, τον Πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης, τους αντιδημάρχους οικονομικών ή άλλους αντιδημάρχους, αν δεν έχουν οριστεί αντιδημάρχοι οικονομικών από τους οικείους δημάρχους, και τους Προϊστάμενους Οικονομικών Υπηρεσιών των συμμετεχόντων δήμων.

Σχολικές Επιτροπές

Σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 28 του Ν. 5056/2023, από την 30ή.6.2024 οι αρμοδιότητες των Ν.Π.Δ.Δ. «Σχολικές Επιτροπές» της παρ. 2 του άρθρου 103 του ν. 3852/2010 (Α' 87) ασκούνται από τον οικείο δήμο. Το άρθρο 27 του Ν. 5056/2023 (βλ. ανωτέρω ενότητα) εφαρμόζεται αναλόγως και για τις σχολικές επιτροπές.

Με απόφαση της δημοτικής επιτροπής συνιστάται παγία προκαταβολή, με υπόλογο διαχειριστή τον διευθυντή, ή τον εκτελούντα χρέη διευθυντή της σχολικής μονάδας ή τους αναπληρωτές αυτών.

Από τις 30.6.2024 οι αρμοδιότητες της δημοτικής επιτροπής παιδείας του άρθρου 50 του ν. 1566/1985 (Α' 167) ασκούνται από το δημοτικό συμβούλιο ή από επιτροπή της παρ. 1 του άρθρου 30 του Ν. 5056/2023, μετά από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

Με διαπιστωτική πράξη του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, ύστερα από απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται έως τις 31.3.2024, μπορούν να εξαιρούνται από την εφαρμογή του άρθρου 28 του Ν. 5056/2023 σχολικές επιτροπές σε δήμους στους οποίους λειτουργούν συνολικά περισσότερες από εκατό (100) σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η οικονομική λειτουργία των διατηρούμενων επιτροπών εποπτεύεται υποχρεωτικά από τον προϊστάμενο οικονομικών υπηρεσιών του δήμου, ο οποίος:

α) υποβάλλει, τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση, συνοπτικό απολογισμό εσόδων και εξόδων και κατάσταση βασικών στοιχείων ισολογισμού (απαιτήσεων, διαθεσίμων και υποχρεώσεων) στη δημοτική επιτροπή και

β) μεριμνά για τη μηνιαία ενημέρωση των βάσεων δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών με τα οικονομικά στοιχεία τους.

Σύσταση Επιτροπών

Το δημοτικό συμβούλιο, με απόφασή του, δύναται να συστήνει επιτροπές για την εύρυθμη άσκηση των αρμοδιοτήτων των καταργούμενων νομικών προσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 30 του Ν. 5056/2023. Στα μέλη των επιτροπών αυτών δεν παρέχεται αμοιβή ή άλλη αποζημίωση, πλην των εξόδων κίνησης που καταβάλλονται στον πρόεδρο αυτών σύμφωνα με την υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94). Στις επιτροπές αυτές, στις οποίες δύναται να συμμετέχουν και μη αιρετά μέλη, ως πρόεδρος ορίζεται δημοτικός σύμβουλος ή πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, με συναφή με το αντικείμενο της επιτροπής εμπειρία.

Για θέματα αρμοδιοτήτων των καταργούμενων σχολικών επιτροπών συστήνονται υποχρεωτικά έως δύο (2) επιτροπές σε κάθε δήμο ή μία (1) επιτροπή ανά δημοτική κοινότητα, αποκλειστικά στους δήμους με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων. Στις επιτροπές αυτές μετέχει υποχρεωτικά ένας διευθυντής σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του οικείου δήμου ή δημοτικής κοινότητας αντίστοιχα, και ένας εκπρόσωπος της αντίστοιχης ένωσης γονέων ή όπου δεν υπάρχει, ένας εκπρόσωπος των υφισταμένων συλλόγων γονέων, κατά προτεραιότητα μεγέθους σε μαθητικό δυναμικό, με τους αναπληρωτές τους. Κατά τις συνεδριάσεις της ανωτέρω επιτροπής, όταν συζητούνται θέματα που αφορούν μια συγκεκριμένη σχολική μονάδα, δύναται να καλείται επιπλέον ο οικείος διευθυντής.

Για κάθε ένα νομικό πρόσωπο που καταργείται σύμφωνα με το Ν. 5056/2023 και για κάθε νομικό πρόσωπο που λειτουργούσε σύμφωνα με τα άρθρα 239 έως 242 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [ν. 3463/2006 (Α' 114)] ή την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 252 του ν. 3463/2006 και την παρ. 1 του άρθρου 156 του ν. 4600/2019 (Α' 43) και έχει καταργηθεί κατά την τρέχουσα δημοτική περίοδο, αυξάνεται ο αριθμός των αντιδημάρχων που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 3852/2010 (Α' 87) κατά

έναν (1) στον οικείο δήμο, εφόσον ο μέσος όρος του προϋπολογισμού του καταργούμενου νομικού προσώπου των πέντε (5) τελευταίων ετών είναι μεγαλύτερος των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) ευρώ. Για τους αντιδημάρχους αυτούς δεν αυξάνεται ο αριθμός των ειδικών συμβούλων ή ειδικών συνεργατών ή επιστημονικών συνεργατών που συστήνονται σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 163 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143).

Άλλες επιτροπές προς συγκρότηση

Με απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου, συγκροτούνται:

- ✓ Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (Σ.Τ.Ο.) Πολιτικής Προστασίας.⁴⁶
- ✓ Επιτροπή Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής⁴⁷ (αρ. 70 του Ν. 3852/2010).
- ✓ Δημοτική Επιτροπή Ισότητας⁴⁸ (αρ. 70^Α του Ν. 3852/2010).
- ✓ Τοπικό Συμβούλιο Πρόληψης της Παραβατικότητας⁴⁹ (αρ. 16 του Ν. 2713/1999, ως ισχύει).
- ✓ Επιτροπή Συμβιβαστικής Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών⁵⁰ (παρ. 1 αρ. 32 του Ν. 1080/1980, ως ισχύει).
- ✓ Τοπικό Συμβούλιο Νέων⁵¹ (αρ. 2 του Ν. 3443/2006).
- ✓ Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων⁵² (αρ. 78 του Ν. 3852/2010).

Με απόφαση Δημάρχου, συγκροτούνται:

- ✓ Επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς και πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων⁵³ (αρ. 10 του Ν. 4830/2021).
- ✓ Επιτροπή Παιδείας, έως και τις 30.06.2024, οπότε και καταργούνται.⁵⁴

⁴⁶ Άρθρο 13 του Ν. 3013/2013, ως ισχύει.

⁴⁷ Άρθρο 70 του Ν. 3852/2010, ως ισχύει.

⁴⁸ Άρθρο 70^Α του Ν. 3852/2010, ως ισχύει.

⁴⁹ Άρθρο 16 του Ν. 2713/1999, ως ισχύει.

⁵⁰ Άρθρο 32 παρ. 1 του Ν. 1080/1980, ως ισχύει.

⁵¹ Άρθρο 2 του Ν. 3443/2006, ως ισχύει.

⁵² Άρθρο 78 του Ν. 3852/2010, ως ισχύει.

⁵³ Άρθρο 10 του Ν. 4830/2021, ως ισχύει.

⁵⁴ Άρθρο 50 του Ν. 1566/1985, ως ισχύει.

Αντιμισθία Αιρετών

Αντιμισθία δικαιούνται ο **Δήμαρχος, οι Αντιδήμαρχοι και ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου**⁵⁵.

Αντιμισθία Δημάρχου

A/A	Πληθυσμός Δήμου	Αντιμισθία Δημάρχων
1	Κάτω των 20.000	2.635,00
2	από 20.000 έως 100.000	3.490,00
3	άνω των 100.000	4.345,00

Δήμαρχοι που απουσιάζουν δικαιολογημένα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, λαμβάνουν το ήμισυ (1/2) της αντιμισθίας. Το υπόλοιπο ήμισυ (1/2) καταβάλλεται στον αντίστοιχο αναπληρωτή⁵⁶.

⁵⁵ Άρθρο 92 παρ. 1 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε από την παρ.1 του άρθρου 33 του Ν. 4483/2017. Με την παρ. 2 του άρθρου 22 του Ν. 4354/2015, όπως αναριθμήθηκε από την παρ. 3 του άρθρου δεύτερου του Ν. 4405/16 και όπως προστέθηκε από την περίπτ. β' της παρ. 5 του άρθρου 35 του Ν. 4484/17, ορίζεται ότι η αντιμισθία των Δημάρχων, Αντιδημάρχων και Προέδρων των Δημοτικών Συμβουλίων, καθώς και των Γενικών Γραμματέων των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού καθορίζονται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Σε εκτέλεση της εν λόγω διάταξης, εκδόθηκε η ΚΥΑ 54698/05-10-2018 (ΦΕΚ 4704B/22-10-2018), με την οποία καθορίζεται η αντιμισθία των αιρετών οργάνων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η ανωτέρω απόφαση τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 72865/10-12-2018 (ΦΕΚ 5726B/19-12-2018)

⁵⁶ Άρθρο 92 παρ. 7 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Οι **Αντιδήμαρχοι** λαμβάνουν το **50%** της αντιμισθίας που αναλογεί στον **Δήμαρχο**⁵⁷, ήτοι:

A/A	Πληθυσμός Δήμου	Αντιμισθία Αντιδημάρχων
1	Κάτω των 20.000	1.352,50
2	από 20.000 έως 100.000	1.780,00
3	άνω των 100.000	2.207,50

Οι **Πρόεδροι των Δημοτικών Συμβουλίων** λαμβάνουν το **21%** της αντιμισθίας που αναλογεί στον **Δήμαρχο**⁵⁸, ήτοι:

A/A	Πληθυσμός Δήμου	Αντιμισθία Προέδρων Δ.Σ.
1	Κάτω των 20.000	608,65
2	από 20.000 έως 100.000	788,20
3	άνω των 100.000	967,75

Τα ανωτέρω όργανα των Δήμων εφόσον είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. ή υπάλληλοι κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. και δημοσίων επιχειρήσεων⁵⁹ ή άλλων επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος ή υπάλληλοι λοιπών Ν.Π.Ι.Δ., έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν είτε τις πλήρεις αποδοχές της οργανικής τους θέσης ή την αντιμισθία **(δεν μπορούν να λαμβάνουν τον μισθό της οργανικής τους θέσης και την αναλογούσα αντιμισθία)**. Ομοίως οι συνταξιούχοι, νυν e- ΕΦΚΑ αν επιλέξουν την αντιμισθία και εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 62^ο έτος της ηλικίας τους, αναστέλλεται πλήρως η χορήγηση της σύνταξης αυτών, και για όσο χρονικό διάστημα λαμβάνουν την αντιμισθία (Ν.

⁵⁷ Περίπτ. β΄ της παρ. 1 της ΚΥΑ 54698/05-10-2018 - ΦΕΚ 4704Β/22-10-2018

⁵⁸ Περίπτ. β΄ της παρ. 1 της ΚΥΑ 54698/05-10-2018 - ΦΕΚ 4704Β/22-10-2018.

⁵⁹ Και οι οποίοι από 1η.1.2024 αυτοδίκαια καθίστανται προσωπικό του Δήμου.

4387/16, ως ισχύει). Για την ασφάλιση του απασχολούμενου συνταξιούχου, μετά τη συμπλήρωση του 62ου έτους, καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με την ασφαλιστέα απασχόληση και επιπλέον, σύμφωνα με την ασφαλιστέα απασχόληση, επιπλέον πόρος μη ανταποδοτικού χαρακτήρα υπέρ e-ΕΦΚΑ, όπως ορίζεται στην περ. α', παρ. 3, του αρ. 20 Ν. 4387/2016, ως ισχύει.

Το δικαίωμα επιλογής λαμβάνει χώρα **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών** από την ανάληψη των καθηκόντων τους, με έγγραφη δήλωσή τους στο Δήμο και στο φορέα της οργανικής τους θέσης ή στον συνταξιοδοτικό τους φορέα.

Παράλληλα, οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι και οι πρόεδροι των δημοτικών συμβουλίων ως προς την αντιμισθία τους έχουν τη δυνατότητα άρνησης λήψης αυτής ή παραχώρηση αυτής προς οποιονδήποτε κοινωνικό σκοπό. Η άρνηση ή η παραχώρηση γνωστοποιούνται με σχετική αίτηση του αιρετού προς την οικονομική υπηρεσία του οικείου δήμου⁶⁰.

Ακόμη, σημειώνεται, πως η αντιμισθία που συνολικά δικαιούνται τα αιρετά όργανα των δήμων, εφόσον χαρακτηρίζονται ως Άτομα με Αναπηρίες, προσαυξάνεται κατά 20%, με την προσκόμιση της απόφασης της οικείας υγειονομικής επιτροπής⁶¹.

Τέλος, με την υπ. αρ. 5401 Α.Π.: 25951/27.03.2023 του υπουργείου εσωτερικών αναλύονται οι κρατήσεις (ασφαλιστικές, λοιπές, φορολογικές), οι οποίες επιβάλλονται επί της αντιμισθίας. Όσον αφορά το φορολογικό κομμάτι οι αμοιβές που καταβάλλονται στα αιρετά όργανα των Ο.Τ.Α από τους Δήμους, θεωρείται εισόδημα από μισθωτή εργασία. Επίσης επιβάλλονται, ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 38, παρ. 2α του ν. 3986/2011, χαρτόσημο και ΟΓΑ χαρτοσήμου.

Από 01/01/2017 το καθεστώς ασφάλισης των αιρετών των Ο.Τ.Α. ρυθμίζεται από το άρθρο 22 του ν. 4488/2017 (Α' 137). Σύμφωνα με αυτές τα πρόσωπα που αναλαμβάνουν αξιώματα αιρετών οργάνων, καταβάλλουν εισφορές εμμίσθων, ανεξαρτήτως του προγενέστερου ασφαλιστικού τους καθεστώτος. Ειδικότερα, καταβάλλουν υπέρ του e-Ε.Φ.Κ.Α. ασφαλιστικές εισφορές για τον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών

⁶⁰ Άρθρο 92 παρ. 10 του Ν. 3852/2010, ως ισχύει.

⁶¹ Άρθρο 92 παρ. 5 Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

παροχών (κύρια ασφάλιση και υγειονομική περίθαλψη), τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης και τον κλάδο εφάπαξ παροχής, εφόσον προκύπτει υποχρέωση ασφάλισής τους στους σχετικούς κλάδους ασφάλισης. Ανάλογα με την ιδιότητα που ασκεί ο αιρετός πέραν της ιδιότητας που έχει στους Ο.Τ.Α, εξετάζεται το είδος της ασφαλιστικής κράτησης που πρέπει να του επιβληθεί κατά περίπτωση.

Αποζημίωση συμμετοχής σε συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, **πλην αυτών που λαμβάνουν αντιμισθία, δικαιούνται αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και μέχρι τέσσερεις (4) συνεδριάσεις το μήνα⁶²**. Επίσης, δικαιούνται αποζημίωση για την ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας δημοτικής αρχής.

Το Δημοτικό Συμβούλιο ορίζει τους δικαιούχους αποζημίωσης για την συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του, βάσει των βεβαιώσεων μόνιμης κατοικίας κατά τις διατάξεις του άρθρου 279 του Ν. 3463/2006, που προσκομίζονται και της απόστασης του οικισμού, στον οποίο βρίσκεται η κατοικία, από την δημοτική ή τοπική κοινότητα, στην οποία βρίσκεται η έδρα του Δήμου και το προβλεπόμενο ποσό της αποζημίωσης εγγράφεται στον Προϋπολογισμό του Δήμου⁶³.

Το ύψος της αποζημίωσης αυτής, για κάθε συνεδρίαση και έως τέσσερεις συνεδριάσεις μηνιαίως, προσδιορίζεται με απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου και δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στο 1,3% της αντιμισθίας του Δημάρχου Αθηναίων⁶⁴, δηλαδή 56,48 ευρώ, και βαρύνει τον προϋπολογισμό του οικείου ΟΤΑ.

Σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 92 του Ν. 3852/2010, ως ισχύει: *«Ειδικότερα, στους δημοτικούς συμβούλους που εκλέγονται στους Δήμους του Κεντρικού, Δυτικού, Βόρειου και Νότιου Τομέα Αθηνών και της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιά της Περιφέρειας Αττικής, στους Δήμους Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς, Νεάπολης Συκεών, Αμπελοκήπων Μενεμένης, Κορδελιού Ευόσμου και Παύλου Μελά, καθώς και στους δημοτικούς συμβούλους, των οποίων η κατοικία απέχει λιγότερο από 10 χλμ. από τη δημοτική κοινότητα που φιλοξενεί την έδρα του Δήμου, καταβάλλεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στο 70% του 1,3%*

⁶² Άρθρο 92 παρ.9 Ν.3852/2010, όπως προστέθηκε με την παρ.3 του άρθρου 33 του Ν.4483/2017.

⁶³ Άρθρο 1 παρ. 1 της ΚΥΑ 11836/17-04-2018 ΦΕΚ 1417Β/25.04.2018.

⁶⁴ Άρθρο 92 παρ. 9 Ν. 3852/10, όπως προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 33 Ν. 4483/17 και το άρθρο 1 παρ. 4 της ΚΥΑ 11836/17.04.2018 ΦΕΚ 1417Β/25.04.2018.

της αντιμισθίας του Δημάρχου Αθηναίων και βαρύνει τον προϋπολογισμό του οικείου Ο.Τ.Α.»

Τέλος, τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου ως προς την αποζημίωσή τους ανά συνεδρίαση, έχουν τη δυνατότητα άρνησης λήψης αυτής ή παραχώρηση αυτής προς οποιονδήποτε κοινωνικό σκοπό. Η άρνηση ή η παραχώρηση γνωστοποιούνται με σχετική αίτηση του αιρετού προς την οικονομική υπηρεσία του οικείου δήμου⁶⁵.

---

⁶⁵ Άρθρο 92 παρ. 10 του Ν. 3852/2010, ως ισχύει.

Δαπάνες μετακινούμενων εντός και εκτός επικράτειας

Οι μετακινούμενοι με οποιαδήποτε ιδιότητα, με εντολή φορέα του Δημοσίου⁶⁶, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, για εκτέλεση ή παροχή υπηρεσίας, ειδική αποστολή, για συμμετοχή σε ημερίδες, διημερίδες, συνέδρια, σεμινάρια, εκπαίδευση και μετεκπαίδευση, καθώς και οι μετατιθέμενοι, αποσπώμενοι ή τοποθετούμενοι δικαιούνται την κάλυψη των δαπανών μετακίνησής τους από τον Οικείο Φορέα⁶⁷, κατόπιν έκδοσης της σχετικής απόφασης μετακίνησης και με την απαραίτητη προϋπόθεση της ύπαρξης σχετικής πίστωσης στον προϋπολογισμό του Φορέα και η βεβαίωση δέσμευσης αυτής κατά τις διατάξεις του Δημόσιου Λογιστικού.

---

⁶⁶ Όπως αυτός ορίζεται στην παρ. στ' του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014, ως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.) με νομική προσωπικότητα, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (Ο.Κ.Α.) και των φορέων της περίπτωσης 12 της υποπαραγράφου Γ1 της παρ. Γ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

⁶⁷ Υποπαράγραφος Δ.9, Κεφάλαιο Α', άρθρο 2 του Ν. 4336/2015, ως ισχύει.

Εξοδα κίνησης προέδρων συμβουλίων δημοτικών κοινοτήτων και προέδρων δημοτικών κοινοτήτων

Στον Πρόεδρο συμβουλίου κοινότητας άνω των διακοσίων (200) κατοίκων χορηγούνται από τον δήμο έξοδα κίνησης που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων⁶⁸.

Στον πρόεδρο της κοινότητας έως και διακοσίων (200) κατοίκων χορηγούνται από το δήμο έξοδα κίνησης, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων⁶⁹.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 80^Α του Ν. 3852/2010, ως ισχύει, τα έξοδα κίνησης που χορηγούνται στους προέδρους συμβουλίων δημοτικών κοινοτήτων και στους προέδρους δημοτικών κοινοτήτων, σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 80 του ίδιου νόμου, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε φόρο, κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

Πιο συγκεκριμένα, τα παραπάνω έξοδα έχουν καθοριστεί με την υπ'αρ. 74447/29-12-2010 (ΦΕΚ Β' 2044 /2010) Απόφαση του ΥΠ.ΕΣ. ως εξής:

Χιλιομετρική απόσταση από την έδρα του Δήμου (Μέτρα)	Εξοδα Κίνησης Μηνιαίως (Ευρώ)
Από 0 έως 10.000	300,00
Από 10.001 έως 20.000	350,00
Από 20.001 και άνω	400,00

⁶⁸ Άρθρο 79^Α του Ν. 3852/2010, ως ισχύει.

⁶⁹ Άρθρο 80 του Ν. 3852/2010, ως ισχύει.

Γενικός Γραμματέας Δήμου⁷⁰

- 1.** Σε δήμους και συνδέσμους δήμων μπορεί να διορίζεται μετακλητός Γενικός Γραμματέας, εφόσον υπάρχει ανάλογη οικονομική δυνατότητα. Για τον διορισμό δεν απαιτείται η πρόβλεψη της αντίστοιχης θέσης στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας.
- 2.** Ο Γενικός Γραμματέας διορίζεται και απολύεται με απόφαση του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου, που δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Γενικός Γραμματέας παύει να ασκεί τα καθήκοντα του και απολύεται αυτοδικαίως όταν ο Δήμαρχος ή ο Πρόεδρος του Συνδέσμου που τον προσέλαβε απολέσει την ιδιότητα του για οποιονδήποτε λόγο. Ο Γενικός Γραμματέας πρέπει να κατέχει πτυχίο ή δίπλωμα σχολής Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΠΕ ή ΤΕ), όπως προβλέπεται στο άρθρο 82.
- 3.** Στις θέσεις αυτές επιτρέπεται και ο διορισμός υπαλλήλων και λειτουργών του δημόσιου τομέα, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει, ανεξάρτητα από τη σχέση με την οποία υπηρετούν σε αυτές. Επίσης στις θέσεις αυτές επιτρέπεται και ο διορισμός υπαλλήλων των Ν.Α.. Εξαιρούνται οι υπάλληλοι οι οποίοι υπηρετούν στον ίδιο Δήμο ή Σύνδεσμο. Ο χρόνος υπηρεσίας τους που διανύεται στις θέσεις αυτές λογίζεται, για όλες τις συνέπειες, ως πραγματική υπηρεσία στην οργανική τους θέση. Σε περίπτωση αποχώρησης τους από την παραπάνω θέση επανέρχονται αυτοδικαίως στη θέση που κατείχαν πριν από το διορισμό τους. Αν η θέση αυτή δεν είναι κενή, θεωρούνται ότι κατέχουν ομοιόβαθμη προσωρινή θέση, που συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται επίσης αυτοδικαίως, όταν αποχωρήσουν από την υπηρεσία.
- 4.** Οι Αποδοχές του Γενικού Γραμματέα καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., η οποία παρέχεται εντός μηνός αφότου ζητηθεί. Τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου δεν λαμβάνουν τις Αποδοχές της οργανικής τους θέσης.

⁷⁰ Άρθρο 161 του Ν. 3584/2007, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 15 του Ν. 4623/2019 και το άρθρο 11 του Ν. 4674/2020.

Αρμοδιότητες Γενικού Γραμματέα Δήμου⁷¹

« Ο Δήμαρχος ή ο Πρόεδρος του Συνδέσμου **μπορεί με απόφαση του να αναθέτει στον Γενικό Γραμματέα την υπογραφή με εντολή του εγγράφων και πιστοποιητικών, πλην χρηματικών ενταλμάτων.**

6. Ο Γενικός Γραμματέας του Δήμου ή του Συνδέσμου **έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:**

α. Υπογράφει τις αποφάσεις χορήγησης αδειών με ή χωρίς Αποδοχές και Μετακίνησης εκτός έδρας στο εσωτερικό και εξωτερικό των υπαλλήλων του Δήμου.

β. Παρέχει οδηγίες, δίνει κατευθύνσεις και, γενικότερα, συντονίζει τις υπηρεσίες του Δήμου κατά την άσκηση του έργου τους.

γ. Προβαίνει στη μελέτη και εισήγηση μέτρων για τη βελτίωση και προαγωγή των λειτουργιών του Δήμου.

δ. Μεριμνά για την επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των θεμάτων που είναι προς συζήτηση ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου ή της Δημοτικής Επιτροπής σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη ή έχουν ήδη συζητηθεί σε αυτά, καθώς και να τα υποστηρίζει ενώπιον των ανωτέρω οργάνων, εφόσον κρίνεται απαραίτητο από τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου ή της Δημοτικής Επιτροπής.

ε. Παρακολουθεί τη διαδικασία εφαρμογής των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου και της Δημοτικής Επιτροπής από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου.

στ. Μεριμνά για την έγκαιρη ετοιμασία των περιοδικών απολογισμών δράσης του Δήμου σύμφωνα προς τα αντίστοιχα προγράμματα ή τις συγκεκριμένες αποφάσεις και ενημερώνει σχετικά το Δημοτικό Συμβούλιο και τη Δημοτική Επιτροπή.

---

⁷¹ Άρθρο 161 του Ν. 3584/2007, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 38 του Ν. 3801/2009.

ζ. Μεριμνά για τη συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικής δράσης των υπηρεσιών του Δήμου, την προσαρμογή της λειτουργίας τους στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και τη βελτίωση της απόδοσης του στελεχικού δυναμικού και των τεχνικών μέσων του Δήμου.

η. Οργανώνει κάθε νέα υπηρεσία που δημιουργείται στο Δήμο. Ο Δήμαρχος μπορεί, με απόφαση του, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του παρόντος, να εκχωρεί και άλλες αρμοδιότητες στον Γενικό Γραμματέα του Δήμου».

Ειδικοί Σύμβουλοι – Επιστημονικοί Συνεργάτες – Ειδικοί Συνεργάτες⁷²

«1. Α) Σε κάθε δήμο συνιστώνται θέσεις αυτοδίκαια Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών, **συνολικού αριθμού ίσου με τον αριθμό των Αντιδημάρχων του δήμου**, σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 2 του ν. 3852/2010⁷³. Ειδικά για τους δήμους με μόνιμο πληθυσμό, σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, **πάνω από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) κατοίκους, μπορεί να συνιστάται, με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, μία (1) θέση Ειδικού Συνεργάτη, επιπλέον** των προβλεπόμενων στο προηγούμενο εδάφιο.

Με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας Συνδέσμου Δήμων, με συνολικό πληθυσμό των μελών του πάνω από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) κατοίκους, μπορεί να συνιστάται μία θέση Ειδικού Συνεργάτη.

Β) Η πλήρωση μίας από τις θέσεις που προβλέπονται στην περίπτωση α' μπορεί να γίνεται από **πρώην δήμαρχο ή από απόφοιτο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και εμπειρία ή επαγγελματική ειδίκευση σε θέματα σχετικά με την Τοπική Αυτοδιοίκηση**, που αποδεικνύονται σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 3.

Επιτρέπεται η ανάθεση καθηκόντων **ειδικών συμβούλων για την επικουρία των δημάρχων** και των περιφερειάρχων **για ορισμένο χρονικό διάστημα και με συγκεκριμένα αντικείμενα**, οι οποίοι υπηρετούν εθελοντικά και **δεν λαμβάνουν μισθό ή αποζημίωση, πλην των εξόδων εκτός έδρας κίνησης**. Οι ειδικοί σύμβουλοι του προηγούμενου εδαφίου είναι επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες ειδικού αντικειμένου ή κατέχουν αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης, υποστηρίζουν στο αντικείμενό τους τα διοικητικά όργανα, τις επιτροπές και τις αρμόδιες υπηρεσίες και

⁷² Άρθρο 163 του Ν. 3584/2007, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 15 του Ν. 4623/2019, το άρθρο 23 του Ν. 4690/2020, το άρθρο 22 του Ν. 4807/2021 και το άρθρο 57 του Ν. 4954/2022. Παρ. 11 του άρθρου 45 του Ν.3979/2011, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 11 του Ν.4674/2020.

⁷³ Ο αριθμός των αντιδημάρχων που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού των θέσεων των ειδικών συμβούλων ή ειδικών συνεργατών ή επιστημονικών συνεργατών που συστήνονται σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 163 του Ν. 3584/2007 **δεν περιλαμβάνει τον αριθμό των αντιδημάρχων που ορίζονται λόγω κατάργησης/λύσης Νομικών Προσώπων**.

προσλαμβάνονται με απόφαση του δημάρχου ή του περιφερειάρχη. Στην απόφαση εξειδικεύεται το συγκεκριμένο αντικείμενο που αναλαμβάνει ο ειδικός σύμβουλος, η ιδιότητά του και το χρονικό διάστημα ανάθεσης των καθηκόντων. Ο αριθμός των άμισθων ειδικών συμβούλων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους **δύο (2) ανά δήμαρχο**, δύο (2) ανά περιφερειάρχη και έναν (1) για κάθε αντιπεριφερειάρχη.

Γ) Η πλήρωση μίας εκ των θέσεων της περίπτωσης α' μπορεί να γίνεται με δημοσιογράφο, με την προϋπόθεση ότι αυτός είναι μέλος αναγνωρισμένης στην Ελλάδα επαγγελματικής δημοσιογραφικής ένωσης, η οποία είναι μέλος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Συντακτών (ΠΟΕΣΥ). Σε δήμους με μόνιμο πληθυσμό άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων, μπορεί να συστήνεται μία (1) θέση Ειδικού Συνεργάτη, επιπλέον των προβλεπόμενων στην περίπτωση α', η πλήρωση της οποίας γίνεται αποκλειστικά με δημοσιογράφο που πληροί τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου.

Δ) Οι διατάξεις του άρθρου 76 του ν. 4622/2019 (Α' 133) ισχύουν αναλόγως και για τους μετακλητούς υπαλλήλους της παραγράφου αυτής.

2. Οι Ειδικοί Σύμβουλοι, οι Ειδικοί Συνεργάτες και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες δεν παρεμβάλλονται στην οργανωτική και βαθμολογική κλίμακα, ούτε οι θέσεις τους έχουν αντιστοιχία με τις θέσεις της κλίμακας αυτής. Υπόκεινται απευθείας στην ιεραρχική εξάρτηση του οικείου Δημάρχου ή του Προέδρου του Συνδέσμου, για την επικουρία του οποίου έχουν προσληφθεί, και είναι ανεξάρτητοι από το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ιδιωτικού δικαίου, που προσλαμβάνεται σε οργανικές θέσεις για την εξυπηρέτηση διαρκών αναγκών.

3. Για την πλήρωση των θέσεων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού απαιτούνται:

α. τα γενικά προσόντα διορισμού που προβλέπονται για τους υπαλλήλους του πρώτου μέρους του παρόντος,

β. πτυχίο ή δίπλωμα σχολής Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΠΕ ή ΤΕ), όπως προβλέπεται στο άρθρο 82.

γ. ειδίκευση σε επιστημονικό ή επαγγελματικό τομέα αρμοδιοτήτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που αποδεικνύεται με αξιόλογη επιστημονική ενασχόληση (δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια, ομάδες εργασίας κ.λπ.) ή αξιόλογη επαγγελματική απασχόληση ή επαρκείς γνώσεις και σημαντική εμπειρία, ανάλογη με τα αντικείμενα απασχόλησης. Επίσης, η ειδίκευση αυτή μπορεί να αποδεικνύεται και από την ιδιότητα των προσλαμβανομένων ως επαγγελματιών ειδικής εμπειρίας.

Ειδικά για τους Επιστημονικούς Συνεργάτες, απαιτούνται επιπλέον και διδακτορικό δίπλωμα ή τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών Ανώτατης Σχολής της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή αξιόλογες ειδικές μελέτες, σχετιζόμενα με το αντικείμενο της απασχόλησης τους.

4. Η πλήρωση των θέσεων Ειδικών Συμβούλων, Ειδικών Συνεργατών και Επιστημονικών Συνεργατών, που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, ενεργείται, ύστερα από δημόσια γνωστοποίηση δια του Τύπου, με απόφαση του Δημάρχου ή του Προέδρου του Συνδέσμου, ο οποίος και προσλαμβάνει τα πρόσωπα που είναι, κατά την κρίση του, κατάλληλα. Η απόφαση αυτή, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζει τις δραστηριότητες και τα ειδικότερα καθήκοντα με τα οποία θα απασχοληθεί ο προσλαμβανόμενος.

Η πρόσληψη ολοκληρώνεται με την υπογραφή από τον προσλαμβανόμενο ειδικής συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, από την οποία και συνάπτεται η εργασιακή σχέση με το Δήμο ή το Σύνδεσμο και αρχίζει η υποχρέωση του προσλαμβανόμενου για παροχή υπηρεσιών.

5. Η πλήρωση των θέσεων Ειδικών Συμβούλων, Ειδικών Συνεργατών και Επιστημονικών Συνεργατών μπορεί να γίνει και με απόσπαση υπαλλήλων του δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του ν. 1256/1982, συμπεριλαμβανομένων και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού. Η διάρκεια της απόσπασης είναι ίση με τη διάρκεια της θητείας του δημάρχου ή του προέδρου του Συνδέσμου για την επικουρία του οποίου έχουν προσληφθεί. Η απόσπαση διενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, και εκδίδεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου και γνώμη του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου του φορέα προέλευσης, καθώς και γνώμη του αρμοδίου διοικητικού συμβουλίου ή του αρμόδιου

διοικητή, όπου αυτό υπάρχει. Η κατά τα προηγούμενα εδάφια απόσπαση δύναται να παραταθεί και μετά την εγκατάσταση νέων δημοτικών αρχών, εφόσον ο νέος δήμαρχος ή πρόεδρος του συνδέσμου δηλώσει τη συγκατάθεσή του για τη διατήρηση των αποσπασμένων, εντός της προθεσμίας της παραγράφου 9. Για την παράταση της απόσπασης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από το δήμαρχο ή τον πρόεδρο του Συνδέσμου. Η μισθοδοσία των ανωτέρω υπαλλήλων καταβάλλεται από την υπηρεσία υποδοχής. Οι αποσπασμένοι κατά τον χρόνο απόσπασής τους εξακολουθούν να υπάγονται στους φορείς ασφάλισης στους οποίους είναι ασφαλισμένοι. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου καταλαμβάνουν και το ήδη υπηρετούν προσωπικό σε θέσεις Ειδικών Συμβούλων, Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών των Ο.Τ.Α..».

6. Οι Ειδικοί Σύμβουλοι, οι Ειδικοί Συνεργάτες και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες δεν ασκούν αποφασιστικές αρμοδιότητες οποιασδήποτε μορφής.

Παρέχουν συμβουλές και διατυπώνουν εξειδικευμένες γνώμες, γραπτά ή προφορικά, για το συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων του Δήμου ή του Συνδέσμου, τον οποίο έχουν οριστεί να εξυπηρετήσουν. Το συμβουλευτικό τους έργο απευθύνεται προς τον Δήμαρχο, το Δημοτικό Συμβούλιο και τη Δημοτική Επιτροπή ή προς τον Πρόεδρο του Συνδέσμου, το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Δημοτική Επιτροπή, ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους.

Ειδικά οι Επιστημονικοί Συνεργάτες παρέχουν υπηρεσίες, μέσα στον κύκλο των γνώσεων τους, σε εξειδικευμένα επιστημονικά και τεχνικά θέματα, που μπορεί να αναφέρονται στη διενέργεια ερευνών, εκπόνηση μελετών, σύνταξη εκθέσεων, υποβολή προτάσεων ή εισηγήσεων, επεξεργασία και παρουσίαση στοιχείων απαραίτητων για την πραγμάτωση των σκοπών του Δήμου ή του Συνδέσμου, παροχή επιστημονικής ή τεχνολογικής βοήθειας σε ειδικά θέματα που απασχολούν τις οργανωτικές μονάδες του Δήμου, συστηματική παρακολούθηση της επιστήμης και τεχνολογίας στον τομέα της δραστηριότητάς τους, τήρηση αρχείου ελληνικών και ξένων βιβλιογραφικών δεδομένων, ή σε κάθε άλλη εργασία που τους ανατίθεται από τον οικείο Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο του Συνδέσμου.

7. Το έργο των Ειδικών Συμβούλων, των Ειδικών Συνεργατών και των Επιστημονικών Συνεργατών δεν είναι ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του δικηγόρου, αλλά αναστέλλει την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος. Για όσους έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία, η άσκηση του ελεύθερου επαγγέλματός τους είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση των καθηκόντων του Ειδικού Συμβούλου, του Ειδικού Συνεργάτη και του Επιστημονικού Συνεργάτη. Με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να εισάγονται εξαιρέσεις από τα ασυμβίβαστα της παρούσας, με ανάλογη εφαρμογή της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 29 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114). Υπό τη διεύθυνση του Προϊσταμένου της οικείας Υπηρεσίας του Δήμου, οι Ειδικοί Σύμβουλοι, οι Ειδικοί Συνεργάτες και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες, εφόσον κατέχουν τον απαιτούμενο τίτλο σπουδών και τα λοιπά προσόντα, μπορούν να συντάσσουν χωρίς πρόσθετη αμοιβή, μελέτες και τεύχη διαγωνισμών για έργα, υπηρεσίες και προμήθειες του Δήμου, καθώς και σχέδια αποφάσεων αναθέσεων, συμβάσεων και ενταλμάτων για τις Οικονομικές Υπηρεσίες. (...)»

Αποδοχές μετακλητών υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων

Α. Αποδοχές Γενικού Γραμματέα Δήμου⁷⁴

Οι αποδοχές που δικαιούνται να εισπράττουν οι Γενικοί Γραμματείς των Δήμων, καθορίζονται ως ποσοστό **65% επί της αντιμισθίας του οικείου Δημάρχου**.

Οι μηνιαίες αποδοχές των Γενικών Γραμματέων, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες των αντίστοιχων αποδοχών των υπαλλήλων ειδικών θέσεων 1ου βαθμού, όπως αυτές καθορίζονται κάθε φορά.

A/A	Πληθυσμός Δήμου	Αποδοχές Γ.Γ. Δήμου
1	Κάτω των 20.000	1.737,25
2	από 20.000 έως 100.000	2.293,00
3	άνω των 100.000	2.848,75

Ο βασικός μισθός των υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων (ΕΘ) 1ου βαθμού ανέρχεται στο ποσό των 2.030,00ευρώ⁷⁵. Οι εν λόγω υπάλληλοι δικαιούνται και επίδομα θέσης ευθύνης 780,00 Ευρώ⁷⁶.

⁷⁴ Άρθρο 22 παρ. 2 του Ν.4354/15, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και με την παρ. 1 του άρθρου 20 του Ν.5045/2023.

⁷⁵ Άρθρο 9 του Ν.4354/2015, Υπ. Οικ. 2/31029/ΔΕΠ/06.05.2016.

⁷⁶ Άρθρο 16 παρ.1αγ του Ν.4354/2015.

Β. Αποδοχές Ειδικών Συμβούλων, Ειδικών Συνεργατών, Επιστημονικών Συνεργατών⁷⁷

Οι μηνιαίες τακτικές αποδοχές του υπαλλήλου αποτελούνται από το βασικό μισθό, τα επιδόματα, τις λοιπές παροχές, καθώς και την προσωπική διαφορά .

A/A	Πληθυσμός Δήμου	Κατηγορία	Κλιμάκιο/Κατηγορία	Βασικός Μισθός
1	κάτω των 20.000	Ειδικοί Συνεργάτες	1 ^ο ΜΚ ΠΕ	1.162,00
2		Επιστημονικοί Συνεργάτες	2 ^ο ΜΚ ΠΕ	1.221,00
3		Ειδικοί Σύμβουλοι	4 ^ο ΜΚ ΠΕ	1.339,00
4	από 20.000 έως 100.000	Ειδικοί Συνεργάτες	2 ^ο ΜΚ ΠΕ	1.221,00
5		Επιστημονικοί Συνεργάτες	4 ^ο ΜΚ ΠΕ	1.339,00
6		Ειδικοί Σύμβουλοι	5 ^ο ΜΚ ΠΕ	1.398,00
7	άνω των 100.000	Ειδικοί Συνεργάτες	4 ^ο ΜΚ ΠΕ	1.339,00
8		Επιστημονικοί Συνεργάτες	5 ^ο ΜΚ ΠΕ	1.398,00
9		Ειδικοί Σύμβουλοι	7 ^ο ΜΚ ΠΕ	1.516,00

⁷⁷ Άρθρο 9 παρ. 9 Ν. 4354/2015

Αρμοδιότητες Συμβουλίων Κοινότητας

Α. Έως 200 κατοίκους⁷⁸

«1. Ο πρόεδρος της κοινότητας έως και διακοσίων (200) κατοίκων ασκεί κάθε αρμοδιότητα που του ανατίθεται από τον δήμαρχο και συμμετέχει στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, στις οποίες καλείται υποχρεωτικά με δικαίωμα ψήφου, όταν στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνεται θέμα που αφορά ειδικά την αντίστοιχη κοινότητα.

2. Πλέον των όσων προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, ο πρόεδρος κοινότητας έως διακοσίων (200) κατοίκων, **ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:**

α) εκφράζει γνώμη και διατυπώνει προτάσεις προς το δημοτικό συμβούλιο, για την εκτέλεση νέων έργων εντός της κοινότητας, καθώς και για τη συντήρηση και τη λειτουργία των έργων που έχουν εκτελεστεί,

β) εισηγείται για την κατανομή του αναλογούντος στην κοινότητα ποσοστού των κεντρικών αυτοτελών πόρων που προορίζονται για επενδυτικές ανάγκες του δήμου, σύμφωνα με την παράγραφο 4Α του άρθρου 259,

γ) μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της κοινότητας, εποπτεύοντας τις εργασίες συντήρησης και υποβάλλοντας προς την τεχνική υπηρεσία δια του αρμόδιου αντιδημάρχου, σχετικό υπόμνημα όπου αναγράφεται το είδος των εργασιών, ο τόπος και ο χρόνος που έγιναν αυτές,

δ) μεριμνά για την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και συνεργάζεται με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου για την καλή τήρηση αυτής,

ε) λαμβάνει μέτρα για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών επείγοντος χαρακτήρα στα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης και σε εξαιρετικές περιπτώσεις αναθέτει την εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης ζημιών μικρής κλίμακας εάν από την καθυστέρηση

⁷⁸ Άρθρο 82 του Ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 83 του Ν. 4555/2018 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του Ν. 4623/2019 και το άρθρο 18 του Ν.5043/2023.

αποκατάστασης δημιουργείται άμεσος κίνδυνος για την επαρκή υδροδότηση της κοινότητας, ενημερώνοντας εγγράφως για το λόγο αυτόν τον αρμόδιο αντιδήμαρχο ή τον πρόεδρο της ΔΕΥΑ,

στ) μεριμνά για την αποκατάσταση ζημιών και την καλή λειτουργία του δικτύου δημοτικού φωτισμού και συνεργάζεται γι' αυτό με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου,

ζ) μεριμνά για την καλή κατάσταση και την ασφάλεια των εγκαταστάσεων των παιδικών χαρών και συνεργάζεται με τον υπεύθυνο λειτουργίας των παιδικών χαρών του δήμου,

η) μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία, τη συντήρηση και την ευταξία του κοιμητηρίου της κοινότητας, προεγκρίνει την κατασκευή οικογενειακών τάφων και λοιπών ταφικών μνημείων και εκδίδει τις άδειες για την παράταση ταφής και την ανακομιδή οστών,

θ) καταγράφει τα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και είναι υπεύθυνος της ομάδας πυρασφάλειας της κοινότητας. Για την κατάρτιση του σχεδίου πρόληψης πυρκαγιών και άλλων φυσικών καταστροφών συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα του δήμου ενώ κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων αντιμετώπισης πυρκαγιών ή φυσικών καταστροφών τίθεται στη διάθεση των αρμοδίων αρχών,

ι) είναι υπεύθυνος για την προστασία της δημοτικής περιουσίας στα όρια της κοινότητας και έχει καθήκον να αναφέρει αμελλητί στον δήμαρχο ή στον αρμόδιο αντιδήμαρχο ζημίες ή προσβολές των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων του δήμου,

ια) ενεργεί πληρωμές από την πάγια προκαταβολή, που συνιστάται κατά τις σχετικές διατάξεις,

ιβ) συμμετέχει στη διοίκηση κληροδοτήματος, με έδρα την κοινότητα στην οποία ασκεί τα καθήκοντά του, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή προέδρου τοπικού συμβουλίου ή δημάρχου δήμου, ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο,

ιγ) στις περιπτώσεις όπου ο δήμος είναι ο αρμόδιος φορέας λειτουργίας, σύμφωνα με την παρ. 17 του άρθρου 2 και την παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4497/2017 (Α' 171), ο

πρόεδρος κοινότητας έως και διακοσίων (200) κατοίκων προτείνει, ως προς την κοινότητα, τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών, τις θέσεις όπου επιτρέπεται η άσκηση υπαίθριου στίσιμου εμπορίου, η λειτουργία εμποροπανηγύρεων, χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά οι υπαίθριες εμπορικές δραστηριότητες, καθώς και τους χώρους στάθμευσης οχημάτων,

ιδ) προωθεί τον εθελοντισμό και συνεργάζεται με ομάδες εθελοντών για την εξυπηρέτηση των αναγκών της κοινότητας.

3. Ο πρόεδρος της κοινότητας έως και διακοσίων (200) κατοίκων **διατυπώνει επίσης γνώμη** στο δημοτικό συμβούλιο για:

α) τις υπηρεσιακές μονάδες του δήμου, για τις οποίες συντρέχουν δυνατότητες λειτουργίας τους στην κοινότητα, με κριτήριο ότι θα συμβάλουν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών και στην ανάπτυξη της περιοχής,

β) την αξιοποίηση των ακινήτων του δήμου, που βρίσκονται στην κοινότητα, την κάθε μορφής εκμίσθωση ή παραχώρηση εκτάσεων εντός των ορίων αυτής, καθώς και την εκποίηση, εκμίσθωση, δωρεάν παραχώρηση χρήσης, ανταλλαγή και δωρεά, περιουσιακών εν γένει στοιχείων του δήμου που βρίσκονται στα όρια της κοινότητας,

γ) την πολεοδομική ανάπτυξη και ανάπλαση της περιοχής,

δ) τη συντήρηση των δημοτικών και αγροτικών οδών, τη συντήρηση, καθαριότητα και λειτουργία των πλατειών, δημοτικών αλσών, κήπων, υπαίθριων χώρων αναψυχής και γενικά όλων των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων της περιοχής της κοινότητας,

ε) την κυκλοφορία και τη συγκοινωνία της περιοχής της κοινότητας,

στ) την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, την αναβάθμιση της αισθητικής περιοχών, καθώς και για την καθαριότητα αυτών,

ζ) την προστασία της δημόσιας υγείας και την προστασία των κατοίκων από την ηχορύπανση,

η) την περισυλλογή και εν γένει τη μέριμνα για τα αδέσποτα ζώα,

θ) τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και γενικότερα την ανάπτυξη της περιοχής της κοινότητας σε πολιτιστικά, πνευματικά και κοινωνικά θέματα,

ι) τη μέριμνα για την υγεία, την πρόνοια και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και γενικά τη φροντίδα, ώστε η λειτουργία και ανάπτυξη της περιοχής της κοινότητας, να αποβλέπει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της,

ια) την εύρυθμη λειτουργία των δημοτικών ιδρυμάτων, δημοτικών νομικών προσώπων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημοτικών επιχειρήσεων και γενικότερα των παρεχόμενων υπηρεσιών στην περιφέρεια της κοινότητας,

ιβ) την τροποποίηση των ορίων της κοινότητας,

ιγ) την εξέταση γενικών ή ειδικών προβλημάτων που

αφορούν τους κατοίκους και την περιφέρεια της κοινότητας, ιδίως αστέγων και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού της περιοχής της,

ιδ) την αξιοποίηση των τοπικών πόρων της περιοχής της κοινότητας.

4. Με αιτιολογημένη απόφασή του, ο πρόεδρος της κοινότητας έως και διακοσίων (200) κατοίκων **εισηγείται** στο δημοτικό συμβούλιο, σχετικά με τη λήψη απόφασης, για τη χορήγηση χρηματικών βοηθημάτων και ειδών διαβίωσης ή περίθαλψης σε οικονομικά αδύνατους κατοίκους και πολύτεκνους, καθώς και τη μείωση δημοτικών φόρων ή τελών ή απαλλαγή από αυτούς για τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις πρόσωπα, καθώς και τα πρόσωπα που χρήζουν «βοήθειας στο σπίτι» και «διοικητικής βοήθειας».

5. Η αποδοχή κληροδοτήματος, κληρονομιάς ή δωρεάς, η οποία διατίθεται ρητά και αποκλειστικά σε κοινότητα έως διακοσίων (200) κατοίκων, γίνεται από τη δημοτική επιτροπή, μετά από **σύμφωνη γνώμη** του οικείου προέδρου».

B. Άνω των 200 κατοίκων⁷⁹

« 1. Το συμβούλιο κοινότητας άνω των διακοσίων (200) κατοίκων **ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες**, εντός των ορίων της κοινότητας:

α) εκφράζει γνώμη και διατυπώνει προτάσεις προς το δημοτικό συμβούλιο, για την εκτέλεση νέων έργων εντός της κοινότητας, καθώς και για τη συντήρηση και τη λειτουργία των έργων που έχουν εκτελεστεί,

β) εισηγείται ποια έργα και δράσεις θα εκτελεστούν στην κοινότητα, από το ποσοστό των κεντρικών αυτοτελών πόρων που προορίζονται για επενδυτικές ανάγκες του δήμου, που της αναλογούν, σύμφωνα με την παράγραφο 4Α του άρθρου 259,

γ) μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της κοινότητας, εποπτεύοντας τις εργασίες συντήρησης και υποβάλλοντας προς την τεχνική υπηρεσία, διά του αρμόδιου αντιδημάρχου, σχετικό υπόμνημα όπου αναγράφεται το είδος των εργασιών, ο τόπος και ο χρόνος που έγιναν αυτές,

δ) μεριμνά για την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και συνεργάζεται με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου για την καλή τήρηση αυτής,

ε) λαμβάνει μέτρα για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών επείγοντος χαρακτήρα στα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης και σε εξαιρετικές περιπτώσεις αναθέτει την εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης ζημιών μικρής κλίμακας εάν από την καθυστέρηση αποκατάστασης δημιουργείται άμεσος κίνδυνος για την επαρκή υδροδότηση της κοινότητας, ενημερώνοντας εγγράφως για το λόγο αυτόν τον αρμόδιο αντιδήμαρχο ή τον πρόεδρο της ΔΕΥΑ,

στ) μεριμνά για την αποκατάσταση ζημιών και την καλή λειτουργία του δικτύου δημοτικού φωτισμού και συνεργάζεται γι' αυτό με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου,

---

⁷⁹ Άρθρο 83 του Ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 84 του Ν. 4555/2018 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του Ν. 4623/2019 και το άρθρο 18 του Ν.5043/2023.

ζ) μεριμνά για την καλή κατάσταση και την ασφάλεια των εγκαταστάσεων των παιδικών χαρών και συνεργάζεται με τον υπεύθυνο λειτουργίας των παιδικών χαρών του δήμου,

η) μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία, τη συντήρηση και την ευταξία του κοιμητηρίου της κοινότητας, προεγκρίνει την κατασκευή οικογενειακών τάφων και λοιπών ταφικών μνημείων και εκδίδει τις άδειες για την παράταση ταφής και την ανακομιδή οστών,

θ) καταγράφει τα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και έχει την ευθύνη της ομάδας πυρασφάλειας της κοινότητας. Για την κατάρτιση του σχεδίου πρόληψης πυρκαγιών και άλλων φυσικών καταστροφών συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα του δήμου, ενώ, κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων αντιμετώπισης πυρκαγιών ή φυσικών καταστροφών τίθεται στη διάθεση των αρμοδίων αρχών,

ι) είναι υπεύθυνο για την προστασία της δημοτικής περιουσίας στα όρια της κοινότητας και έχει καθήκον να αναφέρει αμελλητί στον δήμαρχο ή στον αρμόδιο αντιδήμαρχο ζημίες ή προσβολές των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων του δήμου,

ια) μέλη του συμβουλίου της κοινότητας συμμετέχουν στη διοίκηση κληροδοτήματος με έδρα την κοινότητα που ασκούν τα καθήκοντά τους, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή μελών τοπικού συμβουλίου ή μελών του δημοτικού συμβουλίου δήμου ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο,

ιβ) στις περιπτώσεις όπου ο δήμος είναι ο αρμόδιος φορέας λειτουργίας, σύμφωνα με την παρ. 17 του άρθρου 2 και την παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4497/2017 (Α' 171), προτείνει, ως προς την κοινότητα, τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών, τις θέσεις όπου επιτρέπεται η άσκηση υπαίθριου στάσιμου εμπορίου, η λειτουργία εμποροπανηγύρεων, χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά οι υπαίθριες εμπορικές δραστηριότητες, καθώς και τους χώρους στάθμευσης οχημάτων. Οι αποφάσεις του συμβουλίου της κοινότητας για τις περιπτώσεις αυτές, λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του και αποστέλλονται στη δημοτική επιτροπή, προκειμένου να διαμορφώσει την εισήγησή της προς το δημοτικό συμβούλιο για την έκδοση των προβλεπόμενων σχετικών τοπικών κανονιστικών αποφάσεων.

ιγ) προωθεί τον εθελοντισμό και συνεργάζεται με ομάδες εθελοντών για την εξυπηρέτηση των αναγκών της κοινότητας.

ιδ. αποφασίζει για την παράταση ωραρίου λειτουργίας μουσικής.

2. Το συμβούλιο της κοινότητας **διατυπώνει, επίσης, γνώμη και προτάσεις**, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε κατόπιν παραπομπής από τα αρμόδια όργανα του δήμου, σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

α) τις υπηρεσιακές μονάδες του δήμου, για τις οποίες συντρέχουν δυνατότητες λειτουργίας τους στην κοινότητα, με κριτήριο ότι θα συμβάλουν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών και στην ανάπτυξη της περιοχής,

β) την αξιοποίηση των ακινήτων του δήμου, που βρίσκονται στην κοινότητα, την κάθε μορφής εκμίσθωση ή παραχώρηση εκτάσεων εντός των ορίων αυτής, καθώς και την εκποίηση, εκμίσθωση, δωρεάν παραχώρηση χρήσης, ανταλλαγή και δωρεά, περιουσιακών εν γένει στοιχείων του δήμου που βρίσκονται στα όρια της κοινότητας.

γ) την πολεοδομική ανάπτυξη και ανάπλαση της περιοχής,

δ) τη συντήρηση των δημοτικών και αγροτικών οδών, τη συντήρηση, καθαριότητα και λειτουργία των πλατειών, δημοτικών αλσών, κήπων, υπαίθριων χώρων αναψυχής και γενικά όλων των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων της περιοχής της κοινότητας,

ε) την κυκλοφορία και τη συγκοινωνία της περιοχής της κοινότητας,

στ) την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, την αναβάθμιση της αισθητικής περιοχών, καθώς και για την καθαριότητα αυτών,

ζ) την προστασία της δημόσιας υγείας και την προστασία των κατοίκων από την ηχορύπανση,

η) την περισυλλογή και εν γένει τη μέριμνα για τα αδέσποτα ζώα,

θ) τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και γενικότερα την ανάπτυξη της περιοχής της κοινότητας σε πολιτιστικά, πνευματικά και κοινωνικά θέματα,

ι) τη μέριμνα για την υγεία, την πρόνοια και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και γενικά τη φροντίδα ώστε η λειτουργία και ανάπτυξη της περιοχής της κοινότητας, να αποβλέπει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της,

ια) την εύρυθμη λειτουργία των δημοτικών ιδρυμάτων, δημοτικών νομικών προσώπων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημοτικών επιχειρήσεων και γενικότερα των παρεχόμενων υπηρεσιών στην περιφέρεια της κοινότητας,

ιβ) την τροποποίηση των ορίων της κοινότητας,

ιγ) την εξέταση γενικών ή ειδικών προβλημάτων που αφορούν τους κατοίκους και την περιφέρεια της κοινότητας, ιδίως αστέγων και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού της περιοχής της,

ιδ) την αξιοποίηση των τοπικών πόρων της περιοχής της κοινότητας.

3. Τα συμβούλια των κοινοτήτων άνω των διακοσίων (200) κατοίκων **ασκούν και τις αρμοδιότητες του προέδρου των κοινοτήτων έως και διακοσίων (200) κατοίκων**, που προβλέπονται στο άρθρο 82 του παρόντος».

Τέλος, «1. Οι αποφάσεις των προέδρων των κοινοτήτων με πληθυσμό έως διακοσίων (200) κατοίκων και οι αποφάσεις των συμβουλίων των κοινοτήτων με πληθυσμό μεγαλύτερο των διακοσίων (200) κατοίκων δημοσιεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δημοσίευση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου.

2. Οι αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των κοινοτήτων, εκτός από τις γνωμοδοτικές, είναι εκτελεστές από τη δημοσίευσή τους.

3. Οι εκτελεστές αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των κοινοτήτων προσβάλλονται με ειδική διοικητική προσφυγή, ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 227».

Αποφάσεις Οργάνων Διοίκησης Κοινοτήτων

Σύμφωνα με το άρθρο 83Α του Ν. 3852/2010, ως ισχύει: «1. Οι αποφάσεις των προέδρων των κοινοτήτων με πληθυσμό έως διακοσίων (200) κατοίκων και οι αποφάσεις των συμβουλίων των κοινοτήτων με πληθυσμό μεγαλύτερο των διακοσίων (200) κατοίκων δημοσιεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δημοσίευση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου.

2. Οι αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των κοινοτήτων, εκτός από τις γνωμοδοτικές, είναι εκτελεστές από τη δημοσίευσή τους.

3. Οι εκτελεστές αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των κοινοτήτων προσβάλλονται με ειδική διοικητική προσφυγή, ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 227.»

Σύμφωνα με το άρθρο 87 του Ν. 3852/2010, ως ισχύει: «1. Οι αποφάσεις των οργάνων των κοινοτήτων με τις οποίες διατυπώνονται οι προτάσεις για τα θέματα της αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 82, 83 και 84, διαβιβάζονται στον δήμαρχο μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) ημερών από τη λήψη τους. Ο δήμαρχος φροντίζει να τεθούν αμέσως υπόψη των αρμόδιων οργάνων του δήμου τα οποία οφείλουν να τις μελετήσουν και να ενημερώσουν σχετικά για κάθε θέμα το αρμόδιο όργανο της κοινότητας μέσα σε ένα (1) μήνα.

2. Τα αρμόδια όργανα του δήμου μπορούν:

α) να επιστρέψουν την απόφαση του οργάνου της κοινότητας με παρατηρήσεις για επανεξέταση τυχόν του θέματος,

β) να την παραπέμψουν στο δημοτικό συμβούλιο, γ) να τη διαβιβάσουν στις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου για να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες.

Σε κάθε περίπτωση τα αρμόδια όργανα του δήμου οφείλουν να ενημερώνουν τον πρόεδρο της κοινότητας ή του συμβουλίου της κοινότητας, για τα μέτρα που λαμβάνονται για την προώθηση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις των οργάνων της κοινότητας.

3. Ο πρόεδρος του συμβουλίου της κοινότητας στον οποίον κοινοποιούνται όλες οι ενέργειες, πράξεις και παρατηρήσεις των οργάνων και υπηρεσιών του δήμου που αναφέρονται στις αποφάσεις του συμβουλίου της κοινότητας, υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως το συμβούλιο.

4. Στους προέδρους και στα συμβούλια των κοινοτήτων αποστέλλεται αντίγραφο της ημερήσιας διάταξης του δημοτικού συμβουλίου και των αποφάσεων αυτού και των άλλων συλλογικών οργάνων του δήμου.»

Λειτουργία του Συμβουλίου της Κοινότητας

Σε σχέση με σύγκληση του Συμβουλίου Κοινότητας στο άρθρο 88 του Ν. 3852/2010, ως ισχύει, ορίζεται ότι: «1. Το συμβούλιο της κοινότητας συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του υποχρεωτικά τουλάχιστον μία (1) φορά το μήνα, καθώς και όταν το απαιτούν οι υποθέσεις της κοινότητας.

2. Ο πρόεδρος καλεί το συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση ή ηλεκτρονικά, στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στο γραφείο της κοινότητας, και επιδίδεται στους συμβούλους τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση.

3. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται για ποιο λόγο η συνεδρίαση είναι κατεπείγουσα. Πριν από τη συζήτηση το συμβούλιο αποφαινεται για το κατεπείγον των θεμάτων.

4. Ο πρόεδρος καλεί το συμβούλιο, ύστερα από γραπτό αίτημα του ενός τρίτου (1/3) τουλάχιστον των μελών του. Στην αίτηση αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Εάν ο πρόεδρος δεν συγκαλέσει το συμβούλιο το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της αίτησης, το συμβούλιο συνέρχεται με πρόσκληση των μελών του που υπέβαλαν την αίτηση.

5. Ο πρόεδρος του συμβουλίου καλεί το συμβούλιο ύστερα από γραπτή αίτηση εκατό (100), τουλάχιστον, κατοίκων της κοινότητας. Στην αίτηση αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Εάν ο πρόεδρος δεν συγκαλέσει το συμβούλιο το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της αίτησης, το συμβούλιο συνέρχεται με πρόσκληση του συμβούλου που αναδείχθηκε πρώτος σε σταυρούς και, επί ισοψηφίας, εκείνου που αναγράφεται πρώτος στην απόφαση ανακήρυξης.

6. Αν ο πρόεδρος του συμβουλίου της κοινότητας παραλείπει αδικαιολόγητα επί δύο (2) συνεχείς μήνες ή δύο (2) συνεχείς φορές κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 5 να συγκαλέσει το συμβούλιο, μπορεί να τεθεί σε αργία και, σε περίπτωση υποτροπής,

να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης από το αξίωμα κατά την προβλεπόμενη πειθαρχική διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 234.»

Σε σχέση με το τόπο συνεδρίασης, την απαρτία και τη λήψη των αποφάσεων στο άρθρο 89 του Ν. 3852/2010, ως ισχύει ορίζεται ότι: 1. Οι συνεδριάσεις του συμβουλίου της κοινότητας είναι δημόσιες και γίνονται στο γραφείο αυτής υπό την προεδρία του προέδρου του συμβουλίου.

2. Το συμβούλιο έχει απαρτία όταν είναι παρόντα τα δύο τρίτα (2/3) των μελών του.

3. Το συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις του με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, αν δεν υπάρχει άλλη διάταξη που ορίζει διαφορετικά.

4. Αν κάποιο μέλος του συμβουλίου αρνηθεί ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν κατά τη συνεδρίαση, μόνο για το σχηματισμό της απαρτίας. Τόσο η άρνηση ψήφου, όσο και η λευκή ψήφος δεν υπολογίζονται στην καταμέτρηση θετικών και αρνητικών ψήφων.

5. Τα μέλη του συμβουλίου της κοινότητας που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης και με την παρουσία τους υπήρξε απαρτία, και αν ακόμη αποχωρήσουν, λογίζονται, ως παρόντα μέχρι το τέλος της συνεδρίασης. Ο κανόνας αυτός εφαρμόζεται όχι μόνο για τη συζήτηση κάθε συγκεκριμένου θέματος αλλά και για ολόκληρη συνεδρίαση. Στην περίπτωση αυτή, για τη λήψη απόφασης επί κάθε συγκεκριμένου θέματος, η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά την ψηφοφορία, αλλά βάσει του αριθμού των μελών που απαιτούνται για την απαρτία.

6. Οι διατάξεις που αναφέρονται στο κώλυμα συμμετοχής δημοτικού συμβουλίου στη συνεδρίαση του συμβουλίου εφαρμόζονται και για τους συμβούλους της κοινότητας.»

Προετοιμασία Κατάρτισης Προϋπολογισμού

- ✓ **Απόφαση** του **Δημοτικού Συμβουλίου** με την οποία καθορίζεται το ανώτατο ύψος του προϋπολογισμού εξόδων κάθε δημοτικής ή τοπικής κοινότητας για το επόμενο οικονομικό έτος, μόνο εφόσον έχουν μεταβιβασθεί αποφασιστικές αρμοδιότητες στους Προέδρους ή στα Κοινοτικά Συμβούλια.
- ✓ Ανάρτηση της Απόφασης στο Πρόγραμμα «**Διαύγεια**»⁸⁰.
- ✓ **Διαβίβαση** της **απόφασης του Δ.Σ.**, στο συμβούλιο κάθε κοινότητας με μόνιμο πληθυσμό άνω των διακοσίων (200) κατοίκων και στους προέδρους κοινοτήτων με μόνιμο πληθυσμό έως διακόσιους (200) κατοίκους, η οποία καθορίζει το ανώτατο ύψος του προϋπολογισμού εξόδων κάθε κοινότητας.
- ✓ Ο Πρόεδρος ή το Συμβούλιο Κοινότητας καταρτίζει και αποστέλλει το σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων της κοινότητας στην **Δημοτική Επιτροπή** του Δήμου, συνοδευόμενο από αιτιολογική έκθεση⁸¹.
- ✓ **Εισήγηση** της Οικονομικής Υπηρεσίας προς τη Δημοτική Επιτροπή περί καθορισμού **πιθανής αναπροσαρμογής των τελών**, ώστε να είναι ισοσκελισμένες οι Κατηγορίες Εσόδων 03 & 04.
- ✓ **Απόφαση** της **Δημοτικής Επιτροπής** περί καθορισμού πιθανής αναπροσαρμογής των τελών, ώστε να είναι ισοσκελισμένες οι Κατηγορίες Εσόδων 03 & 04.
- ✓ Ανάρτηση της Απόφασης της Δ.Ε. στο Πρόγραμμα «**Διαύγεια**»⁸².

⁸⁰ Παρ. 3 του άρθρου 76 του Ν.4727/2020.

⁸¹ **Μόνο εφόσον** έχουν μεταβιβασθεί αποφασιστικές αρμοδιότητες στους Προέδρους ή στα Κοινοτικά Συμβούλια. Το σχέδιο οποίο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που καθορίστηκε με την Απόφαση του Δ.Σ.. Σε περίπτωση μη κατάρτισης ή μη εμπρόθεσμης υποβολής του από την κοινότητα, το σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων καταρτίζεται από την Δημοτική Επιτροπή του Δήμου (άρθρο 77 του Ν. 4172/2013).

⁸² Παρ. 3 του άρθρου 76 του Ν.4727/2020.

- ✓ Κατάρτιση του **Τεχνικού Προγράμματος** του Δήμου από την Τεχνική Υπηρεσία⁸³. Το Τεχνικό Πρόγραμμα αποτελεί μέρος του **Ετήσιου Προγράμματος Δράσης** και επισυνάπτεται, σε αυτό, ως παράρτημα⁸⁴.
- ✓ **Απόφαση** της Δημοτικής Επιτροπής περί ψήφισης του Τεχνικού Προγράμματος.
- ✓ Ανάρτηση της Απόφασης της Δ.Ε. στο Πρόγραμμα **«Διαύγεια»**⁸⁵.
- ✓ Κατάθεση στην Τεχνική Υπηρεσία τυχόν **εναλλακτικών προτάσεων Τεχνικού Προγράμματος** από τους επικεφαλής των δημοτικών παρατάξεων⁸⁶.
- ✓ **Εισηγήση** της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου επί των τυχόν εναλλακτικών προτάσεων Τεχνικού Προγράμματος⁸⁷.
- ✓ **Απόφαση** του **Δημοτικού Συμβουλίου** περί καθορισμού πιθανής αναπροσαρμογής των τελών, ώστε να είναι ισοσκελισμένες οι Κατηγορίες Εσόδων 03 & 04.
- ✓ **Απόφαση** του **Δημοτικού Συμβουλίου** περί έγκρισης του Τεχνικού Προγράμματος.
- ✓ Ανάρτηση των Αποφάσεων του Δ.Σ. στο Πρόγραμμα **«Διαύγεια»**⁸⁸.
- ✓ Εως **τέλους Ιουλίου** κάθε έτους εκδίδεται Κ.Υ.Α. των Υπουργών Οικονομικών & Εσωτερικών για τις Οδηγίες κατάρτισης του Προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους⁸⁹.

⁸³ «Για την κατάρτιση του σχεδίου του προϋπολογισμού από τη Δημοτική Επιτροπή **απαιτείται κατ' ελάχιστον η ύπαρξη Τεχνικού Προγράμματος**» (παρ. 4 του άρθρου 2 της Κ.Υ.Α. οικ.63726/28-7-2023).

⁸⁴ «Ο ετήσιος προϋπολογισμός εκάστου έτους, καθώς και το ετήσιο τεχνικό πρόγραμμα, **πρέπει να εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις και τις παραδοχές του αντίστοιχου Ετήσιου Προγράμματος Δράσης, καθώς και με το Τετραετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα**. Ειδικά για την ψήφιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού και του τεχνικού προγράμματος **του πρώτου έτους κάθε δημοτικής περιόδου**, δεν απαιτείται να έχει προηγηθεί κατάρτιση και έγκριση Τετραετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος και Ετήσιου Προγράμματος Δράσης. Για το πρώτο έτος κάθε δημοτικής περιόδου, ο αντίστοιχος ετήσιος προϋπολογισμός και το αντίστοιχο τεχνικό πρόγραμμα λογίζονται ως προσχέδιο του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης, μέχρι την κατάρτιση και έγκριση αυτού. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης του πρώτου έτους της δημοτικής περιόδου οριστικοποιείται με την κατάρτιση και έγκριση του Τετραετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος» (παρ. 1 του άρθρου 266 του Ν. 3852/2010).

«Εως τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους ολοκληρώνονται οι διαδικασίες για τη σύνταξη προσχεδίου του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης και του προϋπολογισμού, καθώς και οι διαδικασίες διαβούλευσης» (παρ. 5 του άρθρου 266 του Ν.3852/2010).

⁸⁵ Παρ. 3 του άρθρου 76 του Ν.4727/2020.

⁸⁶ Παρ. 5 του άρθρου 208 του Ν.3463/2006.

⁸⁷ Παρ. 5 του άρθρου 208 του Ν.3463/2006.

⁸⁸ Παρ. 3 του άρθρου 76 του Ν.4727/2020.

⁸⁹ Άρθρο 77 του Ν. 4172/2013. **Η φετινή Κ.Υ.Α. εκδόθηκε στις 28 Ιουλίου 2023** και δημοσιεύτηκε σε ΦΕΚ στις 28/7/2023 (ΦΕΚ Β' 4795).

- ✓ Η **Δημοτική Επιτροπή** συγκεντρώνει και αξιολογεί τυχόν προτάσεις των υπηρεσιών του Δήμου, και συντάσσει το «**Προσχέδιο**» του **Προϋπολογισμού**⁹⁰.
- ✓ Κατάρτιση του «**σχεδίου**» του **Προϋπολογισμού** από τη Δημοτική Επιτροπή.
- ✓ Κατάθεση στην Οικονομική Υπηρεσία τυχόν **εναλλακτικών προτάσεων – «σχεδίων» Προϋπολογισμού**, από παρατάξεις ή συμβούλους, συνοδευόμενων από αιτιολογική έκθεση⁹¹.
- ✓ **Εισήγηση** της Οικονομικής Υπηρεσίας του Δήμου επί των τυχόν εναλλακτικών προτάσεων – «σχεδίων» Προϋπολογισμού⁹².
- ✓ Διαβιβάζεται μέσω ΥΠ.ΕΣ. του συγκεντρωτικού Προϋπολογισμού του Δήμου στο Γ.Λ.Κ. (Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης)⁹³.
- ✓ **Απόφαση** της Δημοτικής Επιτροπής για την έγκριση του «σχεδίου» του Προϋπολογισμού και της Αιτιολογικής Έκθεσης.
- ✓ Ανάρτηση της Απόφασης της Δ.Ε. στο Πρόγραμμα «**Διαύγεια**»⁹⁴.
- ✓ **Ενσωμάτωση** του συνοπτικού «σχεδίου» του Προϋπολογισμού στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που τηρείται στο ΥΠ.ΕΣ. για έλεγχο από το **Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.**
- ✓ **Εκδοση γνώμης** επί του συνοπτικού «σχεδίου» του Προϋπολογισμού εκ μέρους του Παρατηρητηρίου.

⁹⁰ «Εάν το προσχέδιο δεν καταρτιστεί ή δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα στην Δημοτική Επιτροπή, τότε **καταρτίζεται από αυτήν**» παρ. 5 του άρθρου 77 του Ν. 4172/2013.

⁹¹ Παρ. 9 άρθρου 77 του Ν. 4172/2013 και ΥΠ.ΕΣ. 108/72349/16-10-2019.

⁹² Παρ. 9 άρθρου 77 του Ν. 4172/2013 και ΥΠ.ΕΣ. 108/72349/16-10-2019.

⁹³ Οι Δήμοι συμπληρώνουν υποχρεωτικά και αποστέλλουν στο ΥΠ.ΕΣ. τους ΠΙΝΑΚΕΣ 14 και 14α και τα δημοτικά Ν.Π.Δ.Δ., τους ΠΙΝΑΚΕΣ 14 και 14γ του Παραρτήματος Β της ΥΠ.ΟΙΚ. 2/64446/ΔΠΓΚ/20-7-2023, προκειμένου με βάση τα στοιχεία που περιέχουν αυτοί, να συμπληρωθεί από το ΥΠ.ΕΣ. και να αποσταλεί στο Γ.Λ.Κ. ο συγκεντρωτικός ΠΙΝΑΚΑΣ VII στον οποίο θα προσδιορίζεται το δημοσιονομικό αποτέλεσμα για το οικονομικό έτος 2024 του «Ενοποιημένου Προϋπολογισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης» και ο οποίος θα επισυναφθεί στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

⁹⁴ Παρ. 3 του άρθρου 76 του Ν.4727/2020.

- ✓ **Απόφαση** της Δημοτικής Επιτροπής για έγκριση του τελικού Προϋπολογισμού, συμμορφωμένου με τις πιθανές προτάσεις τροποποίησης του Παρατηρητηρίου, καθώς και του Ολοκληρωμένου Πλαισίου Δράσης (Ο.Π.Δ.)⁹⁵.
- ✓ Ανάρτηση της Απόφασης της Δ.Ε. στο Πρόγραμμα «**Διαύγεια**»⁹⁶.
- ✓ Υποβολή του προς έγκριση Προϋπολογισμού στο Δημοτικό Συμβούλιο⁹⁷.
- ✓ Κατάθεση τυχόν **εναλλακτικών προτάσεων – «σχεδίων» Προϋπολογισμού**, από παρατάξεις ή συμβούλους, συνοδευόμενων από αιτιολογική έκθεση⁹⁸.
- ✓ **Εισήγηση** της Οικονομικής Υπηρεσίας του Δήμου επί των τυχόν εναλλακτικών προτάσεων – «σχεδίων» Προϋπολογισμού⁹⁹.
- ✓ **Απόφαση** του Δημοτικού Συμβουλίου περί ψήφισης του Προϋπολογισμού και του Ο.Π.Δ. ¹⁰⁰, ως μοναδικό θέμα της Ημερησίας Διάταξης (ειδική συνεδρίαση).
- ✓ Ανάρτηση της Απόφασης του Δ.Σ. στο Πρόγραμμα «**Διαύγεια**»¹⁰¹.
- ✓ Δημοσίευση Συνοπτικής κατάστασης Προϋπολογισμού (Περίληψης) στην **επίσημη ιστοσελίδα** του Δήμου, καθώς και σε μια τουλάχιστον **ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα**¹⁰². Η παράλειψη της δημοσίευσης αυτής δεν επηρεάζει το κύρος της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου¹⁰³.
- ✓ Διαβίβαση ψηφισθέντος Προϋπολογισμού με τα προβλεπόμενα συνημμένα δικαιολογητικά που συνοδεύουν αυτόν, **εντός 10 ημερών** από τη συνεδρίαση του

⁹⁵ Μόνο σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

⁹⁶ Παρ. 3 του άρθρου 76 του Ν.4727/2020.

⁹⁷ Παρ. 6 του άρθρου 77 του Ν. 4172/2013.

⁹⁸ Παρ. 9 άρθρου 77 του Ν. 4172/2013 και ΥΠ.ΕΣ. 108/72349/16-10-2019.

⁹⁹ Παρ. 9 άρθρου 77 του Ν. 4172/2013 και ΥΠ.ΕΣ. 108/72349/16-10-2019.

¹⁰⁰ «Αν το σχέδιο του προϋπολογισμού και το Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης δεν καταρτιστούν και δεν υποβληθούν, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 7 ή αν ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου δεν μεριμνήσει για να συγκληθεί το συμβούλιο έως την 15η Νοεμβρίου, το συμβούλιο συνέρχεται αυτοδίκαια την πρώτη Κυριακή μετά την ημερομηνία αυτή και ώρα 11 π.μ. στο συνήθη χώρο συνεδριάσεών του και προχωρεί στη σύνταξη και ψήφισή τους, σύμφωνα με τις παραγράφους 8 και 9. Αν το δημοτικό συμβούλιο και πάλι δεν συντάξει και ψηφίσει τον προϋπολογισμό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, συνέρχεται αυτοδίκαια εκ νέου, την αμέσως επόμενη Κυριακή και ώρα 11 π.μ. στο συνήθη χώρο συνεδριάσεών του και προχωρεί στη σύνταξη και ψήφισή τους» (παρ. 11 του άρθρου 77 του Ν. 4172/2013).

¹⁰¹ Παρ. 3 του άρθρου 76 του Ν.4727/2020.

¹⁰² «ή, εάν τέτοια δεν υπάρχει, σε εφημερίδα που εκδίδεται στα όρια της περιφερειακής ενότητας που εδρεύει ο δήμος» (παρ. 5 του άρθρου 159 του Ν. 3463/2006, παρ. 6 του άρθρου 266 του Ν.3852/2010 και παρ. 10 του άρθρου 77 του Ν. 4172/2013).

¹⁰³ Παρ. 5 του άρθρου 159 του Ν. 3463/2006, παρ. 6 του άρθρου 266 του Ν.3852/2010 και παρ. 10 του άρθρου 77 του Ν. 4172/2013.

Δημοτικού Συμβουλίου, στην οικεία **Αποκεντρωμένη Διοίκηση** για έλεγχο και επικύρωση αυτού¹⁰⁴.

- ✓ **Εγκριση** του Προϋπολογισμού από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης¹⁰⁵.
- ✓ Αμέσως μόλις επικυρωθεί ο Προϋπολογισμός από την οικεία Αποκεντρωμένη, **ενσωμάτωση** αυτού, καθώς και κάθε άλλου στοιχείου που τυχόν έχει ζητηθεί στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που τηρείται στο ΥΠ.ΕΣ.¹⁰⁶.
- ✓ Δημοσίευση Συνοπτικής κατάστασης Προϋπολογισμού (Περίληψης) και Προϋπολογιστικών Πινάκων στο Πρόγραμμα **«Διαύγεια»** με Α.Δ.Α. σε κάθε σελίδα¹⁰⁷. Αν δεν δημοσιευτεί ο Προϋπολογισμός στο Πρόγραμμα «Διαύγεια» δεν εκτελείται, παρά την έγκριση αυτού από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

---

¹⁰⁴ Παρ. 7 του άρθρου 77 του Ν. 4172/2013 και παρ. 1 του άρθρου 149 του Ν. 3463/2006.

¹⁰⁵ Υπό την προϋπόθεση ότι τον έχει παραλάβει έως τις 25 Νοεμβρίου (παρ. 7 του άρθρου 77 του Ν. 4172/2013 και παρ. 1 του άρθρου 149 του Ν. 3463/2006).

¹⁰⁶ Παρ. 7 του άρθρου 77 του Ν. 4172/2013.

¹⁰⁷ Άρθρο 75 του Ν. 4727/2020.

Λειτουργία του Δήμου χωρίς εγκεκριμένο προϋπολογισμό κατά το πρώτο τρίμηνο 108

Η Νομοθεσία δίνει τη δυνατότητα παράτασης ισχύος του προϋπολογισμού του λήξαντος έτους μέχρι την 31^η Μαρτίου του επόμενου έτους, για να εξασφαλιστεί η ομαλή συνέχιση της λειτουργίας των υπηρεσιών και όσον αφορά στην υλοποίηση των υποχρεωτικών δαπανών, στην περίπτωση που δεν έγινε δυνατή η κατάρτιση του προϋπολογισμού εντός των προθεσμιών που ορίζει ο νόμος.

Αυτό σημαίνει ότι μπορούν να γίνονται δαπάνες στα όρια των πιστώσεων του λήξαντος προϋπολογισμού έτσι όπως είχαν διαμορφωθεί μέχρι 31/12, αλλά πάντα σε βάρος των πιστώσεων του νέου υπό κατάρτιση προϋπολογισμού. Δηλαδή ο Προϋπολογισμός του οικον. έτους που έχει λήξει, θεωρείται ως προσωρινός – πλασματικός Προϋπολογισμός του νέου οικον. έτους, και μέχρι την έγκριση αυτού, που δεν μπορεί να υπερβεί την 31η Μαρτίου (πρώτο τρίμηνο). Έτσι, **αν δεν έχουμε εγκεκριμένο Προϋπολογισμό την 1^η Ιανουαρίου, κάνουμε χρήση του άρθρου 160 του Ν. 3463/2006 και ο Δήμος υπολειτουργεί, καθόσον μπορεί να διενεργεί συγκεκριμένες και μόνο δαπάνες.**

Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για:

1) τις υποχρεωτικές δαπάνες, που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 158:

«α) Τα έξοδα παράστασης, η αποζημίωση των συμβούλων για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και της δημοκρατικής επιτροπής, καθώς και τα έξοδα κίνησης των προέδρων των τοπικών συμβουλίων (περιλαμβάνονται και τα έξοδα παράστασης και η αποζημίωση των μελών συμβουλίων των τοπικών διαμερισμάτων, καθώς και των παρέδρων).

¹⁰⁸ Άρθρο 160 του Ν. 3463/2006.

- β) Οι κάθε είδους αποδοχές του προσωπικού, περιλαμβανομένων και των κατ' αποκοπή εξόδων κίνησης (περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που αφορούν αποζημίωση για την υπερωριακή απασχόληση προσωπικού, καθώς και εκείνες που απορρέουν από την εκτέλεση των συμβάσεων έργου).
- γ) Οι παροχές σε είδος για την προστασία των εργαζομένων.
- δ) Η γραφική ύλη, τα έντυπα και τα βιβλία των υπηρεσιών, κάθε είδους καύσιμο και ελαιολιπαντικό, τα ανταλλακτικά και η συντήρηση των μηχανημάτων και των οχημάτων, η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και ύδρευσης, καθώς και τα τέλη ταχυδρομικών και τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.
- ε) Τα μισθώματα των ακινήτων που χρησιμοποιούνται για τις δημοτικές ή κοινοτικές υπηρεσίες.
- στ) Τα έξοδα βεβαίωσης και είσπραξης.
- ζ) Τα τοκοχρεολύσια των δανείων.
- η) Τα έξοδα υποχρεωτικής από το νόμο ασφάλισης των οχημάτων και των τελών κυκλοφορίας και διοδίων.
- θ) Οι ετήσιες εισφορές υπέρ των συνδέσμων Δήμων και Κοινοτήτων.
- ι) Οι δαπάνες υλοποίησης των συμβάσεων διαδημοτικής συνεργασίας και των προγραμματικών συμβάσεων.
- ια) Οι επιχορηγήσεις των ιδρυμάτων και νομικών προσώπων που ιδρύει κάθε Δήμος ή Κοινότητα, ως προς το ποσό που αναγράφεται στην οικεία συστατική πράξη.
- ιβ) Οι δαπάνες για την εκτέλεση των τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων και για την εξόφληση των εκκαθαρισμένων, σύμφωνα με το διατακτικό τους, οφειλών.
- ιγ) Οι εισφορές που επιβάλλονται με ειδικούς νόμους.

ιδ) Τα ποσά για την καταβολή των προνοιακών επιδομάτων και η προμήθεια υλικών και τροφίμων για την άσκηση της αρμοδιότητας κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης.

ιε) Οι δαπάνες που προκύπτουν από την εκτέλεση των διετών προγραμμάτων δράσης των κοινωφελών επιχειρήσεων.

ιστ) Οι δαπάνες που απορρέουν από συμβάσεις ανάθεσης εκτέλεσης έργων, εργασιών, προμηθειών, υπηρεσιών και μελετών.

ιζ) Τα υλικά και το κόστος επισκευής βλαβών στο οδικό δίκτυο και στο δίκτυο ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης και ηλεκτροφωτισμού, η επισκευή του εξοπλισμού των σχολείων, των παιδικών σταθμών και των παιδικών χαρών και η εν γένει συντήρηση αυτών, καθώς και οι δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος και την πολιτική προστασία».

2) τις **δαπάνες που γίνονται για ειδικούς σκοπούς**, βάσει διάταξης νόμου, κατόπιν αποφάσεων Χρηματοδότησης από την Κρατική Διοίκηση, καθώς και αυτών που γίνονται στο πλαίσιο της υλοποίησης εγκεκριμένων έργων ή δράσεων, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και,

3) τις **δαπάνες** που γίνονται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων **νομικών προσώπων που έχουν λυθεί ή καταργηθεί**.

Λειτουργία του Δήμου χωρίς εγκεκριμένο προϋπολογισμό μετά τη λήξη του πρώτου τριμήνου (από 01/04)

Σε περίπτωση που δεν έχει καταρτιστεί, ψηφιστεί, εγκριθεί και δημοσιευθεί ο Προϋπολογισμός του τρέχοντος οικονομικού έτους και μετά την 31η Μαρτίου, από 1η Απριλίου δεν επιτρέπεται η εκτέλεση των υποχρεωτικών και μόνο δαπανών του άρθρου 158 του Ν. 3463/2006 (όπως κατά το πρώτο τρίμηνο), αλλά **ΜΟΝΟ δαπάνες που αφορούν:**

α) τις αποδοχές προσωπικού και την καταβολή των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών,

β) την καταβολή των χορηγούμενων από τους δήμους προνοιακών επιδομάτων (δεν χορηγούνται πλέον από τους Δήμους) και

γ) την καταβολή του επιδόματος ένδειας στους δικαιούχους.

Αν και οι προθεσμίες κατάρτισης και έγκρισης του Προϋπολογισμού είναι ενδεικτικές, από τα ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι θα πρέπει να τηρηθούν απαρέγκλιτα, ώστε με την έναρξη του οικονομικού έτους να έχουμε εγκεκριμένο Προϋπολογισμό, για την απρόσκοπτη πλήρη και σύννομη λειτουργία του Δήμου, με την έναρξη του νέου οικον. έτους.

Η μη έγκριση του προϋπολογισμού μέχρι την 31^η Μαρτίου καθιστά δυσχερέστερη τη θέση του φορέα, δεδομένου ότι από 1^η Απριλίου, σύμφωνα με το αρ. 160 παρ. 2 του Ν. 3463/2006, ως ισχύει, μπορούμε να διενεργούμε δαπάνες ΜΟΝΟ μισθοδοτικών και ασφαλιστικών, και καμιά άλλη δαπάνη, ούτε αυτή της προμήθειας καυσίμων για την κίνηση οχημάτων.

Κατάρτιση 1ης Υποχρεωτικής Αναμόρφωσης Προϋπολογισμού έτους 2024

« 1. Μετά τη λήξη της χρήσης 2023 και έως το τέλος Φεβρουαρίου του 2024, οι δήμοι και τα νομικά πρόσωπα υποχρεούνται να επανελέγξουν τις παραδοχές με βάση τις οποίες κατήρτισαν τον προϋπολογισμό του 2024 και να προχωρήσουν σε αναμόρφωσή του , με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις ειδικές παρατηρήσεις επί του άρθρου 3, λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά οικονομικά αποτελέσματα και μεγέθη τους , όπως αυτά θα έχουν διαμορφωθεί την 31.12.2023, προκειμένου αυτός να καταστεί ρεαλιστικός. Ειδικότερα, για τις παρακάτω κατηγορίες, θα πρέπει να γίνουν τα εξής:

A) ΟΜΑΔΑ ΕΣΟΔΩΝ I

Οι δήμοι και τα νομικά πρόσωπα επαναυπολογίζουν το ανώτατο ποσό που μπορεί να εγγραφεί στον προϋπολογισμό 2024 για την ΟΜΑΔΑ I (συνολικό άθροισμα της ομάδας) με βάση την αρχή ότι το συνολικό ύψος των εγγεγραμμένων εσόδων της ΟΜΑΔΑΣ I στον προϋπολογισμό 2024 δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέγιστο από τις εισπράξεις που πραγματοποίησε συνολικά ο φορέας στους κωδικούς αυτής της ομάδας για τα έτη 2022 ή 2023. Στην περίπτωση που έχουν εγγραφεί, με βάση τα στοιχεία μέχρι το μήνα κατάρτισης του προϋπολογισμού, στην ΟΜΑΔΑ I ποσά μεγαλύτερου ύψους από αυτό της εκτέλεσης του έτους 2022 και το έτος 2023 κλείσει τελικά με χαμηλότερη εκτέλεση, ο προϋπολογισμός υποχρεωτικά αναμορφώνεται μέχρι το ύψος ποσού του 2022.

B) ΟΜΑΔΑ ΕΣΟΔΩΝ II

Οι δήμοι και τα νομικά πρόσωπα εγγράφουν στην ΟΜΑΔΑ II (ΚΑΕ 32) τα πραγματικά ποσά και, σύμφωνα με αυτά, επαναυπολογίζουν το επιτρεπόμενο ελάχιστο ποσό που πρέπει να εγγραφεί στον ΚΑΕ 85 «Προβλέψεις μη εισπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε. εντός του οικονομικού έτους» με βάση την αρχή ότι η συνολική διαφορά των εγγεγραμμένων ποσών στον προϋπολογισμό του 2024 για τους ΚΑΕ 32 και 85 δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέγιστο από τις εισπράξεις που πραγματοποίησε ο φορέας στον ΚΑΕ 32 για τα έτη 2022 ή 2023. Στην περίπτωση, που το εγγεγραμμένο

ποσό στον ΚΑΕ 85 είναι μικρότερο του επιτρεπόμενου ελαχίστου ποσού, είναι υποχρεωτική η άμεση αναμόρφωση του προϋπολογισμού με αύξηση του προϋπολογισθέντος ποσού στον συγκεκριμένο ΚΑΕ.

Γ) ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ

Για τον υπολογισμό του οριστικού ταμειακού υπολοίπου συντάσσεται επίσημη κατάσταση συμφωνίας διαθεσίμων και ταμειακού υπολοίπου με ημερομηνία 31.12.2023 η οποία αποτελεί προσαρμογή στα βιβλία του φορέα, του υπολοίπου των καταθέσεων σε τράπεζες - όπως αυτό προκύπτει από τα αντίγραφα κίνησης (extrait) των τραπεζικών λογαριασμών - λαμβάνοντας υπόψη κυρίως τα μετρητά του ταμείου, τις εισπρακτέες ή πληρωτέες επιταγές, καθώς και μη ενταλματοποιηθείσες συναλλαγές του φορέα. Η ανωτέρω κατάσταση συνοδεύεται από τα αντίγραφα κίνησης των τραπεζικών λογαριασμών.

Δ) ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΟΕ

1. Στον ΚΑΕ 81 ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΟΕ εγγράφεται το σύνολο των απλήρωτων υποχρεώσεων όπως αυτές προκύπτουν από τιμολόγια ή ισοδύναμα έγγραφα που παραλήφθηκαν από τον φορέα μέχρι την 31.12.2023, με εξαίρεση εκείνες για τις οποίες πληρούνται οι προϋποθέσεις παραγραφής και έχουν δρομολογηθεί οι σχετικές διαδικασίες και τις δαπάνες για τις οποίες υφίσταται ή τεκμαίρεται εγγεγραμμένη πίστωση σε κωδικό τρέχουσας χρήσης (των ομάδων 6 ή 7). Σε περίπτωση που δήμος εκτελεί τον προϋπολογισμό του βάσει των διατάξεων του άρθρου 160 του ν. 3463/2006 (ΚΔΚ), τυχόν οφειλές προηγούμενων οικονομικών ετών αναλαμβάνονται και ενταλματοποιούνται στον κ.α. όπου υπάρχει ήδη εγγεγραμμένη πίστωση - χωρίς να απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού του δήμου και μεταφορά των οφειλών στην κατηγορία 81. Για τη διαγραφή των παραγεγραμμένων υποχρεώσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, εφαρμόζονται οι ειδικότερες οδηγίες που έχουν παρασχεθεί με την υπ' αρ. 7/8783/7-2-2020 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών. Στις περιπτώσεις υποχρεώσεων που έχουν ενταχθεί σε καθεστώς ρύθμισης για αποπληρωμή σε περισσότερα του ενός έτη, στον προϋπολογισμό 2024 εγγράφεται το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί εντός του έτους, όπως αυτό προκύπτει από τη σχετική πράξη πολυετούς

ανάληψης υποχρεώσεων. Μετά το κλείσιμο του έτους 2023 και εντός του πρώτου διμήνου του 2024, το ΥΠ.ΕΣ. θα ενημερώσει τις αρμόδιες για τον έλεγχο των προϋπολογισμών αρχές για τον κατάλληλο χρόνο άντλησης των οικονομικών στοιχείων των Ομάδων I και II από τον Κόμβο Διαλειτουργικότητας και θα αποστείλει τα υπόλοιπα προσωρινά απολογιστικά στοιχεία έτους 2023 (έλεγχος Χρηματικού Υπολοίπου και Πληρωμών Π.Ο.Ε.) για τους δήμους χωρικής αρμοδιότητάς τους.

2. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους η εκτίμηση των εγγραφών στα έσοδα ελέγχεται από το δημοτικό συμβούλιο κατά τα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 266 του ν. 3852/2010, όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 39 του ν. 4257/2014 (Α' 93) και εάν με τις προβλεπόμενες τριμηνιαίες εκθέσεις του δεύτερου και τρίτου τριμήνου, διαπιστωθεί ότι στον προϋπολογισμό έχουν εγγραφεί υπερεκτιμημένα έσοδα ή έσοδα που δεν πρόκειται να εισπραχθούν έως το τέλος της χρήσης, το δημοτικό συμβούλιο προβαίνει υποχρεωτικά σε αναμόρφωση αυτού, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, μειώνοντας στο πραγματικό ύψος τα παραπάνω έσοδα και αντιστοίχως το σκέλος των δαπανών, ώστε να μην καταστεί σε καμία περίπτωση ελλειμματικός ο προϋπολογισμός. Τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η έκθεση έχουν καθοριστεί με την υπ' αρ. 40038/9.9.2011 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Η αρμόδια για την εποπτεία του δήμου αρχή ελέγχει επίσης την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων και ασκεί έλεγχο νομιμότητας επί των αποφάσεων αναμόρφωσης του προϋπολογισμού.3. Με τις αναμορφώσεις υποβάλλεται στην αρμόδια για την εποπτεία του δήμου αρχή, ολόκληρος ο προϋπολογισμός. Αναφορικά με τον τύπο του αρχείου του προϋπολογισμού που πρέπει να υποβάλλεται έπειτα από τις αναμορφώσεις του ισχύουν τα σχετικά οριζόμενα στην υπ' αρ. 8/17515/29-4-2013 (ΑΔΑ: ΒΕ56Ν-ΛΝΦ) εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών.»

Νομοθετικό Πλαίσιο

- 1) Ν.3463/2006, «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων»
- 2) Ν.3852/2010, «Πρόγραμμα Καλλικράτης»
- 3) Ν.4270/2014, «Δημόσιο Λογιστικό»
- 4) Ν.4555/2018, «Πρόγραμμα ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»
- 5) Π.Δ.54/2018 «Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης»
- 6) Ν.5027/2023, «Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις»
- 7) Ν.5043/2023, «Ρυθμίσεις σχετικά με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και άλλες επείγουσες διατάξεις»
- 8) Ν.5045/2023, «Ενίσχυση του εισοδήματος των μισθωτών και άλλες επείγουσες διατάξεις»
- 9) Ν.5056/2023, «Αναμόρφωση συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και άλλες διατάξεις»
- 10) Εγκύκλιοι ΥΠ.ΕΣ.: 1160, 1172, 1237, 1303, 1333, 1334 για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 5056/2023

Χρήσιμα Εργαλεία και Σύνδεσμοι

- ✓ [Οδηγός Προϋπολογισμών ΟΤΑ](#)
- ✓ [Οδηγός Συμβάσεων Ήσσονος Αξίας](#)
- ✓ [Οδηγός Απευθείας Ανάθεσης](#)
- ✓ [Οδηγός Απευθείας Ανάθεσης χωρίς έκδοση ΑΑΥ για το τρέχον έτος](#)
- ✓ [Οδηγός Πολυετών Υποχρεώσεων](#)
- ✓ [Νέο Λογιστικό Πλαίσιο Γενικής Κυβέρνησης Π.Δ. 54/2018](#)

Ο Οδηγός συντάχθηκε **με την επιφύλαξη της έκδοσης των αναμενόμενων σχετικών εγκυκλίων** από το Υπουργείο Εσωτερικών, καθώς και των επικείμενων νομοθετικών παρεμβάσεων από πλευράς της κυβέρνησης.

Παράρτημα

Καθεστώς Γενικών Γραμματέων, Ειδικών Συνεργατών, Επιστημονικών Συνεργατών, Ειδικών Συμβούλων

Γενικοί Γραμματείς

«Δήμοι και σύνδεσμοι δήμων που έχουν ανάλογη οικονομική δυνατότητα, μπορούν με τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας να συνιστούν θέση μετακλητού Γενικού Γραμματέα¹⁰⁹. Κατά την πρώτη θητεία των δημοτικών αρχών στους δήμους που συνιστώνται με την παράγραφο 1 του άρθρου 154 του Ν. 4600/2019 (Α' 43), μπορεί να διορισθεί Γενικός Γραμματέας ακόμα και αν δεν προβλέπεται θέση στον Μεταβατικό Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας.

2. Ο Γενικός Γραμματέας διορίζεται και απολύεται με απόφαση του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου, που δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Γενικός Γραμματέας παύει να ασκεί τα καθήκοντα του και απολύεται αυτοδικαίως όταν ο Δήμαρχος ή ο Πρόεδρος του Συνδέσμου που τον προσέλαβε απολέσει την ιδιότητά του για οποιονδήποτε λόγο...

Η απόφαση του αρμοδίου για το διορισμό του Γενικού Γραμματέα οργάνου **ισχύει από την υπογραφή της, για όλες τις συνέπειες**¹¹⁰.

---

¹⁰⁹ Με τον Ν.4623/2019, καταργήθηκε από 9/8/2019 η πληθυσμιακή προϋπόθεση των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων και άνω, για σύσταση θέσης Γενικού Γραμματέα

¹¹⁰ Άρθρο 161 του Ν. 3584/2007, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 15 του Ν. 4623/2019

Αρμοδιότητες

«Ο Δήμαρχος ή ο Πρόεδρος του Συνδέσμου μπορεί με απόφασή του να αναθέτει στον Γενικό Γραμματέα την υπογραφή με εντολή του εγγράφων και πιστοποιητικών, πλην χρηματικών ενταλμάτων.

Ο Γενικός Γραμματέας του Δήμου ή του Συνδέσμου **έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:**

α. Υπογράφει τις αποφάσεις χορήγησης αδειών με ή χωρίς αποδοχές και μετακίνησης εκτός έδρας στο εσωτερικό και εξωτερικό των υπαλλήλων του Δήμου.

β. Παρέχει οδηγίες, δίνει κατευθύνσεις και, γενικότερα, συντονίζει τις υπηρεσίες του Δήμου κατά την άσκηση του έργου τους.

γ. Προβαίνει στη μελέτη και εισήγηση μέτρων για τη βελτίωση και προαγωγή των λειτουργιών του Δήμου.

δ. Μεριμνά για την επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των θεμάτων που είναι προς συζήτηση ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου ή της Δημοτικής Επιτροπής σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη ή έχουν ήδη συζητηθεί σε αυτά, καθώς και να τα υποστηρίζει ενώπιον των ανωτέρω οργάνων, εφόσον κρίνεται απαραίτητο από τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου ή της Δημοτικής Επιτροπής.

ε. Παρακολουθεί τη διαδικασία εφαρμογής των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου και της Δημοτικής Επιτροπής από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου.

στ. Μεριμνά για την έγκαιρη ετοιμασία των περιοδικών απολογισμών δράσης του Δήμου σύμφωνα προς τα αντίστοιχα προγράμματα ή τις συγκεκριμένες αποφάσεις και ενημερώνει σχετικά το Δημοτικό Συμβούλιο και τη Δημοτική Επιτροπή.

ζ. Μεριμνά για τη συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικής δράσης των υπηρεσιών του Δήμου, την προσαρμογή της λειτουργίας τους στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και τη βελτίωση της απόδοσης του στελεχικού δυναμικού και των τεχνικών μέσων του Δήμου.

η. Οργανώνει κάθε νέα υπηρεσία που δημιουργείται στο Δήμο.

Ο Δήμαρχος μπορεί, με απόφαση του, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του παρόντος, να εκχωρεί και άλλες αρμοδιότητες στον Γενικό Γραμματέα του Δήμου»¹¹¹.

---

¹¹¹ Άρθρο 161 του Ν. 3584/2007, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 15 του Ν. 4623/2019

Αποδοχές

Οι αποδοχές που δικαιούνται να εισπράττουν οι Γενικοί Γραμματείς των Δήμων, καθορίζονται ως ποσοστό **65% επί της αντιμισθίας του οικείου Δημάρχου**.

Οι μηνιαίες αποδοχές των Γενικών Γραμματέων, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες των αντίστοιχων αποδοχών των υπαλλήλων ειδικών θέσεων 1ου βαθμού, όπως αυτές καθορίζονται κάθε φορά.

A/A	Πληθυσμός Δήμου	Αποδοχές Γ.Γ. Δήμου
1	Κάτω των 20.000	1.737,25
2	από 20.000 έως 100.000	2.293,00
3	άνω των 100.000	2.848,75

Ο βασικός μισθός των υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων (ΕΘ) 1ου βαθμού ανέρχεται στο ποσό των 2.030,00 ευρώ¹¹². Οι εν λόγω υπάλληλοι δικαιούνται και επίδομα θέσης ευθύνης 780,00 Ευρώ¹¹³.

Τέλος, πέραν των ανωτέρω αποδοχών, στους εν λόγω γενικούς γραμματείς καταβάλλεται και η **οικογενειακή παροχή**, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται κάθε φορά από τις κείμενες διατάξεις.

Υπό την προϋπόθεση της κατοχής των απαραίτητων τυπικών και ουσιαστικών προσόντων είναι δυνατή η πρόσληψη στη θέση του Γενικού Γραμματέα και συνταξιούχων. Σε αυτή την περίπτωση εφόσον πρόκειται για συνταξιούχους του Δημοσίου, ή όλων των φορέων, ταμείων, κλάδων ή λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. και δεν έχουν συμπληρώσει το 62ο έτος της ηλικίας τους, «η καταβολή της σύνταξής ή των

¹¹² Άρθρο 9 του Ν.4354/2015, όπως αναπροσαρμόστηκαν με το άρθρο 20 του Ν. 5045/2023.

¹¹³ Άρθρο 16 παρ.1αγ του Ν.4354/2015 αναπροσαρμόστηκαν με το άρθρο 22 του Ν. 5045/2023.

συντάξεών τους, κύριων και επικουρικών αναστέλλεται για όσο χρόνο διαρκεί η παροχή της εργασίας τους ή των υπηρεσιών τους ή η δραστηριότητά τους», εκτός εάν παραιτηθεί του δικαιώματος αμοιβής για τη θέση ειδικού συμβούλου¹⁴. Για την ασφάλιση του απασχολούμενου συνταξιούχου, μετά τη συμπλήρωση του 62^{ου} έτους, καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με την ασφαλιστέα απασχόληση και επιπλέον, σύμφωνα με την ασφαλιστέα απασχόληση, επιπλέον πόρος μη ανταποδοτικού χαρακτήρα υπέρ e-ΕΦΚΑ, όπως ορίζεται στην περ. α', παρ. 3, του αρ. 20 Ν. 4387/2016, ως ισχύει.

Απαραίτητα Προσόντα

Ο Γενικός Γραμματέας πρέπει να κατέχει πτυχίο ή δίπλωμα σχολής Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΠΕ ή ΤΕ).

Ασυμβίβαστο

Η άσκηση του λειτουργήματος του δικηγόρου αναστέλλεται στους γενικούς γραμματείς της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στους αιρετούς περιφερειάρχες, στους δημάρχους και στους γενικούς γραμματείς των Δήμων.

Διαδικασία Διορισμού και Απόλυσης

«Ο Γενικός Γραμματέας διορίζεται και απολύεται με απόφαση του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου, που δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Γενικός Γραμματέας παύει να ασκεί τα καθήκοντα του και απολύεται αυτοδικαίως όταν ο Δήμαρχος ή ο Πρόεδρος του Συνδέσμου που τον προσέλαβε απολέσει την ιδιότητά του για οποιονδήποτε λόγο...

Η απόφαση του αρμοδίου για το διορισμό του Γενικού Γραμματέα οργάνου ισχύει από την υπογραφή της, για όλες τις συνέπειες».

Ενέργειες Διορισμού

- i. Προαιρετική ανακοίνωση στον τύπο για γνωστοποίηση της πρόθεσης κάλυψης της θέσης
- ii. Συλλογή αιτήσεων υποψηφίων
- iii. Πράξη του Δημάρχου για το διορισμό
- iv. Αποστολή της απόφασης στην Περιφέρεια για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως
- v. Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Ειδικοί Σύμβουλοι, Ειδικοί Συνεργάτες, Επιστημονικοί Συνεργάτες

Αρμοδιότητες

Οι Ειδικοί Σύμβουλοι, οι Ειδικοί Συνεργάτες και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες δεν ασκούν αποφασιστικές αρμοδιότητες οποιασδήποτε μορφής.

Παρέχουν συμβουλές και διατυπώνουν εξειδικευμένες γνώμες, γραπτά ή προφορικά, για το συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων του Δήμου ή του Συνδέσμου, τον οποίο έχουν ορισθεί να εξυπηρετήσουν. Το συμβουλευτικό τους έργο απευθύνεται προς τον Δήμαρχο, το Δημοτικό Συμβούλιο και τη Δημοτική Επιτροπή ή προς τον Πρόεδρο του Συνδέσμου, το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Δημοτική Επιτροπή, ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους.

Ειδικά οι Επιστημονικοί Συνεργάτες παρέχουν υπηρεσίες, μέσα στον κύκλο των γνώσεων τους, σε εξειδικευμένα επιστημονικά και τεχνικά θέματα, που μπορεί να αναφέρονται στη διενέργεια ερευνών, εκπόνηση μελετών, σύνταξη εκθέσεων, υποβολή προτάσεων ή εισηγήσεων, επεξεργασία και παρουσίαση στοιχείων απαραίτητων για την πραγμάτωση των σκοπών του Δήμου ή του Συνδέσμου, παροχή επιστημονικής ή τεχνολογικής βοήθειας σε ειδικά θέματα που απασχολούν τις οργανωτικές μονάδες του Δήμου, συστηματική παρακολούθηση της επιστήμης και τεχνολογίας στον τομέα της δραστηριότητάς τους, τήρηση αρχείου ελληνικών και ξένων βιβλιογραφικών δεδομένων, ή σε κάθε άλλη εργασία που τους ανατίθεται από τον οικείο Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο του Συνδέσμου.

Αποδοχές Ειδικών Συμβούλων, Ειδικών Συνεργατών,
Επιστημονικών Συνεργατών

A/A	Πληθυσμός Δήμου	Κατηγορία	Κλιμάκιο/Κατηγορία	Βασικός Μισθός
1	Κάτω των 20.000	Ειδικοί Συνεργάτες	1ο ΜΚ ΠΕ	1.162,00
2		Επιστημονικοί Συνεργάτες	2ο ΜΚ ΠΕ	1.221,00
3		Ειδικοί Σύμβουλοι	4ο ΜΚ ΠΕ	1.339,00
4	από 20.000 έως 100.000	Ειδικοί Συνεργάτες	2ο ΜΚ ΠΕ	1.221,00
5		Επιστημονικοί Συνεργάτες	4ο ΜΚ ΠΕ	1.339,00
6		Ειδικοί Σύμβουλοι	5ο ΜΚ ΠΕ	1.398,00
7	άνω των 100.000	Ειδικοί Συνεργάτες	4ο ΜΚ ΠΕ	1.339,00
8		Επιστημονικοί Συνεργάτες	5ο ΜΚ ΠΕ	1.398,00
9		Ειδικοί Σύμβουλοι	7ο ΜΚ ΠΕ	1.516,00

Απαραίτητα Προσόντα

Τα γενικά προσόντα διορισμού ορίζονται σύμφωνα με τον κώδικα κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων Ν.3584/2007 άρθρα 11 έως και 17, όπως έχουν τροποποιηθεί ή καταργηθεί. (Ν.3584/2007 άρθρο 11,12 όπως καταργήθηκε η παρ.4 με την παρ.1 άρθρο 47 Ν.4604/2019,13,14,15,16,17 όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 33 Ν.4590/2019).

Απαιτείται πτυχίο ή δίπλωμα σχολής Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΠΕ ή ΤΕ), όπως περιγράφεται στο άρθρο 82 Ν.3584/2007. (παρ.3 άρθρο 163 Ν.3584/2007 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 παρ.2 του Ν.4447/2016).

Ειδίκευση σε επιστημονικό ή επαγγελματικό τομέα αρμοδιοτήτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που αποδεικνύεται με αξιόλογη επιστημονική ενασχόληση (δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια, ομάδες εργασίας κ.λπ.) ή αξιόλογη επαγγελματική απασχόληση ή επαρκείς γνώσεις και σημαντική εμπειρία, ανάλογη με τα αντικείμενα απασχόλησης. Επίσης, η ειδίκευση αυτή μπορεί να αποδεικνύεται και από την ιδιότητα των προσλαμβανομένων ως επαγγελματιών ειδικής εμπειρίας.

Ειδικά για τους Επιστημονικούς Συνεργάτες, απαιτούνται επιπλέον και διδακτορικό δίπλωμα ή τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών Ανώτατης Σχολής της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή αξιόλογες ειδικές μελέτες, σχετιζόμενα με το αντικείμενο της απασχόλησης τους (παρ.3 άρθρο 163 Ν.3584/2007 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 παρ.2 του Ν.4447/2016).

«Η πλήρωση μίας από τις θέσεις μπορεί να γίνεται με πρώην Δήμαρχο ή με απόφοιτο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και εμπειρία ή επαγγελματική ειδίκευση σε θέματα σχετικά με την τοπική αυτοδιοίκηση, που αποδεικνύονται, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 163 του ν. 3584/2007 ή με δημοσιογράφο, με την προϋπόθεση ότι αυτός είτε είναι μέλος αναγνωρισμένης στην Ελλάδα επαγγελματικής

δημοσιογραφικής οργάνωσης είτε έχει διετή τουλάχιστον προϋπηρεσία, που αποδεικνύεται από την καταβολή των εισφορών του στον οικείο ασφαλιστικό φορέα με την ιδιότητα του δημοσιογράφου» (παρ.1 του άρθρου 163 Ν.3584/2007 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 213 Ν.4555/2018 και τροποποιήθηκε από άρθρο 78 Ν.4604/2019).

Υπό την προϋπόθεση της κατοχής των ανωτέρω τυπικών και ουσιαστικών προσόντων **είναι δυνατή η πρόσληψη** σε θέσεις ειδικών συμβούλων και **συνταξιούχων του Δημοσίου**, για τους οποίους **ισχύουν βεβαίως οι γενικότεροι περιορισμοί** που αφορούν στο σύνολο των απολαβών τους και εφαρμόζονται σε όλους του συνταξιούχους του Δημοσίου, που απασχολούνται σε φορείς του δημόσιου τομέα και λαμβάνουν σύνταξη και αποδοχές συγχρόνως¹¹⁵.

---

¹¹⁵ Οι συνταξιούχοι, νυν e- ΕΦΚΑ αν επιλέξουν την αντιμισθία και εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 62^ο έτος της ηλικίας τους, αναστέλλεται πλήρως η χορήγηση της σύνταξης αυτών, και για όσο χρονικό διάστημα λαμβάνουν την αντιμισθία (Ν. 4387/16, ως ισχύει). Για την ασφάλιση του απασχολούμενου συνταξιούχου, μετά τη συμπλήρωση του 62ου έτους, καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με την ασφαλιστέα απασχόληση και επιπλέον, σύμφωνα με την ασφαλιστέα απασχόληση, επιπλέον πόρος μη ανταποδοτικού χαρακτήρα υπέρ e-ΕΦΚΑ, όπως ορίζεται στην περ. α', παρ. 3, του αρ. 20 Ν. 4387/2016, ως ισχύει.

Ασυμβίβαστο

Το έργο των Ειδικών Συμβούλων, των Ειδικών Συνεργατών και των Επιστημονικών Συνεργατών δεν είναι ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του Δικηγόρου, αλλά αναστέλλει την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος. Για όσους έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία, η άσκηση του ελεύθερου επαγγέλματος τους είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση των καθηκόντων του Ειδικού Συμβούλου, του Ειδικού Συνεργάτη και του Επιστημονικού Συνεργάτη. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας μπορεί να εισαχθούν εξαιρέσεις στην εφαρμογή αυτής της παραγράφου, μόνο όταν πρόκειται για πρόσληψη Ειδικού ή Επιστημονικού Συνεργάτη. Στην περίπτωση αυτή έχει ανάλογη εφαρμογή η παρ. 3 περ. α' του άρθρου 29 του ν. 3463/2006. Στην περίπτωση αυτή δεν μπορούν να συνδέονται με το Δήμο «με συμβάσεις προμήθειας, εκτέλεσης δημοτικού ή κοινοτικού έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης δημοτικού έργου ή δημοτικής υπηρεσίας, ύψους άνω των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ συνολικά ετησίως» (παρ.7 άρθρο 163 Ν.3584/2007).

Δικαιολογητικά Διορισμού

- ✓ Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου
- ✓ Πιστοποιητικό εκπλήρωσης στρατιωτικών υποχρεώσεων ή νόμιμης απαλλαγής από αυτές
- ✓ Πιστοποιητικό υγείας και φυσικής καταλληλότητας
- ✓ Πιστοποιητικό γέννησης και οικογενειακής κατάστασης
- ✓ Αποδεικτικά ειδίκευσης σε επιστημονικό ή επαγγελματικό τομέα αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ
- ✓ Πτυχίο ή δίπλωμα σχολής Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
- ✓ Διδακτορικό δίπλωμα ή τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών Ανώτατης Σχολής της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή αξιόλογες ειδικές μελέτες, σχετιζόμενα με το αντικείμενο της απασχόλησης τους (μόνο για τους επιστημονικούς συνεργάτες).

Διαδικασίες Πρόσληψης & Λύσης Σύμβασης

A. Διαδικασία πρόσληψης

- i. Ανακοίνωση στον τύπο για γνωστοποίηση της πρόθεσης κάλυψης της θέσης που συστήνεται δια του νόμου (παρ. 4 άρθρο 163 Ν. 3584/2007)
- ii. Συλλογή αιτήσεων υποψηφίων (παρ. 4 άρθρο 163 Ν. 3584/2007)
- iii. Απόφαση πρόσληψης του Δημάρχου (παρ. 4 άρθρο 163 Ν. 3584/2007)
- iv. Αποστολή της απόφασης στην Περιφέρεια για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (παρ. 4 άρθρο 163 Ν. 3584/2007)
- v. Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (παρ. 4 άρθρο 163 Ν. 3584/2007)
- vi. Υπογραφή Ειδικής σύμβασης εργασίας (παρ. 4 άρθρο 163 Ν. 3584/2007)
- vii. Αναγγελία πρόσληψης στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ»

B. Διαδικασία απόσπασης από τον Δημόσιο Τομέα

Η πλήρωση των θέσεων Ειδικών Συμβούλων, Ειδικών Συνεργατών και Επιστημονικών Συνεργατών μπορεί να γίνει και με απόσπαση υπαλλήλων του δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του ν. 1256/1982, συμπεριλαμβανομένων και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού (παρ.5 άρθρο 163 Ν.3584/2007, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 86 του Ν.4483/2017 και αντικαταστάθηκε εκ νέου με την περίπτωση α' της παρ.2 του άρθρου 15 του Ν.4623/19).

Γ. Λύση σύμβασης εργασίας

«Η σύμβαση εργασίας των Ειδικών Συμβούλων, των Επιστημονικών Συνεργατών και των Ειδικών Συνεργατών λύεται με τον θάνατο, την έκπτωση, την παραίτηση και την καταγγελία της, ή την πάροδο πέντε (5) ημερών από την αποχώρηση του δημάρχου ή του

προέδρου του Συνδέσμου, εφόσον οι αντικαταστάτες τους δεν εκδηλώσουν με πράξη τους τη συγκατάθεσή τους για τη διατήρησή τους.

Η Απόλυση λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας ή η αποδοχή της Παραίτησης ενεργείται με απόφαση του Δημάρχου ή του Προέδρου του Συνδέσμου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη δημοσίευση της.

Η λύση της εργασιακής σύμβασης επέρχεται με την κοινοποίηση στον ενδιαφερόμενο της κατά τα ανωτέρω αποφάσεως ή με την παρέλευση άπρακτης της 20ήμερης προθεσμίας, γίνεται δε αζημίως για τον οικείο φορέα.

Στην περίπτωση της Έκπτωσης του Συμβούλου ή Συνεργάτη ή της αποχώρησης του Δημάρχου ή του Προέδρου του Συνδέσμου, η λύση της εργασιακής σχέσης επέρχεται αυτοδικαίως και αζημίως για το φορέα, η δε σχετική πράξη έχει διαπιστωτικό χαρακτήρα.

Κατά την αληθή έννοια της παραγράφου αυτής, στους αντικαταστάτες δημάρχων και προέδρων συνδέσμων περιλαμβάνονται και όσοι εκλέγονται σε νέα δημοτική περίοδο» (παρ.9 άρθρο 163 Ν.3584/2007 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 παρ.2 του Ν.4623/2019).

Δ. Ενέργειες λύσης σύμβασης εργασίας

- i. Δήλωση παραίτησης συνεργάτη/Λύση σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου. (παρ.9 άρθρο 163 Ν.3584/2007 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 παρ.2 του Ν.4623/2019)
- ii. Αποδοχή παραίτησης συνεργάτη/απόφαση Δημάρχου λύσης σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου (παρ.9 άρθρο 163 Ν.3584/2007 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 παρ.2 του Ν.4623/2019)

- iii. Αποστολή της απόφασης στην Περιφέρεια για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (παρ.9 άρθρο 163 Ν.3584/2007 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 παρ.2 του Ν.4623/2019)
- iv. Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (παρ.9 άρθρο 163 Ν.3584/2007 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 παρ.2 του Ν.4623/2019)
- v. Λύση σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ»
- vi. Κοινοποίηση απόφασης Δημάρχου στον ενδιαφερόμενο (παρ.9 άρθρο 163 Ν.3584/2007 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 παρ.2 του Ν.4623/2019).

Μισθολογικά κλιμάκια και κατάταξη

Οι ειδικοί σύμβουλοι, ειδικοί συνεργάτες και επιστημονικοί συνεργάτες των Δήμων και των Συνδέσμων Δήμων κατατάσσονται ως εξής (παρ. 9 του άρθρου 9 του Ν. 4354/2015 όπως αναπροσαρμόστηκαν με το άρθρο 20 του Ν. 5045/2023.):

A/A	Πληθυσμός Δήμου	Κατηγορία	Κλιμάκιο/Κατηγορία	Βασικός Μισθός
1	κάτω των 20.000	Ειδικοί Συνεργάτες	1ο ΜΚ ΠΕ	1.162,00
2		Επιστημονικοί Συνεργάτες	2ο ΜΚ ΠΕ	1.221,00
3		Ειδικοί Σύμβουλοι	4ο ΜΚ ΠΕ	1.339,00
4	από 20.000 έως 100.000	Ειδικοί Συνεργάτες	2ο ΜΚ ΠΕ	1.221,00
5		Επιστημονικοί Συνεργάτες	4ο ΜΚ ΠΕ	1.339,00
6		Ειδικοί Σύμβουλοι	5ο ΜΚ ΠΕ	1.398,00
7	άνω των 100.000	Ειδικοί Συνεργάτες	4ο ΜΚ ΠΕ	1.339,00
8		Επιστημονικοί Συνεργάτες	5ο ΜΚ ΠΕ	1.398,00
9		Ειδικοί Σύμβουλοι	7ο ΜΚ ΠΕ	1.516,00

Επιδόματα και λοιπές αποδοχές

Οι μηνιαίες τακτικές αποδοχές του υπαλλήλου αποτελούνται από το βασικό μισθό, τα επιδόματα και τις παροχές σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους (άρθρο 13 Ν.4354/2015):

Οικογενειακή παροχή (άρθρο 15 παρ.1 Ν.4354/2015 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 21 του Ν. 5045/2023)

Επίδομα απομακρυσμένων - παραμεθορίων περιοχών (άρθρο 19 Ν.4354/2015)

Παροχή χρηματικού επιδόματος σε εργαζομένους Ο.Τ.Α. (άρθρο 32 του Ν. 4483/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 34 του Ν. 5056/2023)

Αριθμός Τέκνων	Μηνιαίο Επίδομα Τέκνων ¹¹⁶
1	70,00
2	120,00 συνολικά
3	170,00 συνολικά
4	220,00 συνολικά
5 και άνω	220,00 + 70,00 ανά επιπλέον τέκνο

¹¹⁶ «Η κατά τα ανωτέρω παροχή χορηγείται για τέκνα προερχόμενα από γάμο, φυσικά, θετά ή αναγνωρισθέντα, εφόσον είναι άγαμα και δεν υπερβαίνουν το 18ο έτος της ηλικίας τους ή το 19ο έτος, εφόσον φοιτούν στη Μέση Εκπαίδευση. Ειδικά, για τέκνα που φοιτούν στην ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση, καθώς και σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), η παροχή δίδεται μόνο κατά το χρόνο φοίτησής τους, που προβλέπεται από τον οργανισμό κάθε Σχολής, σε καμιά περίπτωση πέρα από τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.

Για τη διακοπή της παροχής, λόγω συμπλήρωσης των ανωτέρω, κατά περίπτωση, ορίων, ως ημέρα γέννησης των παιδιών θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησής τους και, προκειμένου περί φοιτητών ή σπουδαστών, η λήξη του ακαδημαϊκού ή σπουδαστικού έτους» (άρθρο 17 του Ν.4024/2011, όπως καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.4354/2015).

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

Σημειώσεις

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

